

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

Δ.Π.Μ.Σ.: ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ: Η ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ

Διπλωματική εργασία

Διαπιστωτικά και αξιολογικά κριτήρια για την ελληνική ως ξένη γλώσσα.

της

Καρούτα Αικατερίνης

Επιβλέπουσα Καθηγήτρια: Χατζηπαναγιωτίδου Άννα, Καθηγήτρια

Εξεταστές:

Ντίνας Κωνσταντίνος, Καθηγητής

Μπίκος Κωνσταντίνος, Καθηγητής

Φλώρινα, Ιούλιος 2024

Copyright © Καρούτα Αικατερίνη, 2024.

Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος. All rights reserved.

Απαγορεύεται η αντιγραφή, αποθήκευση και διανομή της παρούσας εργασίας, εξ ολοκλήρου ή τμήματος αυτής, για εμπορικό σκοπό. Επιτρέπεται η ανατύπωση, αποθήκευση και διανομή για σκοπό μη κερδοσκοπικό, εκπαιδευτικής ή ερευνητικής φύσης, υπό την προϋπόθεση να αναφέρεται η πηγή προέλευσης και να διατηρείται το παρόν μήνυμα. Ερωτήματα που αφορούν τη χρήση της εργασίας για κερδοσκοπικό σκοπό πρέπει να απευθύνονται προς τον συγγραφέα. Οι απόψεις και τα συμπεράσματα που περιέχονται σε αυτό το έγγραφο εκφράζουν τον συγγραφέα και μόνο.

Όνοματεπώνυμο: Καρούτα Αικατερίνη

A.E.M.: 122

Ηλεκτρονική διεύθυνση: katerinakik@hotmail.com

Έτος εισαγωγής: 2022

Τίτλος διπλωματικής εργασίας: «Διαπιστωτικά και αξιολογικά κριτήρια για την ελληνική ως ξένη γλώσσα».

Δηλώνω υπεύθυνα ότι η παρούσα εργασία δεν αποτελεί προϊόν λογοκλοπής, είναι προϊόν αυστηρά προσωπικής εργασίας, η βιβλιογραφία και οι πηγές που έχω χρησιμοποιήσει, έχουν δηλωθεί κατάλληλα με παραπομπές και αναφορές. Τα σημεία όπου έχω χρησιμοποιήσει ιδέες, κείμενο ή/και πηγές άλλων συγγραφέων, αναφέρονται ευδιάκριτα στο κείμενο με την κατάλληλη παραπομπή και η σχετική αναφορά περιλαμβάνεται στο τμήμα των βιβλιογραφικών αναφορών με πλήρη περιγραφή. Επισημαίνεται πως η συγκεκριμένη επιλογή βοηθά στον περιορισμό της λογοκλοπής διασφαλίζοντας έτσι το/τη συγγραφέα.

Ημερομηνία 13 - 07 - 2024

Η δηλούσα

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Περίληψη.....	6
Abstract.....	7
Εισαγωγή.....	8
1 ^ο Κεφάλαιο: Αποσαφήνιση βασικών εννοιών	
1.1. Αξιολόγηση.....	9
1.1.1. Ιστορική ανασκόπηση της αξιολόγησης	10
1.1.2. Τρόποι και κριτήρια γλωσσικής αξιολόγησης στην Ελλάδα.....	12
1.2. Διγλωσσία.....	14
1.3. Ξένη γλώσσα.....	15
1.4. Η εκμάθηση της ελληνικής ως ξένης γλώσσας.....	16
2 ^ο Κεφάλαιο: Τα Επίπεδα Ελληνομάθειας και τα Γλωσσικά Τεστ για την Εκμάθηση της Ελληνικής ως Ξένης γλώσσας	
2.1. Το Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας.....	19
2.1.1. Τα Επίπεδα Ελληνομάθειας του Κ.Ε.Γ. σύμφωνα με το Κ.Ε.Π.Α. και οι Δομές των Γλωσσικών Τεστ του Κ.Ε.Γ.....	19
2.2. Το Εργαστήριο Διαπολιτισμικών και Μεταναστευτικών Μελετών.....	37
2.2.1. Το Εκπαιδευτικό Υλικό του Ε.ΔΙΑ.Μ.ΜΕ.....	38
2.2.2. Τα Επίπεδα Ελληνομάθειας και οι Δομές των Γλωσσικών Τεστ του Ε.ΔΙΑ.Μ.ΜΕ.....	40
2.3. Το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής.....	63
2.3.1. Τα Γλωσσικά Τεστ του Ι.Ε.Π.....	65

3 ^ο Κεφάλαιο: Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για τις Γλώσσες	
3.1. Ορισμός του Κοινού Ευρωπαϊκού Πλαισίου Αναφοράς.....	77
3.2. Η απαραίτητη ύπαρξη του Κ.Ε.Π.Α.....	78
3.3. Οι χρήσεις που προορίζεται το Κ.Ε.Π.Α.....	78
3.4. Τα Κριτήρια που πρέπει να ικανοποιεί το Κ.Ε.Π.Α.....	80
3.5. Τα Κοινά Επίπεδα Αναφοράς.....	81
4 ^ο Κεφάλαιο: Σύγκριση Κοινού Ευρωπαϊκού Πλαισίου Αναφοράς για τις Γλώσσες με τα Ελληνικά Γλωσσικά Τεστ.....	89
Βιβλιογραφία	92

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η παρούσα διπλωματική εργασία με θέμα: «Διαπιστωτικά και αξιολογικά κριτήρια για την ελληνική ως ξένη γλώσσα» επιχειρεί να παρουσιάσει βιβλιογραφικά τόσο τα επίπεδα όσο και τα κριτήρια ελληνομάθειας για την εκμάθηση της ελληνικής ως ξένης γλώσσας. Το 1^ο κεφάλαιο της εργασίας περιλαμβάνει μια λεπτομερή ανάλυση της έννοιας της γλωσσικής αξιολόγησης, αντλώντας στοιχεία από πηγές της ελληνικής αλλά και της διεθνούς βιβλιογραφίας, αναφέροντας την πορεία της στο πέρασμα του χρόνου και τους τρόπους και τα κριτήρια τα οποία εφαρμόζονται στην Ελλάδα. Επίσης, δίνονται οι ορισμοί και το περιεχόμενο εννοιών, όπως είναι η ξένη γλώσσα και η διγλωσσία. Στη συνέχεια, στο 2^ο κεφάλαιο της εργασίας παρουσιάζονται η λειτουργία, οι στόχοι και τα διαπιστωτικά κριτήρια ελληνομάθειας του Κέντρου Ελληνικής Γλώσσας (στο εξής Κ.Ε.Γ.) στη Θεσσαλονίκη, του Εργαστηρίου Διαπολιτισμικών και Μεταναστευτικών Μελετών (στο εξής Ε.ΔΙΑ.Μ.ΜΕ.) του Πανεπιστημίου Κρήτης και του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής (στο εξής Ι.Ε.Π.) του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων της Ελλάδας. Στο 3^ο κεφάλαιο της εργασίας γίνεται μια ολοκληρωμένη ανάλυση του Κοινού Ευρωπαϊκού Πλαισίου Αναφοράς (στο εξής Κ.Ε.Π.Α.) για τις Γλώσσες. Στο 4^ο κεφάλαιο, το οποίο αποτελεί και το τελευταίο της εργασίας, γίνεται μια σύγκριση του Κοινού Ευρωπαϊκού Πλαισίου Αναφοράς με τα ισχύοντα ελληνικά διαπιστωτικά τεστ του Κ.Ε.Γ., του Ε.ΔΙΑ.Μ.ΜΕ. και του Ι.Ε.Π.

Λέξεις-κλειδιά: Αξιολόγηση, διγλωσσία, ξένη γλώσσα, κριτήρια ελληνομάθειας

ABSTRACT

The hereunto Master's thesis with the subject: "Declaratory and evaluative criteria of Greek as a Foreign Language" attempts to present the levels as well as the criteria of learning Greek as a foreign language, based on a literature review. The first chapter of the thesis includes a thorough analysis of the concept of linguistic evaluation, drawing evidence upon greek and international literary studies, referring to its development in the course of time and the ways and criteria which are implemented in Greece. Moreover, definitions and content of concepts, such as *foreign language* and *bilingualism*, are provided. Next, in the second chapter of the thesis, there is a presentation of the function, the goals and the declaratory criteria of learning Greek formulated by the Greek Language Centre (as of now GLC) in Thessaloniki, in the Laboratory of Intercultural and Immigration Studies (henceforward LIIS), by the University of Crete and the Institute of Educational Policy (henceforward IEP) of the Ministry of Education, Religious Affairs and Sport of Greece. The third chapter of this study includes a well-rounded analysis of the Common European Framework (henceforward CEFR) of Reference for Languages. In the fourth and last chapter of this thesis, the Common European Framework is compared to the greek declaratory tests in effect by GLC, LIIS and IEP.

Key words: Assessment , bilingualism, foreign language, greek language learning criteria

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η μετανάστευση αποτελεί ένα από τα κύρια χαρακτηριστικά της εποχής μας. Τα τελευταία χρόνια η Ελλάδα έχει μετατραπεί σε μια χώρα εισαγωγής μεταναστών. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα την ανάπτυξη του κοινωνικού φαινομένου της διγλωσσίας. Η τελευταία έχει αποτελέσει αντικείμενο έρευνας και αρκετοί είναι όσοι αποπειράθηκαν να αποδώσουν έναν ορισμό βασιζόμενοι κάθε φορά σε διαφορετικά κριτήρια προσδιορισμού. Στην νεοελληνική γλώσσα, ο όρος διγλωσσία άλλοτε σημαίνει την εναλλακτική χρήση δύο γλωσσών και άλλοτε την παράλληλη χρήση δύο παραλλαγών της ίδιας γλώσσας από τα μέλη μίας κοινότητας (Τριάρχη - Herrmann, 2000). Ο ελληνικός όρος χρησιμοποιείται συχνά ως αντίστοιχος του αγγλικού όρου bilingualism (Σελλά – Μάζη, 2004).

Η εκμάθηση της ελληνικής ως ξένης γλώσσας δίνει τη δυνατότητα στα άτομα που τη μαθαίνουν να εξοικειώνονται με το ελληνικό γλωσσικό και πολιτισμικό σύστημα στο πλαίσιο μίας ευρύτερης γλωσσικής κουλτούρας, να αξιοποιούν γνώσεις και ταλέντα καθώς και να αναπτύσσουν γνωστικές και κοινωνικές δεξιότητες. Σταδιακά οικοδομούν σε κάθε επίπεδο πάνω στις γνώσεις που απέκτησαν από το προηγούμενο μέχρι να επιτύχουν ένα ικανοποιητικό επίπεδο γλωσσομάθειας που θα τους δίνει τη δυνατότητα να επικοινωνούν με ελληνοφώνους ομιλητές/τριες.

Η διάγνωση του επιπέδου της ελληνομάθειας των ομιλητών επιτυγχάνεται με τη διαδικασία της αξιολόγησης. Ο όρος «αξιολόγηση» (assessment) χρησιμοποιείται στην εργασία αυτή με την έννοια της αξιολόγησης της επάρκειας του χρήστη της ελληνικής γλώσσας. Όλες οι γλωσσικές εξεταστικές δοκιμασίες είναι ένα είδος αξιολόγησης. Η γλωσσική ικανότητα ενός ομιλητή αποτελείται από ένα σύνολο δεξιοτήτων (ακουστική κατανόηση, ανάγνωση, προφορικός λόγος και γραπτός λόγος), γι' αυτό και η αξιολόγηση της είναι σκόπιμο να απορρέει από τον συνολικό έλεγχο αυτών των δεξιοτήτων. Για την αξιολόγηση της ελληνικής ως ξένης γλώσσας υπάρχουν διαπιστωτικά και αξιολογικά κριτήρια που θα παρουσιαστούν στην παρούσα εργασία.

1^ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Αποσαφήνιση βασικών εννοιών

1.1. Αξιολόγηση

Η γλωσσική αξιολόγηση θα μπορούσε να οριστεί ως η συστηματική συγκέντρωση πληροφοριών με σκοπό τη λήψη αποφάσεων για θέματα που σχετίζονται με τη γλωσσική επάρκεια των εξεταζομένων ή ευρύτερα με τη χάραξη εκπαιδευτικής πολιτικής. Δεν πραγματοποιείται ποτέ μεμονωμένα, αλλά για έναν σκοπό και σε ένα συγκεκριμένο περιβάλλον. Πιο συγκεκριμένα, , όταν αναφερόμαστε στην αξιολόγηση, συχνά οι όροι μέτρηση (measurement), γλωσσική δοκιμασία / τεστ (test), αποτίμηση (evaluation) χρησιμοποιούνται εναλλακτικά χωρίς να γίνεται ιδιαίτερος διαχωρισμός, κυρίως όταν αναφέρονται σε μία και την αυτή δραστηριότητα. Αυτό συμβαίνει, για παράδειγμα, κατά την αξιολόγηση της γλωσσικής επάρκειας ενός ατόμου, η οποία μπορεί να αποδίδεται με το αριθμητικό αποτέλεσμα (βαθμό) ενός τεστ χωρίς επιμέρους στοιχεία. Ερευνητές επισημαίνουν την ανάγκη να διαφοροποιηθούν οι όροι, θεωρώντας την αποτίμηση το γενικότερο πλαίσιο στο οποίο υπάγονται και η μέτρηση και τα τεστ (Βαρλοκώστα & Τριανταφυλλίδου, 2003).

Υπάρχουν τρεις έννοιες που παραδοσιακά θεωρούνται θεμελιώδεις σε κάθε συζήτηση περί αξιολόγησης: η εγκυρότητα, η αξιοπιστία και η λειτουργικότητα.

Μια εξεταστική δοκιμασία ή διαδικασία αξιολόγησης θεωρείται έγκυρη στο βαθμό που μπορεί να αποδειχθεί ότι αυτό που πράγματι αξιολογείται (το δημιούργημα) είναι αυτό το οποίο, στο συγκεκριμένο περιεχόμενο, πρέπει να αξιολογηθεί, και ότι οι πληροφορίες που συνάγονται αποτελούν ακριβή αναπαράσταση της επάρκειας των υποψηφίων.

Η αξιοπιστία, από την άλλη πλευρά, είναι τεχνικός όρος. Κατά βάση είναι ο βαθμός στον οποίο η ίδια σειρά κατάταξης των υποψηφίων επαναλαμβάνεται όταν η ίδια αξιολόγηση διεξαχθεί δύο ξεχωριστές φορές (είτε πραγματικές είτε εικονικές).

Μια διαδικασία αξιολόγησης πρέπει επίσης να είναι πρακτική, να είναι λειτουργική. Η λειτουργικότητα είναι κυρίως ζήτημα ελέγχου της επίδοσης.

1.1.1. Ιστορική ανασκόπηση της αξιολόγησης

Η γλωσσική διδασκαλία δεν αποτελούσε ξεχωριστό κλάδο, πριν το 1950, η δε γλωσσική αξιολόγηση ακολουθούσε απλώς τις γενικές αρχές των ανθρωπιστικών σπουδών χωρίς καμιά ιδιαίτερη ερευνητική δραστηριότητα. Η αξιολόγηση διέρχεται από διάφορες περιόδους κατά το πέρασμα του χρόνου. Η πρώτη περίοδος περιγράφεται από τον Spolsky ως προεπιστημονική. Οι εκπαιδευτικοί κατασκεύαζαν τα δικά τους τεστ, που ήταν προσανατολισμένα στην αναγνωστική ικανότητα ή στην τότε μέθοδο διδασκαλίας που βασιζόταν στη μετάφραση και στη γραμματική.

Η επόμενη περίοδος, που ξεκινάει από τη δεκαετία του '50 και φτάνει έως το τέλος της δεκαετίας του '60 είναι γνωστή ως ψυχομετρική-δομική περίοδος (psychometric-structuralist). Η αξιολόγηση επικεντρώνεται σε μεμονωμένα γραμματικά φαινόμενα, συντακτικές δομές ή επιμέρους λεξιλογικά στοιχεία. Από κάθε μαθητή ζητείται να κλίνει ρήματα ή ονόματα, να απαντήσει σε ερωτήσεις χωρίς αναφορά στα συμφραζόμενα ή σε άλλους παράγοντες. Αυτή η προσέγγιση έγινε γνωστή ως προσέγγιση μεμονωμένων σημείων (discrete point) και ήταν αποτέλεσμα της πεποίθησης ότι η γλώσσα απαρτίζεται από μεμονωμένα λεξιλογικά και δομικά στοιχεία και επομένως αυτά ακριβώς πρέπει να εξετάζονται προκειμένου να αξιολογηθεί η γλωσσική επάρκεια.

Εξαιτίας σχετικών ερευνών που πραγματοποιήθηκαν, από το τέλος της δεκαετίας του '60, η γλωσσική αξιολόγηση πήρε διαφορετική κατεύθυνση, αφού η δομική περίοδος και ο συμπεριφορισμός (behaviorism) δεν επέφεραν τα αποτελέσματα που οι ερευνητές προσδοκούσαν, και διαγράφει μέχρι και σήμερα την περίοδο που έγινε γνωστή ως συνολική-κοινωνιογλωσσολογική περίοδος (integrative-sociolinguistic). Η στροφή αυτή είναι αποτέλεσμα της έρευνας, που έχει επικεντρωθεί στη γλωσσομάθεια συνολικά και όχι στα επιμέρους χαρακτηριστικά της. Δόθηκε έμφαση στα λεγόμενα «cloze-tests», σε κείμενα από τα οποία έχουν αφαιρεθεί λέξεις σε τακτά διαστήματα τις οποίες ο μαθητής καλείται να συμπληρώσει. Σύμφωνα με τον Oiler, το «cloze-test» περικλείει μια ολοκληρωμένη (integrative) προσέγγιση της γλώσσας, η οποία βασίζεται στην πραγματολογική γνώση της γραμματικής (grammar of expectancy) του μαθητή. Η προσέγγιση αυτή δεν έμεινε χωρίς κριτική καθώς τέτοιου τύπου τεστ (cloze-test και ορθογραφία) δεν απαιτούν μόνο γνώση του συγκεκριμένου φαινομένου ή της λέξης που λείπει αλλά και μετα-γλωσσική ικανότητα σύνθεσης ενός κειμένου. Είναι

σημαντική η συμβολή του «cloze-test» στη γλωσσική αξιολόγηση, παρά την κριτική αυτή, επειδή βοήθησε να κατανοήσουν και να αποδεχτούν όσοι κατασκευάζουν ή διεξάγουν γλωσσικά τεστ ότι αυτά είναι απαραίτητο να περιέχουν αποσπάσματα για κατανόηση και παραγωγή λόγου και να μην αποτελούνται από ασκήσεις με μεμονωμένες προτάσεις, λέξεις ή δομές, αλλά από γλώσσα με συγκεκριμενική υποστήριξη (context).

Τα τελευταία χρόνια έχουν πραγματοποιηθεί πολλές έρευνες, με αποτέλεσμα η γλωσσική αξιολόγηση να επηρεαστεί από τα ερευνητικά πορίσματα στο χώρο της Εκμάθησης μιας Ξένης Γλώσσας και την επικοινωνιακή προσέγγιση στη Γλωσσική Διδασκαλία. Η περίοδος αυτή έγινε γνωστή ως αξιολόγηση της επικοινωνιακής γλώσσας. Σε αυτό το σημείο σημαντικό ρόλο έπαιξαν η διαφοροποίηση μεταξύ γλωσσικής ικανότητας και πραγμάτωσης και ο μετέπειτα διαχωρισμός της ίδιας της ικανότητας σε γραμματική, κοινωνιογλωσσική, συνομιλιακή και στρατηγική, καθώς και η έμφαση που δόθηκε στη γλωσσική επάρκεια (language proficiency) σε αντιδιαστολή από τη γλωσσική επίδοση (achievement). Με βάση αυτές τις διαφοροποιήσεις συντάχθηκαν τεστ (performance testing) στα οποία απαιτείται η παραγωγή «αληθινής/ρεαλιστικής/αυθεντικής» γλώσσας, αντίστοιχης με εκείνη που παράγεται από ομιλητές σε πραγματικές καταστάσεις. Σύμφωνα με τα τελευταία ερευνητικά πορίσματα, τα γλωσσικά τεστ θα ήταν σκόπιμο να επικεντρώνονται στην αξιολόγηση της γλωσσικής ικανότητας ενός μαθητή σφαιρικά, λαμβάνοντας υπόψη τον περίγυρο και την αυθεντικότητα των καταστάσεων.

Επίσης, τα τελευταία χρόνια ορισμένοι ερευνητές δίνουν έμφαση στην επίδοση ως συστατικό της γνώσης της γλώσσας. Ο μαθητής διδάσκεται συχνά στο σχολικό περιβάλλον τα θέματα οργανωμένα συστηματικά σε κατηγορίες. Επομένως, πέρα από το αντικείμενο καθαυτό, ο μαθητής διδάσκεται συχνά τρόπους ή διαδικασίες μάθησης (αναγνωστικές στρατηγικές, λεξιλόγιο, κοινωνιογλωσσικούς κανόνες, ή/και γραμματική) σε ξεχωριστές ενότητες. Αντίθετα, στην καθημερινή ζωή, η γλώσσα που θα χρησιμοποιηθεί δεν είναι πάντα προβλέψιμη και εξαρτάται από τον περίγυρο. Ενώ, λοιπόν, η γλωσσική επάρκεια παραμένει ο βασικότερος στόχος της εκμάθησης, μια σειρά από διαδικασίες είναι απαραίτητες για να επιτευχθεί και μία από αυτές, είναι η επίδοση (Βαρλοκώστα & Τριανταφυλλίδου, 2003).

1.1.2. Τρόποι και κριτήρια γλωσσικής αξιολόγησης στην Ελλάδα

Τα τελευταία χρόνια, που η ελληνική γλώσσα άρχισε να διδάσκεται ως ξένη γλώσσα σε ευρύτερη κλίμακα, προέκυψε η ανάγκη καθορισμού επιπέδων γλωσσομάθειας αντίστοιχων με αυτών που ισχύουν ήδη σε άλλες γλώσσες. Συγκεκριμένα, για την ελληνική γλώσσα, έχουν οριστεί τα παρακάτω κριτήρια:

α. Πιστοποίηση Επάρκειας της Ελληνομάθειας: αναλυτικό εξεταστικό πρόγραμμα του Κέντρου Ελληνικής Γλώσσας (Κ.Ε.Γ.), που περιλαμβάνει λεπτομερή περιγραφή των γενικών και ειδικών στόχων για καθεμιά από τις τέσσερις γλωσσικές δεξιότητες (παραγωγή και κατανόηση προφορικού και γραπτού λόγου), αλλά και των επικοινωνιακών καταστάσεων και των γραμματικών-συντακτικών-λεξιλογικών στοιχείων που είναι πιθανό να έχει ο ομιλητής ανά επίπεδο. Ωστόσο, δεν προσδιορίζεται αν οι στόχοι και οι δεξιότητες αυτές αποτελούν πορίσματα έρευνας ή απλώς τίθενται ως επιθυμητοί και αναμενόμενοι στόχοι και δεξιότητες.

Τόσο στην Ελλάδα όσο και σε αναγνωρισμένα εξεταστικά κέντρα του εξωτερικού διεξάγονται εξετάσεις πιστοποίησης επάρκειας της ελληνομάθειας. Το Κ.Ε.Γ. έχει οριστεί ως επίσημος φορέας, το οποίο ξεκίνησε τη διοργάνωση των σχετικών εξετάσεων και παραμένει υπεύθυνο για τη χορήγηση του πιστοποιητικού ελληνομάθειας σε τέσσερα επίπεδα.

β. Κατώφλι για τα Νέα Ελληνικά του Συμβουλίου της Ευρώπης σε συνεργασία με το Κέντρο Ελληνικής και τα Υπουργεία Παιδείας της Ελλάδας και της Κύπρου καθώς και το Υπουργείο Εξωτερικών της Ελλάδας. Το κριτήριο αυτό ορίζει και περιγράφει αναλυτικά τους στόχους της εκμάθησης και της διδασκαλίας ξένων γλωσσών. Χρησιμοποιείται για τον σχεδιασμό αναλυτικών προγραμμάτων και μαθημάτων, για τη συγγραφή βιβλίων γλωσσικής διδασκαλίας και για την ανάπτυξη θεμάτων αξιολόγησης. Το Κατώφλι για τα Νέα Ελληνικά απευθύνεται στον «μέσο» ομιλητή και χρήστη της Ελληνικής, ο οποίος επιθυμεί να μάθει τη γλώσσα για να επικοινωνεί γενικά με τους φυσικούς ομιλητές, και όχι για να τη χρησιμοποιεί μόνο για ειδικούς επαγγελματικούς λόγους ή για να επισκέπτεται την Ελλάδα.

γ. Αναλυτικό Πρόγραμμα για τη Διδασκαλία της Ελληνικής ως Ξένης Γλώσσας σε Ενηλίκους και Θέματα Νεοελληνικής Σύνταξης: Θεωρία και Ασκήσεις. Πρόκειται για δύο τόμους που εκδόθηκαν από το Διατμηματικό Πρόγραμμα Διδασκαλίας της Νέας Ελληνικής ως Ξένης Γλώσσας της Φιλοδοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Ο σκοπός του Αναλυτικού Προγράμματος είναι να προσδιορίσει τους επικοινωνιακούς στόχους και το περιεχόμενο του προγράμματος που προορίζεται για τη διδασκαλία και την αυτοδιδασκαλία της Ελληνικής ως ξένης γλώσσας σε ενήλικες, και διαβαθμίζεται σε δύο επίπεδα αντίστοιχα εκείνων που καθορίζονται από το Συμβούλιο της Ευρώπης. Επίσης, για τη σύνταξη του Αναλυτικού Προγράμματος λήφθηκαν υπόψη οι μαθησιακές ανάγκες των ενήλικων μαθητών και οι μαθησιακοί/επικοινωνιακοί στόχοι οι οποίοι καθορίζονται με βάση τις ανάγκες και κατατάσσονται σε τρεις κατηγορίες. Ο δεύτερος τόμος, Θέματα Νεοελληνικής Σύνταξης, παρουσιάζει επιλεκτικά γραμματικοσυντακτικά φαινόμενα μέσα από το πρίσμα της διδασκαλίας της Ελληνικής ως ξένης γλώσσας αλλά και τα προβλήματα που έχουν παρατηρηθεί ανά επίπεδο κατά τη διδασκαλία. Είναι σημαντικό να αναφερθεί ότι όλα τα παραπάνω απευθύνονται σε ενήλικες σπουδαστές της Ελληνικής, οι οποίοι την μαθαίνουν ως ξένη γλώσσα, κυρίως στο εξωτερικό. Δεν έχουν σχεδιαστεί για παιδιά και εφήβους που ζουν στην Ελλάδα, μαθαίνουν την Ελληνική ως δεύτερη γλώσσα και φοιτούν ταυτόχρονα στα ελληνικά σχολεία, έχοντας κίνητρο όχι μόνο την επικοινωνία με φυσικούς ομιλητές, αλλά την ενταξή τους στο σχολικό και κοινωνικό σύνολο.

δ. Επίπεδα και Κριτήρια Διαπίστωσης/Πιστοποίησης της Ελληνομάθειας: Αποτελέσματα και Προβληματισμοί Ερευνητικών Πορισμάτων. Πρόκειται για έναν τόμο που εκδόθηκε από το Ε.ΔΙΑ.Μ.ΜΕ. του Πανεπιστημίου Κρήτης. Παρουσιάζονται τα αποτελέσματα από ερευνητικά προγράμματα με αντικείμενο τη διδασκαλία της Ελληνικής ως ξένης γλώσσας στην Ελλάδα, αλλά και οι διδακτικές προσεγγίσεις και οι μέθοδοι αξιολόγησης που χρησιμοποιούνται σε εκπαιδευτικά ιδρύματα του εξωτερικού που διδάσκεται η Ελληνική ως ξένη γλώσσα. Τα αποτελέσματα εστιάζουν κυρίως στα κριτήρια και στα επίπεδα γλωσσομάθειας σε σχέση με τη διδακτική προσέγγιση, το αναλυτικό πρόγραμμα και την παραγωγή διδακτικού υλικού ή στα επίπεδα γλωσσομάθειας, όπως εφαρμόζονται σε σχολεία του εξωτερικού (Αυστραλία, Μ.Βρετανία, ΗΠΑ). Επίσης, περιέχουν μελέτες που αφορούν τη γλωσσική αξιολόγηση και τον καθορισμό επιπέδων γλωσσομάθειας σε ομάδες μαθητών με περιορισμένη γλωσσική επάρκεια στην Ελληνική, όπως οι αλλοδαποί και οι παλιννοστούντες μαθητές (Βαρλοκώστα & Τριανταφυλλίδου, 2003).

1.2. Διγλωσσία

Η διγλωσσία, αποτελεί ένα διαχρονικό και σύνθετο φαινόμενο, το οποίο παρουσιάζει στη σύγχρονη εποχή μια μεγάλη και πρωτόγνωρη αύξηση, η οποία οφείλεται σε κοινωνικούς, οικονομικούς, εκπαιδευτικούς, πολιτιστικούς και πολιτικούς λόγους. Δεν είναι εύκολο να οριστεί με ακρίβεια, μια και στην επίσημη βιβλιογραφία δεν υπάρχει ένας ορισμός που να έχει γενική ισχύ.

Ενώ φαίνεται εύκολο να ορίσει κανείς τη διγλωσσία, καθώς όπως η ίδια η λέξη φανερώνει, πρόκειται για μια κατάσταση η οποία αφορά σε δύο γλώσσες. Αντίθετα, η διατύπωση ενός σύντομου ορισμού, βασισμένου στην ετυμολογία και την απλή ερμηνεία της λέξης είναι αδύνατον να συμπυκνώσει και να καλύψει όλες τις πτυχές του φαινομένου, ενώ είναι βέβαιο πως θα θεωρηθεί ασαφής και αυθαίρετη. Η διγλωσσία είναι ένα φαινόμενο πολύπλοκο και ιδιαίτερο. Διαθέτει πολλά και διαφορετικά επίπεδα, μοναδικά χαρακτηριστικά, αλλά και διαβαθμίσεις, ενώ παράλληλα εξαρτάται και επηρεάζεται από πολλούς παράγοντες (Παπαπαύλου, 1997). Έχουν γίνει πολυάριθμες προσπάθειες διατύπωσης ορισμών, οι οποίες κυμαίνονται από τον χαρακτηρισμό ως δίγλωσσο, του ατόμου με άριστη χρήση δύο γλωσσών, έως τον χαρακτηρισμό ως δίγλωσσο, ενός ατόμου από τα αρχικά στάδια της επαφής του με μία άλλη γλώσσα.

Υπάρχουν πολλοί ερευνητές που θεωρούν ένα άτομο δίγλωσσο, όταν μπορεί να χρησιμοποιεί έστω και μερικές λέξεις. Αντίθετα, άλλοι θεωρούν δίγλωσσο, κάποιον που κατέχει τις δύο γλώσσες σε άριστο επίπεδο. Ο πρώτος, ο οποίος χρησιμοποίησε τον όρο διγλωσσία βιβλιογραφικά ήταν ο Ferguson, έχοντας ως σκοπό να χαρακτηρίσει μία γλωσσική κατάσταση, κατά την οποία, δύο ποικιλίες μίας γλώσσας συνυπάρχουν σε μία κοινωνία και η κάθε μία από αυτές διαδραματίζει έναν σημαντικό ρόλο. Ο Haugen διατύπωσε ότι ένα άτομο είναι δίγλωσσο από τη στιγμή που μπορεί ολοκληρωμένα και με ορθό εννοιολογικό περιεχόμενο να εκφραστεί στη δεύτερη γλώσσα. Επίσης, ο Mackey αναφέρει ότι η διγλωσσία είναι η εναλλακτική χρήση δύο ή περισσότερων γλωσσών από ένα άτομο. Παρόμοια προσέγγιση έχει και ο Weinreich, ο οποίος αναφέρει ότι διγλωσσία θα πρέπει να ονομάζεται η πρακτική εναλλαγή της χρήσης δύο γλωσσών, ενώ τα άτομα που ενεργοποιούν αυτή τη διαδικασία θα πρέπει να ονομάζονται δίγλωσσα (Τριάρχη - Herrmann, 2000).

Όσο αναφορά τη νεοελληνική γλώσσα το σημασιολογικό φάσμα της διγλωσσίας είναι ευρύ και έχει δύο έννοιες. Η πρώτη είναι η έννοια της κατοχής και εναλλαγής δύο γλωσσών και η δεύτερη είναι η έννοια της παράλληλης χρήσης δύο παραλλαγών της ίδιας γλώσσας από τα μέλη μιας κοινότητας. Σύμφωνα με τον Χαραλαμπίκη ο διαχωρισμός αυτός μπορεί να οδηγήσει σε σύγχυση και προτείνει ως ορθότερους όρους τη «θετική διγλωσσία», η οποία αντιστοιχεί στον όρο bilingualism και την «εσωτερική διγλωσσία» για τον όρο diglossia (Τριάρχη - Herrmann, 2000).

Σύμφωνα με τον Δαμανάκη (2004/2005) ο όρος bilingualism είναι η ατομική διγλωσσία και ο όρος diglossia είναι η κοινωνική διγλωσσία. Επίσης, ο Αρχάκης και η Κονδύλη αποδίδουν τον όρο bilingualism ως διπλογλωσσία και multilingualism ως πολυγλωσσία (Αρχάκης & Κονδύλη, 2002).

Αν η γλωσσική πολυμορφία χαρακτηρίζει τις γλώσσες σε έναν τόπο, η διγλωσσία χαρακτηρίζει τα υποκείμενα και τον τρόπο με τον οποίο αυτά, υπό την πίεση εξωγλωσσικών κοινωνικών παραγόντων, διαχειρίζονται τις γλώσσες τους, χρησιμοποιώντας τις εναλλακτικά ή συνθετικά, υπακούοντας σε ισχύουσες νόρμες ή δημιουργώντας νέες, διγλωσσικές νόρμες, κινούμενα τότε σε όλο το φάσμα των διγλωσσικών δυνατοτήτων τους ή μετακινούμενα από μία γλώσσα σε μία άλλη, καταλήγοντας από μία αρχική μονογλωσσία σε μία γλώσσα (συνήθως μεταναστευτική ή μειονοτική ή εθνοτική), σε μία νέα μονογλωσσία στην εκάστοτε κυρίαρχη γλώσσα ή αναπτύσσοντας νέα σύνθετα γλωσσικά προφίλ. Σε περιπτώσεις γλωσσικής μετακίνησης ή μετατόπισης (language shift), η διγλωσσία αντιπροσωπεύει ένα ενδιάμεσο στάδιο με ημερομηνία λήξης (Σκούρτου, 2011).

1.3. Ξένη γλώσσα

Η ανάγκη για επικοινωνία μεταξύ των ανθρώπων μέσα στο σύγχρονο παγκοσμιοποιημένο περιβάλλον έχει καταστήσει αδήριτη ανάγκη την εκμάθηση τουλάχιστον μια ξένης γλώσσας εκτός της μητρικής. Το γεγονός αυτό έχει ως αποτέλεσμα, το παιδί καθώς μεγαλώνει να έρχεται σε άμεση επαφή με άλλες γλώσσες, τις οποίες ενδέχεται να θέλει ή να πρέπει να τις κατακτήσει. Οι υπόλοιπες γλώσσες που γνωρίζει ο άνθρωπος, είτε στην παιδική και εφηβική ηλικία είτε στην ενήλικη ζωή του, είναι οι «ξένες γλώσσες» (Παπαπαύλου, 1997). Η εκμάθηση μιας ξένης γλώσσας μπορεί να πραγματοποιηθεί είτε μέσω της επαφής του ατόμου με φυσικούς ομιλητές

αυτής είτε μέσω της επικοινωνίας ή και της συστηματικής παρακολούθησης μαθημάτων από ομιλητές διαφορετικών γλωσσών. Η ξένη γλώσσα δεν θεωρείται ότι είναι δεύτερη για το άτομο, καθώς δεν χρησιμοποιείται για να ικανοποιήσει τις βασικές επικοινωνιακές ανάγκες του, ούτε και του είναι απαραίτητη στην καθημερινότητά του. Αντίθετα, αποτελεί μία πρόσθετη γνώση που το άτομο επιθυμεί να αποκτήσει για να καλύψει όχι τις άμεσες ανάγκες του, αλλά τις ενδεχόμενες ή μελλοντικές του ανάγκες (Τριάρχη – Hermann, 2000).

Ο όρος ξένη γλώσσα σχετίζεται με την εκμάθηση μιας γλώσσας στα πλαίσια ενός δομημένου εκπαιδευτικού περιβάλλοντος, ενώ δεν καθορίζεται από την ανάγκη επικοινωνίας στην χώρα όπου διαμένει ο μαθητής. Πιο συγκεκριμένα, η ξένη γλώσσα αποτελεί τη γλώσσα εκείνη, η οποία μπορεί να επιλεγεί από τον μαθητή λόγω της προτίμησής του να διδαχθεί τη συγκεκριμένη γλώσσα, ενώ δεν υφίστανται καθημερινές επικοινωνιακές ανάγκες για την εκμάθησή της, καθώς η γλώσσα που επιλέγεται δεν αποτελεί την κυρίαρχη γλώσσα του φυσικού περιβάλλοντος (Υψηλάντης & Μουτή, 2015). Για παράδειγμα η εκμάθηση των ιταλικών στην Ελλάδα δεν απαιτείται από τους μαθητές που διαμένουν στην Ελλάδα, καθώς η ιταλική δεν αποτελεί την κυρίαρχη γλώσσα, αλλά κατευθύνεται από την προτίμηση των μαθητών να διδαχθούν την ιταλική και να λάβουν κάποιο πιστοποιητικό γλωσσομάθειας, σε αντίθεση με την εκμάθηση των ελληνικών, η οποία αποτελεί την κυρίαρχη γλώσσα.

Τέλος, θα πρέπει να αναφερθεί ότι ο όρος ξένη γλώσσα διαφέρει από τον όρο δεύτερη γλώσσα. Ο δεύτερος μιλά για εκείνη την γλώσσα «που κατακτά ένα άτομο, αφού έχει ήδη αρχίσει να αναπτύσσει ή έχει ήδη ολοκληρώσει την εκμάθηση της πρώτης του γλώσσας» (Τριάρχη- Heitman, 2000). Η δεύτερη γλώσσα αναπτύσσεται σε φυσικά περιβάλλοντα μέσω της επαφής με φυσικούς ομιλητές, σε επικοινωνία καθημερινού επιπέδου.

1.4. Η εκμάθηση της ελληνικής ως ξένης γλώσσας

Η διδασκαλία της ελληνικής ως ξένης γλώσσας είναι μια διαδικασία που απαιτεί την κατάλληλη διδακτική μέθοδο και την προσαρμογή του μαθήματος στις ανάγκες και τα ενδιαφέροντα των μαθητών. Υπάρχουν αρκετές θεωρίες σχετικά με τον τρόπο που μαθαίνουν τα παιδιά μια ξένη γλώσσα. Σημαντικό και καθοριστικό ρόλο στη διαδικασία αυτή έχουν οι εκπαιδευτικοί, οι οποίοι θα πρέπει να έχουν επιμορφωθεί

κατάλληλα τόσο σε γνωστικό επίπεδο όσο και στον τρόπο διδασχής της στους μαθητές (Γρίβα & Σέμογλου, 2016).

Η εκμάθηση της ξένης γλώσσας γίνεται στη χώρα προέλευσης του διδασκόμενου. Στην απόκτηση μίας ξένης γλώσσας ο μαθητής μπορεί να μάθει τη γλώσσα μόνο μέσω των μαθημάτων και για αυτόν ακριβώς το λόγο, η απόκτηση της διαρκεί αρκετά μεγάλο χρονικό διάστημα.

Υπάρχουν διάφορες μέθοδοι και προσεγγίσεις με τις οποίες μπορεί να πραγματοποιηθεί η διδασκαλία των ξένων γλωσσών. Η διαφορά τους εντοπίζεται στη βαρύτητα που δίνεται, κατά τη διδασκαλία, στη δομή ή στη χρήση της γλώσσας. Οι πιο γνωστές είναι: α) η παραδοσιακή προσέγγιση, β) η άμεση μέθοδος, γ) η ακουστικο-προφορική μέθοδος, δ) η δομική προσέγγιση και ε) η επικοινωνιακή προσέγγιση.

Είναι σημαντικό να αναφερθεί ότι τα τελευταία χρόνια στο χώρο της διδασκαλίας των ξένων γλωσσών η προσέγγιση που επικρατεί περισσότερο είναι η επικοινωνιακή. Σύμφωνα με αυτή ο ομιλητής μιας γλώσσας δεν μπορεί να διαθέτει τη γνώση μεμονωμένων γλωσσικών δομών, αντίθετα κατέχει ένα μηχανισμό, που ταυτίζεται με τη γραμματική της γλώσσας, αποτελείται από στοιχεία και κανόνες και του επιτρέπει να παράγει πλήθος γραμματικών προτάσεων της γλώσσας (Αντωνοπούλου & Μανάβη, 2001).

Η διδασκαλία της ελληνικής ως ξένης γλώσσας θα πρέπει να σχεδιάζεται με βάση τις βιωματικές καταστάσεις, στις οποίες είναι πιθανό να εμπλέκονται οι μαθητές, (όπως μετακινήσεις, κοινωνικές σχέσεις, πρόσβαση στα μέσα επικοινωνίας και ενημέρωσης κ.ά.), τις στοιχειώδεις επικοινωνιακές προθέσεις των μαθητών, (όπως δέχομαι, ζητώ κ.ά.), τις δεσμεύσεις του γλωσσικού συστήματος, (όπως ιεράρχηση των μορφοσυντακτικών δομών) και τους τομείς χρήσης της γλώσσας (ακρόαση, ανάγνωση, ομιλία και γραπτή έκφραση) (Παπαχρήστος, 2005-2006).

Πολλοί είναι οι παιδαγωγικοί φορείς που προσφέρουν διδακτικό υλικό για την εκμάθηση της ελληνικής ως ξένης γλώσσας. Κάποιοι από τους φορείς αυτούς είναι: το Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας, το Εργαστήριο Διαπολιτισμικών και Μεταναστευτικών Μελετών, το Ινστιτούτο Παιδαγωγικής Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων της Ελλάδας, το Κέντρο Διαπολιτισμικής Αγωγή του Πανεπιστημίου της Αθήνας και το Κέντρο Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου της Πάτρας, το Πρόγραμμα Ταχύρρυθμης Εκμάθησης της Ελληνικής Γλώσσας, το Κέντρο

Εκπαιδευτικής Έρευνας και Αξιολόγησης και το Διδασκαλείο Νέας Ελληνικής Γλώσσας, την Ειδική Γραμματεία Παιδείας Ομογενών και Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης, το Ινστιτούτο Επεξεργασίας Λόγου, το Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών, το Πρόγραμμα Εκπαίδευσης Μουσουλμάνων, την Πύλη για την Ελληνική Γλώσσα, το Σχολείο Νέας Ελληνικής Γλώσσας το Τμήμα Επικοινωνίας και Μ.Μ.Ε. του Πανεπιστημίου Αθηνών - Τα Ελληνικά ως Ξένη Γλώσσα, η ηλεκτρονική διεύθυνση και η λεπτομερής έκθεση διδακτικών μέσων των οποίων μπορεί να αναζητηθεί στην ιστοσελίδα του Κέντρου Ελληνικής Γλώσσας.

2ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Τα Επίπεδα Ελληνομάθειας και τα Γλωσσικά Τεστ για την Εκμάθηση της Ελληνικής ως Ξένης Γλώσσας

2.1. Το Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας

Το Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας (Κ.Ε.Γ.) ιδρύθηκε το 1992 και λειτουργεί από το 1994 με έδρα τη Θεσσαλονίκη. Το 1996 συγκαταλέχθηκε στους επιστημονικούς ερευνητικούς φορείς της χώρας ως εντεταλμένο ίδρυμα επιστημονικής περιγραφής και τεκμηρίωσης των τάσεων της ελληνικής γλώσσας. Είναι Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου, εποπτεύεται απευθείας από το Υπουργείο Παιδείας Έρευνας και Θρησκευμάτων και συνεργάζεται με το συναρμόδιο Υπουργείο Εξωτερικών. Το Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας λειτουργεί σύμφωνα με τις διατάξεις του Π.Δ.100/94 (ΦΕΚ Α' 78), όπως τροποποιήθηκε με τις διατάξεις της παρ. 20 του άρθρου 59 του Ν. 3966/2011 (ΦΕΚ Α' 118) και είναι ο κατ' αποκλειστικότητα επίσημος φορέας του ελληνικού κράτους για τη χορήγηση των Κρατικών Πιστοποιητικών Ελληνομάθειας.

2.1.1. Επίπεδα Ελληνομάθειας του Κ.Ε.Γ. σύμφωνα με το Κ.Ε.Π.Α. και Δομές των Γλωσσικών Τεστ του Κ.Ε.Γ.

Οι εξετάσεις για την Πιστοποίηση Ελληνομάθειας διεξάγονταν αρχικά σε 4 επίπεδα (Α, Β, Γ, Δ) σύμφωνα με τον τόμο Πιστοποίηση επάρκειας της ελληνομάθειας: Αναλυτικό εξεταστικό πρόγραμμα, που εκδόθηκε από το Κ.Ε.Γ. το 1997. Από τον Μάιο του 2011, ισχύει επισήμως και για την ελληνική –όπως για όλες τις γλώσσες του Συμβουλίου της Ευρώπης– η εξάβαθμη κλίμακα (Α1, Α2, Β1, Β2, Γ1, Γ2) σύμφωνα με το Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για τις γλώσσες (ΚΕΠΑ). Το θεωρητικό υπόβαθρο του νέου θεσμικού πλαισίου αποτυπώνεται στη δεύτερη αναθεωρημένη και εμπλουτισμένη έκδοση του τόμου Πιστοποίηση επάρκειας της ελληνομάθειας: Νέο αναλυτικό εξεταστικό πρόγραμμα (2013).

Στη συνέχεια θα παρουσιαστούν αναλυτικά ο διαχωρισμός των επιπέδων των μαθητών για την εκμάθηση της ελληνικής ως ξένης γλώσσας αλλά και οι δομές των γλωσσικών

τεστ στα οποία υποβάλλονται οι μαθητευόμενοι την ελληνική γλώσσα προκειμένου να διαπιστωθεί η ικανότητά τους ή μη για την κατάκτησή της, μέσα στα πλαίσια εφαρμογής τους από το Κ.Ε.Γ.

Επίπεδο Α1 (Στοιχειώδης Γνώση)

Το συγκεκριμένο Επίπεδο Ελληνομάθειας διακρίνεται σε δύο υποκατηγορίες ανάλογα με την ηλικία του μαθητευόμενου. Με αυτόν τον τρόπο έχουμε: Α1-Για παιδιά 8-12 ετών και Α1-Για εφήβους και ενηλίκους.

Α1-Για παιδιά 8-12 ετών

Οι υποψήφιοι που ανήκουν στη συγκεκριμένη υποκατηγορία του πρώτου επιπέδου Ελληνομάθειας είναι παιδιά. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα τα ενδιαφέροντα αλλά και οι γλωσσικές ανάγκες τους να είναι σχετικές με το ίδιο το παιδί, το σπίτι και την οικογένειά του, το σχολείο, τους φίλους και συμμαθητές και άλλα οικεία πρόσωπα, τη γειτονιά, τους χώρους και τους τρόπους ψυχαγωγίας του.

Στην κατανόηση προφορικού λόγου ο κάθε υποψήφιος θα πρέπει να απαντάει σε απλές ερωτήσεις και να καταλαβαίνει οδηγίες. Ο προφορικός λόγος θα πρέπει να είναι αργός και καθαρός από τον ομιλητή.

Στην κατανόηση γραπτού λόγου ο υποψήφιος θα πρέπει να κατανοεί σύντομα κείμενα, μηνύματα και κάρτες, να αναγνωρίζει καθημερινά ονόματα, λέξεις και πολύ βασικές φράσεις για καθημερινά θέματα, να κατανοεί απλές περιγραφές, με οπτικά ερεθίσματα, να ακολουθεί απλές σύντομες οδηγίες. Η κατανόηση γραπτού λόγου περιορίζεται σε μεμονωμένες λέξεις και σύντομα, απλά κείμενα, σχετικά με οικεία θέματα και ανάγνωση μιας λέξης της κάθε φράσης.

Στην παραγωγή γραπτού λόγου ο υποψήφιος θα πρέπει να είναι σε θέση να σχηματίζει σύντομες προτάσεις με απλή δομή και να χρησιμοποιεί τα βασικά σημεία στίξης. Στο πλαίσιο αυτό πρέπει να είναι σε θέση να γράφει απλές προτάσεις περιγράφοντας τον εαυτό του, το σπίτι ή το σχολείο του, τη γειτονιά του. Επιπλέον θα πρέπει να μπορεί να περιγράψει με μεμονωμένες προτάσεις μια ιστορία με ερεθίσματα εικόνες ή σύντομους διαλόγους.

Στην παραγωγή προφορικού λόγου ο υποψήφιος θα πρέπει να σχηματίζει μεμονωμένες προτάσεις, με τις οποίες να περιγράφει τον εαυτό του και τα οικεία του πρόσωπα.

Επίσης, θα πρέπει να δίνει πληροφορίες για το οικείο του περιβάλλον και τα ενδιαφέροντά του, να κάνει απλές ερωτήσεις για τον χρόνο και τον τόπο και να χρησιμοποιεί στοιχειώδεις εκφράσεις χαιρετισμού και αποχαιρετισμού.

Η δομή των εξεταστικών δοκιμασιών του Α1 είναι η παρακάτω:

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ	ΜΟΝΑΔΕΣ	ΤΥΠΟΛΟΓΙΑ	ΣΥΝΟΛΟ ΛΕΞΕΩΝ & ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΞΕΤΑΣΗΣ
Κατανόηση γραφτού λόγου	25	1. Σωστό-Λάθος: 7 προτάσεις + 1 παράδειγμα (7 μονάδες). Κείμενο: 120 λέξεις. 2. Σύνδεση/Αντιστοίχιση προτάσεων: 6 σωστές απαντήσεις + 1 παράδειγμα και 2 παραπλανητές (6 μονάδες). Κείμενο: 90 λέξεις 3. Πολλαπλή επιλογή με 3 επιλογές: 4 σωστές προτάσεις + 1 παράδειγμα (6 μονάδες). Κείμενο: 90 λέξεις 4. Συμπλήρωση κενών σε κείμενο: 4 σωστές απαντήσεις + 1 παράδειγμα και 2 παραπλανητές (6 μονάδες). Κείμενο: 90 λέξεις.	350-400 λέξεις 30 λεπτά
Κατανόηση προφορικού λόγου (CD)	25	1. Σωστό (επιλογή εικόνων): 7 σωστές απαντήσεις + 1 παράδειγμα και 2 παραπλανητές (7 μονάδες). Κείμενο: 120 λέξεις. 2. Σύγκριση (συμπλήρωση πίνακα): 6 σωστές απαντήσεις + 1 παράδειγμα (6 μονάδες). Κείμενο: 90 λέξεις 3. Πολλαπλή επιλογή με 3 επιλογές: 4 σωστές προτάσεις ή εικόνες + 1 παράδειγμα (6 μονάδες). Κείμενο: 90 λέξεις 4. Σημειώσεις: 6 κενά για συμπλήρωση + 1 παράδειγμα (6 μονάδες). Κείμενο: 90 λέξεις.	350-400 λέξεις 25 λεπτά
Παραγωγή γραφτού λόγου	25	Α' μέρος: Σύντομες σημειώσεις ή περιγραφή εικόνων (περίπου 50 λέξεις) (12 μονάδες). Β' μέρος: σύντομο σημείωμα ή γράμμα ή κάρτα ή ένα σύντομο συνεχές κείμενο (περίπου 60 λέξεις) (13 μονάδες)	100-120 λέξεις 40 λεπτά
Παραγωγή προφορικού λόγου	25	Α' μέρος: Απλές ερωτήσεις (όνομα, κατοικία, σχολείο/εργασία, οικογένεια κτλ.) Β' μέρος: σύντομος μονόλογος σε συνεχή λόγο Γ' μέρος: παιχνίδι ρόλων ανάμεσα σε δύο εξεταζόμενους.	10-12 λεπτά (ανά ζεύγος)

		Σημείωση: Δε δίνεται χρόνος προετοιμασίας στους υποψηφίους Μόνο στο 3 ^ο μέρος τους δίνονται 2 περίπου λεπτά, για να διαβάσουν το ρόλο τους.	
--	--	---	--

Συνολική διάρκεια γραπτής εξέτασης: 1 ώρα και 35 λεπτά

A1-Για εφήβους και ενηλίκους

Στην κατανόηση προφορικού λόγου ο υποψήφιος θα πρέπει να είναι σε θέση να διακρίνει ακουστικά λέξεις, εκφράσεις και προτάσεις που αφορούν τον ίδιο, την οικογένεια και το άμεσο περιβάλλον του αλλά και τα επαγγελματικά του ενδιαφέροντα. Ο υποψήφιος στο επίπεδο αυτό πρέπει να μπορεί να αναγνωρίζει βασικές πληροφορίες σε δημόσιες ανακοινώσεις (σταθμοί, αεροδρόμια κτλ.), στην ακρόαση μιας εκπομπής στο ραδιόφωνο, ενός προγράμματος στην τηλεόραση, ή μιας ομιλίας, να μπορεί να κατανοήσει οδηγίες και να ακολουθήσει σύντομες απλές κατευθύνσεις. Ο λόγος που θα ακούει ο υποψήφιος θα πρέπει να είναι καθαρός και αργός.

Στην κατανόηση γραπτού λόγου ο υποψήφιος θα πρέπει να μπορεί να αναγνωρίζει λέξεις και στοιχειώδεις φράσεις, να κατανοεί το γενικό νόημα ενός απλού κειμένου, μιας φιλικής επιστολής ή μιας κάρτας και να υποθέτει την έννοια κάποιων άγνωστων λέξεων από τα συμφραζόμενα, με την προϋπόθεση ότι θα διατίθεται ο ανάλογος χρόνος, ώστε να μπορεί να επανέρχεται και να ξαναδιαβάζει σημεία του κειμένου που του δημιουργούν πρόβλημα. Επίσης, θα πρέπει να είναι σε θέση να παρακολουθεί την εξέλιξη μιας σύντομης και απλής ιστορίας και να μπορεί να ακολουθεί σύντομες, αλλά γραμμένες οδηγίες.

Στην παραγωγή γραπτού λόγου ο υποψήφιος πρέπει να είναι σε θέση να σχηματίζει σύντομες προτάσεις με απλή δομή, να αντιγράφει ένα γραπτό κείμενο, να γράφει απλές προτάσεις για να περιγράψει τον εαυτό του, τον τόπο διαμονής του, το επάγγελμά του. Επιπλέον, θα πρέπει να μπορεί να γράφει μια κάρτα (κυρίως σε φιλικό ύφος), να συμπληρώνει τα στοιχεία του σε απλές αιτήσεις και να γράφει απλά σημειώματα και μηνύματα.

Στην παραγωγή προφορικού λόγου ο υποψήφιος θα πρέπει να μπορεί να παράγει απλές, μεμονωμένες φράσεις και προτάσεις για να περιγράψει και να ανταλλάσσει

πληροφορίες για τον εαυτό του και άτομα που γνωρίζει, να θέτει αλλά και να απαντά σε απλές ερωτήσεις που αφορούν οικεία θέματα, να ζητά και να δίνει κάποιο πράγμα, να αναφέρεται στον χρόνο και στον τόπο και να χρησιμοποιεί στοιχειώδεις εκφράσεις χαιρετισμού και αποχαιρετισμού .

Η δομή των εξεταστικών δοκιμασιών του επιπέδου A1 για τους εφήβους και τους ενηλίκους είναι ακριβώς η ίδια με αυτή των παιδιών που παρουσιάστηκε παραπάνω.

Επίπεδο A2 (Βασική Γνώση)

Ο χαρακτηρισμός του βασικού χρήστη της γλώσσας δίνεται στους υποψήφιους του επιπέδου A2, οι οποίοι θα πρέπει να αποκτήσουν τη βασική ικανότητα να χρησιμοποιούν την ελληνική γλώσσα σε συγκεκριμένες καταστάσεις και με πολύ απλό τρόπο.

Στην κατανόηση προφορικού λόγου ο κάθε υποψήφιος θα πρέπει να είναι σε θέση να καταλαβαίνει κείμενα προφορικού λόγου, σε τυπικό ή φιλικό ύφος, περιορισμένης διάρκειας, με απλή δομή και με πληροφορίες που δίνονται με σαφήνεια και λογική σειρά, χωρίς αναδρομές στο παρελθόν και επαναφορά στο παρόν, χωρίς την εμπλοκή πολλών προσώπων και γεγονότων, να κατανοεί φράσεις και λεξιλόγιο με την υψηλότερη συχνότητα εμφάνισης που συνδέονται με τομείς άμεσης προσωπικής εμπειρίας (οικογένεια, αγορά, εργασία, διασκέδαση, ασχολίες κτλ.). Επίσης, θα πρέπει να κατανοεί τον συνομιλητή του σε διαπροσωπικές επαφές που προϋποθέτουν τη χρήση τηλεφώνου και να έχει την ικανότητα να κατανοεί σε φυσικό περιβάλλον το γενικό νόημα αλλά και τα κύρια σημεία μιας απλής συνομιλίας μεταξύ δύο φυσικών ή μη φυσικών ομιλητών, οι οποίοι χρησιμοποιούν την ελληνική γλώσσα ως μέσο επικοινωνίας, πάνω σε θέματα που είναι σχετικά με τις εμπειρίες του υποψηφίου. Επιπλέον, θα πρέπει να κατανοεί απλές δημόσιες ανακοινώσεις (σε σταθμούς μέσων συγκοινωνίας, σε καταστήματα κτλ.), τηλεφωνικές πληροφορίες (σχετικά με την ώρα, τους κινηματογράφους, τα θέατρα, τα νοσοκομεία κτλ.), δελτία καιρού από την τηλεόραση, κοινές οδηγίες που δίνονται από κρατικούς υπαλλήλους (στην αστυνομία, την τροχαία, το τελωνείο κτλ.), διηγήσεις, περιγραφές γεγονότων, ατόμων, αντικειμένων, χώρων κτλ.

Στην κατανόηση γραπτού λόγου ο υποψήφιος θα πρέπει να έχει την ικανότητα να διαβάζει πολύ μικρά και απλά κείμενα, να βρίσκει συγκεκριμένες προβλέψιμες πληροφορίες σε γνώριμα θέματα και να καταλαβαίνει σύντομη και απλή προσωπική αλληλογραφία, τυπική ή φιλική. Επίσης, θα πρέπει να μπορεί να συμπεραίνει το πιθανό νόημα των άγνωστων λέξεων που θα έχει, βασισμένος στην κεντρική ιδέα του κειμένου πάνω σε καθημερινά, συγκεκριμένα, οικεία θέματα.

Στην παραγωγή γραπτού λόγου ο υποψήφιος θα πρέπει να μπορεί να γράφει σε τυπικό ή φιλικό ύφος κείμενα περιορισμένου μήκους με απλή δομή, παραθέτοντας με λογική σειρά τις απόψεις και τις ιδέες του για θέματα που γνωρίζει και δίνοντας βασικές πληροφορίες, όπως απλά, σύντομα σημειώματα και μηνύματα σχετικά με θέματα άμεσης ανάγκης και απλά προσωπικά γράμματα.

Στην παραγωγή προφορικού λόγου ο υποψήφιος θα πρέπει να έχει την ικανότητα να επικοινωνεί σε απλές καθημερινές υποθέσεις οι οποίες απαιτούν απλή και άμεση ανταλλαγή πληροφοριών γύρω από οικεία θέματα και δραστηριότητες. Θα πρέπει να έχει αναπτύξει την ικανότητα να παρακολουθεί μια συζήτηση για ένα οποιοδήποτε θέμα της καθημερινής ζωής και να εμπλέκεται σε κοινωνικές πρακτικές που απαιτούν τη χρήση προφορικού λόγου.

Η δομή των εξεταστικών δοκιμασιών του Α2 είναι η παρακάτω:

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ	ΜΟΝΑΔΕΣ	ΤΥΠΟΛΟΓΙΑ	ΣΥΝΟΛΟ ΛΕΞΕΩΝ & ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΞΕΤΑΣΗΣ
Κατανόηση γραφτού λόγου	25	1. Σωστό-Λάθος: 7 προτάσεις + 1 παράδειγμα (7 μονάδες). Κείμενο: 140 λέξεις. 2. Σύνδεση/ Αντιστοίχιση προτάσεων: 6 σωστές απαντήσεις + 1 παράδειγμα και 2 παραπλανητές (6 μονάδες). Κείμενο: 120 λέξεις. 3. Πολλαπλή επιλογή με 4 επιλογές: 6 σωστές απαντήσεις + 1 παράδειγμα (6 μονάδες). Κείμενο: 120 λέξεις. 4. Συμπλήρωση κενών σε κείμενο: 6 σωστές λέξεις ή φράσας + 1 παράδειγμα και 3 παραπλανητές (6 μονάδες). Κείμενο: 120 λέξεις	500 λέξεις 30 λεπτά

Κατανόηση προφορικού λόγου	25	1. Αντιστοίχιση περιγραφής-εικόνων: 6 σωστές απαντήσεις + 1 παράδειγμα και 2 παραπλανητές (6 μονάδες). Κείμενο: 120 λέξεις. 2. Πολλαπλή επιλογή με 3 επιλογές: 6 σωστές απαντήσεις + 1 παράδειγμα (6 μονάδες) Κείμενο: Φιλικός ή λιγότερο φιλικός διάλογος ανάμεσα σε 2 πρόσωπα (120 λέξεις). 3. Σωστό-Λάθος: 6 σωστές απαντήσεις + 1 παράδειγμα (6 μονάδες). Κείμενο: μονόλογος (120 λέξεις). 4. Σημειώσεις: 7 σημειώσεις + 1 παράδειγμα (7 μονάδες). Κείμενο: Τυπικός διάλογος ανάμεσα σε 2 άτομα (140 λέξεις).	500 λέξεις 25 λεπτά
Παραγωγή γραπτού λόγου	25	Α΄ μέρος: Ένα φιλικό κείμενο ή μια περιγραφή (περίπου 80-100 λέξεις) (12 μονάδες). Β΄ μέρος: Ένα λιγότερο φιλικό, προς το τυπικό, κείμενο (περίπου 80-100 λέξεις) (13 μονάδες)	180-200 λέξεις 45 λεπτά
Παραγωγή προφορικού λόγου	25	Α΄ μέρος: Απλές ερωτήσεις (όνομα, κατοικία, σχολείο, οικογένεια κτλ.). Β΄ μέρος: σύντομος μονόλογος σε συνεχή λόγο. Γ΄ μέρος: παιχνίδι ρόλων ανάμεσα σε δύο εξεταζόμενους. Σημείωση: Δε δίνεται χρόνος προετοιμασίας στους υποψηφίους. Μόνο στο 3 ^ο μέρος τους δίνονται 2 περίπου λεπτά για να διαβάσουν το ρόλο τους.	12 λεπτά (ανά ζεύγος)

Συνολική διάρκεια γραπτής εξέτασης: 1 ώρα και 40 λεπτά

Επίπεδο B1 (Μέτρια Γνώση)

Το επίπεδο B1 είναι το πρώτο της σειράς των έξι επιπέδων γλωσσομάθειας, που χαρακτηρίζει τον χρήστη της γλώσσας ανεξάρτητο. Ο υποψήφιος αυτού του επιπέδου μπορεί να λειτουργεί αυτόνομα και αποτελεσματικά σε συνηθισμένες επικοινωνιακές περιστάσεις.

Στην κατανόηση του προφορικού λόγου ο υποψήφιος αυτού του επιπέδου θα πρέπει να καταλαβαίνει τα κύρια σημεία αλλά και κάποιες ουσιαστικές λεπτομέρειες ενός σχετικά απλού προφορικού λόγου που εκφέρεται σε φυσικό, αλλά όχι ιδιαίτερα θορυβώδες περιβάλλον, με την προφορά της κοινής νέας ελληνικής γλώσσας ή όσο γίνεται πλησιέστερα προς αυτήν, σε ρυθμό που είναι λίγο πιο αργός από τον κανονικό

και αφορά οικεία θέματα σχετικά με τη δουλειά του υποψηφίου, την εκπαίδευση, την ψυχαγωγία κτλ. Επίσης, ο υποψήφιος θα πρέπει να καταλαβαίνει τα κύρια σημεία τηλεοπτικών και ραδιοφωνικών προγραμμάτων για επίκαιρα γεγονότα ή θέματα προσωπικού ή επαγγελματικού ενδιαφέροντος του υποψηφίου.

Στην κατανόηση του γραπτού λόγου ο υποψήφιος θα πρέπει να έχει την ικανότητα να κατανοεί το γενικό νόημα, αλλά και τις ουσιαστικές λεπτομέρειες γραπτών κειμένων που συνδέονται με τις καταστάσεις επικοινωνίας οι οποίες περιγράφονται και με τις θεματικές περιοχές που ορίζονται σε αυτό το επίπεδο. Πιο συγκεκριμένα, στα είδη κειμένων γραπτού λόγου που καλείται ο υποψήφιος να κατανοεί, περιλαμβάνονται όσα αναφέρθηκαν στα επίπεδα A1 και A2 και επιπλέον: οδηγίες χρήσης (σε καρτοτηλέφωνα, αυτόματα μηχανήματα τραπεζών, σε συσκευές κτλ.) σήματα (πινακίδες στον δρόμο, σήματα τροχαίας), προγράμματα τηλεόρασης/ραδιοφώνου/θεάτρου, ανακοινώσεις, ενημερωτικά φυλλάδια, έντυπα, δρομολόγια, σύντομες αναφορές, σημειώματα, απλά άρθρα σε εφημερίδες και περιοδικά, αγγελίες προσφοράς και ζήτησης εργασίας, τυπική ή προσωπική αλληλογραφία, η οποία περιλαμβάνει περιγραφή ανθρώπων, αντικειμένων, χώρων, γεγονότων, αντιδράσεων και επιθυμιών.

Στην παραγωγή γραπτού λόγου ο υποψήφιος πρέπει να έχει την ικανότητα παραγωγής των κειμένων γραπτού λόγου που περιγράφονται στα επίπεδα A1 και A2 και επιπλέον πρέπει να είναι σε θέση να γράφει προσωπικές επιστολές σε φίλους ή γνωστούς, απλά μηνύματα (συγχαρητήρια, προσκλήσεις, ευχαριστήρια κτλ.) ή ακόμη και γράμματα τυπικού περιεχομένου που αφορούν αίτηση για δουλειά, έκφραση παραπόνων σε κάποια εταιρεία, σε ξενοδοχεία για κρατήσεις δωματίων ή σε ιδιοκτήτες σπιτιών, σύντομη αναφορά για κάποιο ατύχημα, απλές περιγραφές (ατόμων, αντικειμένων, χώρων, γεγονότων κτλ.), μετάδοση πληροφοριών, εντυπώσεις και προσωπικές απόψεις.

Στην παραγωγή προφορικού λόγου ο υποψήφιος πρέπει να έχει την ικανότητα να ανταποκρίνεται στις συνήθεις συναλλαγές της καθημερινής ζωής, δίνοντας και παίρνοντας πληροφορίες, σε τυπικό ή φιλικό λόγο, που αφορούν την προσωπική ζωή, τις συναλλαγές του με κρατικές υπηρεσίες, με γραφεία πληροφοριών, με δημόσιες υπηρεσίες, την αγορά καταναλωτικών αγαθών, την εκπαίδευση, την αντιμετώπιση προβλημάτων υγείας, την κοινωνική ζωή, την επαγγελματική ζωή, την ψυχαγωγία.

Επίσης, θα πρέπει να εκφράζει τα συναισθήματά του, να να περιγράψει απλά εμπειρίες και γεγονότα, να εξηγεί και να αιτιολογεί απόψεις και σχέδια με σύντομο τρόπο, να διηγείται μια ιστορία ή την πλοκή ενός βιβλίου ή μιας ταινίας.

Η δομή των εξεταστικών δοκιμασιών του Β1 είναι η παρακάτω:

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ	ΜΟΝΑΔΕΣ	ΤΥΠΟΛΟΓΙΑ	ΣΥΝΟΛΟ ΛΕΞΕΩΝ & ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΞΕΤΑΣΗΣ
Κατανόηση γραφτού λόγου	25	<p>1. Σύνδεση/Αντιστοίχιση προτάσεων/ενοτήτων: 6 σωστές απαντήσεις + 1 παράδειγμα και 3 παραπλανητές (6 μονάδες). Κείμενο αυθεντικό, σχετικά τυπικός λόγος: ενημερωτικό, πληροφοριακό (150-180 λέξεις).</p> <p>2. Σύγκριση (συμπλήρωση πίνακα): 12 σωστές απαντήσεις (0,5 βαθμό η κάθε σωστή απάντηση) + 1 παράδειγμα (6 μονάδες). Κείμενο αυθεντικό, τυπικός λόγος: περιγραφικό, διαφημιστικό, αποτελέσματα μιας έρευνας, απλό ιστορικό απόσπασμα, απλές βιογραφίες κτλ. (150-180 λέξεις).</p> <p>3. Σωστό - Λάθος: 6 σωστές απαντήσεις + 1 παράδειγμα (6 μονάδες). Κείμενο με χαμηλότερο επίπεδο τυπικότητας, απόσπασμα από αφήγηση, απόσπασμα από λογοτεχνικό κτλ. (180-200 λέξεις).</p> <p>4. Συμπλήρωση κενών σε κείμενο: με σωστές λέξεις ή μικρές φράσεις που υπάρχουν σε πίνακα. 7 σωστές απαντήσεις + 1 παράδειγμα, 6 παραπλανητές (7 μονάδες). Κείμενο φιλικό, απλό άρθρο από εφημερίδα ή περιοδικό που να δίνει πληροφορίες σχετικά μ' ένα θέμα κτλ. (180-200 λέξεις).</p>	600-700 λέξεις 40 λεπτά
Κατανόηση προφορικού λόγου	25	<p>1. Σημειώσεις: 12 σωστές απαντήσεις + 1 παράδειγμα (12 μονάδες). Κείμενο: φιλικό, πληροφοριακό (μονόλογος), εξιστόρηση γεγονότων, απόσπασμα από συνέντευξη, απόσπασμα από λογοτεχνικό έργο (300 λέξεις).</p> <p>2. Σύγκριση (συμπλήρωση πίνακα): 13 σωστές απαντήσεις + 1 παράδειγμα (13 μονάδες). Κείμενο: σχετικά τυπικό, διάλογος συζήτηση ανάμεσα σε 2-3 άτομα (350-400 λέξεις).</p>	600-700 λέξεις 25 λεπτά
Παραγωγή γραφτού		Α' μέρος: Μία φιλική επιστολή, μία εκτεταμένη ανακοίνωση, μια εκτεταμένη διαφήμιση κτλ. (150 λέξεις) (12 μονάδες).	300 λέξεις

λόγου	25	Β' μέρος: Ένα τυπικό κείμενο που να δίνει προσωπικές ή άλλες πληροφορίες, να ζητά αιτιολογημένη άδεια, να εκφράζει αιτιολογημένα παράπονα κτλ. (150 λέξεις) (13 μονάδες).	55 λεπτά
Παραγωγή προφορικού λόγου	25	Α' μέρος: Απλές ερωτήσεις (όνομα, κατοικία, σχολείο, οικογένεια κτλ. για ζέσταμα). Β' μέρος: σύντομος μονόλογος σε συνεχή λόγο, πιο απαιτητικός από τα προηγούμενα επίπεδα. Αν δοθούν φωτογραφίες, να ζητηθούν συναισθήματα που φαίνονται στη φωτογραφία και να αιτιολογηθούν. Γ' μέρος: παιχνίδι ρόλων ανάμεσα σε δύο εξεταζόμενους πιο απαιτητικός από τα προηγούμενα επίπεδα με αρκετή επιχειρηματολογία. Σημείωση: Δε δίνεται χρόνος προετοιμασίας στους υποψηφίους. Μόνο στο 3 ^ο μέρος τους δίνονται 2 περίπου λεπτά για να διαβάσουν το ρόλο τους.	12 λεπτά (ανά ζεύγος)

Συνολική διάρκεια γραπτής εξέτασης: 2 ώρες

Επίπεδο B2 (Καλή Γνώση)

Ο υποψήφιος που έχει κατακτήσει το επίπεδο B2 θεωρείται ανεξάρτητος χρήστης της γλώσσας, έχοντας μεγαλύτερη ευχέρεια στη χρήση της γλώσσας συγκριτικά με τον υποψήφιο του επιπέδου B1.

Στην κατανόηση προφορικού λόγου ο υποψήφιος θα πρέπει να είναι σε θέση να καταλαβαίνει μεγάλα σε έκταση κείμενα προφορικού λόγου και διαλέξεις και να παρακολουθεί ακόμη και σύνθετη ανάπτυξη επιχειρημάτων, εφόσον το θέμα είναι σχετικά οικείο ή έχει προετοιμαστεί κατάλληλα. Πρέπει να είναι σε θέση να καταλαβαίνει τηλεοπτικά δελτία ειδήσεων και προγράμματα επικαιρότητας, καθώς επίσης και συζητήσεις μεταξύ τεσσάρων τουλάχιστον φυσικών ομιλητών.

Στην κατανόηση γραπτού λόγου ο υποψήφιος θα πρέπει να είναι σε θέση να κατανοεί κείμενα γραπτού λόγου σχετικά με τις καταστάσεις και τις θεματικές περιοχές που περιγράφονται σ' αυτό το επίπεδο, να έχουν μια σαφή νοηματική και γλωσσική δομή, οι πληροφορίες που περιέχουν να είναι εμφανείς και να απαιτείται σχετικά λίγη προσπάθεια ερμηνευτικής υπόθεσης, να εμφανίζονται σε προσιτή μορφή (δηλαδή να είναι καθαρά είτε είναι χειρόγραφα είτε τυπωμένα) και όπου χρειάζεται να δίνονται

τίτλοι, παράγραφοι, εικόνες, κτλ. Επίσης, θα πρέπει να έχει την ικανότητα να εντοπίζει άλλοτε την ουσία και άλλοτε τις σχετικές λεπτομέρειες, ανάλογα με τα ενδιαφέροντά του ή την περίσταση. Θα πρέπει να αναγνωρίζει την πρόθεση και το σκοπό αποσπασμάτων που προέρχονται από πηγές όπως εφημερίδες, περιοδικά, κανονισμούς, επίσημα γράμματα και αναφορές. Θα πρέπει να χρησιμοποιεί κατάλληλες στρατηγικές κατανόησης, όπως να διακρίνει τα κύρια από τα δευτερεύοντα σημεία, να διακρίνει το κύριο θέμα από το σχόλιο, να αντλεί πληροφορίες από άλλα στοιχεία όπως είναι οι τίτλοι, η εικονογράφηση, τα τυπογραφικά τεχνάσματα, να κατανοεί το νόημα από τα συμφραζόμενα, ανεξάρτητα από την παρουσία άγνωστων γλωσσικών στοιχείων.

Στην παραγωγή γραπτού λόγου ο υποψήφιος θα πρέπει να είναι σε θέση να περιγράφει ή να αφηγείται με σαφήνεια και ακρίβεια, σε θέματα που αναφέρονται σε προσωπικές και καθημερινές εμπειρίες και είναι σχετικά με τις επικοινωνιακές καταστάσεις και τις θεματικές περιοχές αυτού του επιπέδου. Πρέπει να είναι σε θέση να γράφει μία αναφορά, όπου να ενημερώνει ή να αιτιολογεί, να υποστηρίζει ή να αντικρούει μια συγκεκριμένη άποψη, αναπτύσσοντας και διατυπώνοντας επιχειρήματα με λογική δομή και συνοχή, να γράφει γράμματα στα οποία μπορεί να τονίζει τη σημασία γεγονότων και εμπειριών.

Στην παραγωγή προφορικού λόγου ο υποψήφιος θα πρέπει να μπορεί να συνομιλεί με σχετική ευχέρεια και αυθορμητισμό πάνω σε θέματα που είναι σχετικά με τις καταστάσεις επικοινωνίας και τις θεματικές περιοχές που περιγράφονται σ' αυτό το επίπεδο και να εκφράζει τις προσωπικές του ιδέες, τις ανάγκες και τις προθέσεις του με ακρίβεια. Επίσης, θα πρέπει να μπορεί να παράγει μικρής έκτασης κείμενο με συνοχή υποστηρίζοντας την άποψή του με επιχειρήματα. Επιπλέον, ο υποψήφιος θα πρέπει να έχει την ικανότητα να επιτελεί τις γλωσσικές λειτουργίες με άνεση και ευχέρεια, καθώς σε αυτό το επίπεδο κατέχει ένα διευρυμένο λεξιλόγιο, πλουσιότερες γλωσσικές δομές και έχει μεγαλύτερη επίγνωση του κοινωνικοπολιτισμικού περιβάλλοντος.

Η δομή των εξεταστικών δοκιμασιών του Β2 είναι η παρακάτω:

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ	ΜΟΝΑΔΕΣ	ΤΥΠΟΛΟΓΙΑ	ΣΥΝΟΛΟ ΛΕΞΕΩΝ & ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΞΕΤΑΣΗΣ
-----------	---------	-----------	--

Κατανόηση γραπτού λόγου	20	<p>1. Συμπλήρωση κενών σε κείμενο: 12 σωστές απαντήσεις μόνο φράσεις (0,5 μονάδα η σωστή απάντηση) + 1 παράδειγμα, 6 παραπλανητές (6 μονάδες). Κείμενο αυθεντικό, τυπικός λόγος χωρίς ιδιαίτερη ορολογία, κριτικές, άρθρα από εφημερίδα (400 λέξεις).</p> <p>2. Πολλαπλή επιλογή με 4 επιλογές: 7 σωστές απαντήσεις + 1 παράδειγμα (7 μονάδες). Κείμενο: αυθεντικό χαμηλότερης τυπικότητας προς το φιλικό, περιγραφικό, ιστορικό κτλ. (600 λέξεις).</p> <p>3. Συμπλήρωση κενών σε περίληψη: Περίληψη (βασίζεται στο προηγούμενο κείμενο) που συμπληρώνεται με κατάλληλες λέξεις/φράσεις. 7 σωστές απαντήσεις + 1 παράδειγμα (7 μονάδες).</p>	<p>1000 λέξεις</p> <p>45 λεπτά</p>
Χρήση γλώσσας	20	<p>1. Εύρεση της επιπλέον λέξης (συνδεδετικά κτλ. υποκείμενα): 7 σωστές απαντήσεις + 1 παράδειγμα (7 μονάδες). Κείμενο τυπικός λόγος: 200-250 λέξεις.</p> <p>2. Πολλαπλή επιλογή με 4 επιλογές (παράγωγα ή σύνθετα): επιλογή του σωστού παράγωγου ή σύνθετου. 6 σωστές απαντήσεις + 1 παράδειγμα (6 μονάδες). Κείμενο χαμηλότερης τυπικότητας: ειδησεογραφικό, ενημερωτικό, απλό ιστορικό απόσπασμα κτλ., 200-250 λέξεις.</p> <p>3. Συμπλήρωση κενών σε κείμενο: 7 σωστές απαντήσεις + 1 παράδειγμα, 5 παραπλανητές (7 μονάδες). Κείμενο: φιλικό, απόσπασμα από λογοτεχνικό έργο, πληροφορικό, χιουμοριστικό, 200-250 λέξεις.</p>	<p>700 - 800 λέξεις</p> <p>30 λεπτά</p>
Κατανόηση προφορικού λόγου	20	<p>1. Σημειώσεις: 10 σημειώσεις + 1 παράδειγμα. Κείμενο (μονόλογος): τυπικό ενημερωτικό, εξιστόρηση γεγονότων, μέρος συνέντευξης απόσπασμα από λογοτεχνικό (500 λέξεις).</p> <p>2. Σύγκριση (συμπλήρωση πίνακα): Ένας διάλογος-συζήτηση ανάμεσα σε τρία άτομα ή απόσπασμα από θεατρικό έργο. 10 σωστές απαντήσεις + 1 παράδειγμα (500 λέξεις).</p>	<p>800 - 1000 λέξεις</p> <p>30 λεπτά</p>
Παραγωγή γραπτού λόγου	20	<p>Α΄ μέρος: Μία φιλική επιστολή σε φίλο, συγγενή, σε κάποιον λιγότερο γνωστό, σε εφημερίδα, σε φόρουμ, με συμβουλές, πληροφορίες, επιχειρηματολογία κτλ. (200 λέξεις) (10 μονάδες).</p> <p>Β΄ μέρος: Ένα τυπικό κείμενο που να δίνει προσωπικές ή άλλες πληροφορίες, να ζητά αιτιολογημένη άδεια, να εκφράζει αιτιολογημένα παράπονα κτλ. (200 λέξεις) (10 μονάδες).</p>	<p>400 λέξεις</p> <p>85 λεπτά</p>
Παραγωγή προφορικού λόγου		<p>Α΄ μέρος: Απλές ερωτήσεις (όνομα, κατοικία, σχολείο, οικογένεια κτλ. για ζέσταμα).</p>	<p>15 λεπτά (ανά ζεύγος)</p>

	20	<p>B' μέρος: μονόλογος. Ανάπτυξη απόψεων για ερώτημα που του τίθεται. Πιο απαιτητικό από τα προηγούμενα επίπεδα.</p> <p>Γ' μέρος: συζήτηση ανάμεσα σε δύο εξεταζόμενους με επιχειρηματολογία.</p> <p>Σημείωση: Δε δίνεται χρόνος προετοιμασίας στους υποψηφίους. Μόνο στο 3^ο μέρος τους δίνονται 2 περίπου λεπτά για να διαβάσουν το ρόλο τους.</p>	
--	----	--	--

Συνολική διάρκεια γραπτής εξέτασης: 3 ώρες και 10 λεπτά

Επίπεδο Γ1 (Πολύ Καλή Γνώση)

Ο υποψήφιος που έχει κατακτήσει το επίπεδο Γ1 θεωρείται ικανός χρήστης της γλώσσας. Έχει την ικανότητα να επικοινωνεί άνετα και αυθόρμητα.

Στην κατανόηση γραπτού λόγου ο υποψήφιος θα πρέπει να είναι σε θέση να διαβάζει σχεδόν όλες τις μορφές γραπτού λόγου, συμπεριλαμβανομένων εξειδικευμένων άρθρων, επιστημονικών και λογοτεχνικών κειμένων, να καταλαβαίνει πληροφορίες και ιδέες και να παρακολουθεί τις απόψεις που εκφράζει ο συγγραφέας. Θα πρέπει να διακρίνει τις κύριες ιδέες και πληροφορίες από τις λιγότερο σημαντικές, να χρησιμοποιεί τα συμφραζόμενα για να κατανοήσει τη σημασία άγνωστων λέξεων, να αναγνωρίζει μεταφορικά νοήματα ή νοήματα που «κρύβονται» πίσω από τα γραφόμενα. Θα πρέπει να μπορεί να παρακολουθεί τους ελληνικούς υπότιτλους σε ξένες κινηματογραφικές ταινίες.

Στην παραγωγή γραπτού λόγου ο υποψήφιος θα πρέπει να γράφει κείμενα τα οποία χαρακτηρίζονται από σαφήνεια και γλωσσική ευχέρεια και τα οποία περιλαμβάνουν περιγραφές, αφηγήσεις, έκθεση ιδεών, περιλήψεις ή κριτικές έργων, προτάσεις με πειστικά επιχειρήματα (σε άρθρο ή σε επιστολή προς τον εκδότη εφημερίδας κτλ.), ορισμούς, σύνθετα γράμματα και άρθρα ή αναφορές. Στον γραπτό του λόγο θα πρέπει να χρησιμοποιεί με ακρίβεια ευρύ φάσμα συντακτικών και μορφολογικών δομών, μεγάλο αριθμό κατάλληλων υφολογικών τρόπων και στρατηγικών και ευρύ φάσμα εννοιών με χρήση ιδιωματικών εκφράσεων και ειδικού λεξιλογίου που επιτρέπουν μεγαλύτερη ακρίβεια στην απόδοση σημασιολογικών αποχρώσεων. Το περιεχόμενο

πρέπει να είναι οργανωμένο αποτελεσματικά, ενώ πρέπει να είναι κατάλληλα επιλεγμένο το είδος και το ύφος του γραπτού λόγου.

Στην παραγωγή προφορικού λόγου ο υποψήφιος θα πρέπει να έχει την ικανότητα να παίρνει μέρος σε οποιαδήποτε συζήτηση ή συνομιλία και να είναι εξοικειωμένος με ιδιωματικές εκφράσεις και ιδιοτισμούς, να εκφράζεται με ευχέρεια και να αποδίδει με ακρίβεια λεπτές σημασιολογικές αποχρώσεις, να παρουσιάζει με σαφήνεια και ροή λόγου περιγραφές, διηγήσεις, να δίνει ορισμούς, περιλήψεις, να κάνει σχολιασμούς, να αναπτύσσει ένα επιχειρήμα σε ύφος κατάλληλο προς τα συμφραζόμενα με αποτελεσματική λογική δομή, η οποία επιτρέπει στους συνομιλητές να προσέξουν και να συγκρατήσουν σημαντικά σημεία.

Η δομή των εξεταστικών δοκιμασιών του Γ1 είναι η παρακάτω:

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ	ΜΟΝΑΔΕΣ	ΤΥΠΟΛΟΓΙΑ	ΣΥΝΟΛΟ ΛΕΞΕΩΝ & ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΞΕΤΑΣΗΣ
Κατανόηση γραπτού λόγου	20	1. Συμπλήρωση κενών σε κείμενο: 10 σωστές απαντήσεις (0,5 μονάδα η σωστή απάντηση) + 1 παράδειγμα, 5 παραπλανητές (5 μονάδες). Κείμενο: αυθεντικό, με χαμηλό επίπεδο τυπικότητας, ενημερωτικό, λαογραφικό, περιγραφικό κτλ. (400 λέξεις). 2. Αντιστοίχιση τίτλων με παραγράφων: 5 σωστές απαντήσεις + 1 παράδειγμα, 3 παραπλανητές (5 μονάδες). Κείμενο: αυθεντικό, προς το φιλικό, λογοτεχνικό, θεατρικό, αφηγηματικό (μύθο, παραμύθι-ιστορία), περιγραφικό κτλ. (500 λέξεις). 3.. Πολλαπλή επιλογή με 4 επιλογές: 5 σωστές απαντήσεις + 1 παράδειγμα (5 μονάδες). Κείμενο: τυπικός λόγος, απόσπασμα από δοκίμιο χωρίς ιδιαίτερη ορολογία, περιγραφικό (700 λέξεις). 4. Συμπλήρωση κενών σε περίληψη (βασίζεται στο προηγούμενο κείμενο, περίπου 200 λέξεις): 5 σωστές απαντήσεις + 1 παράδειγμα (5 μονάδες).	1600 λέξεις 55 λεπτά
Χρήση γλώσσας		1. Εύρεση της επιπλέον λέξης, της λανθασμένης λέξης ή της λέξης που λείπει (συνδετικά κτλ. υποκείμενα): 5 λάθη ή επιπλέον λέξεις κτλ. + 1 παράδειγμα (5 μονάδες). Κείμενο: φιλικό, αφηγηματικό στο παρελθόν (200 λέξεις).	800 -950 λέξεις 30 λεπτά

	20	<p>2. Συμπλήρωση κενών σε κείμενο: 5 σωστές + 1 παράδειγμα, 5 παραπλανητές (5 μονάδες). Κείμενο: χαμηλής τυπικότητας, περιγραφικό. (250 λέξεις).</p> <p>3. Συμπλήρωση κενών με λέξεις που είναι παράγωγα ή/και σύνθετα των λέξεων σε πίνακα: 5 σωστές απαντήσεις + 1 παράδειγμα (5 μονάδες). Κείμενο: τυπικό, απόσπασμα ιστορικό (προσοχή: το περιεχόμενό του να είναι ουδέτερο, για να μην ενοχλήσει κανέναν υποψήφιο) πληροφοριακό (λήμματα εγκυκλοπαιδειών, ειδησεογραφικά κείμενα των μέσων, βιογραφίες, 250 λέξεις).</p> <p>4. Συνώνυμα – ορισμοί: 5 σωστές απαντήσεις + 1 παράδειγμα (5 μονάδες). Κείμενο: φιλικό, περιγραφικό, απόσπασμα από λογοτεχνικό/θεατρικό/κινηματογραφικό έργο κτλ. 250 λέξεις.</p>	
Κατανόηση προφορικού λόγου	20	<p>1. Σημειώσεις: 10 σημειώσεις (μέχρι 8 λέξεις) + 1 παράδειγμα (10 μονάδες). Κείμενο (μονόλογος): τυπικό ενημερωτικό, εξιστόρηση γεγονότων, απόσπασμα από λογοτεχνικό έργο, μέρος διάλεξης για ένα κοινωνικό ή άλλο θέμα (700-800 λέξεις).</p> <p>2. Σύγκριση (συμπλήρωση πίνακα): 10 σωστές απαντήσεις + 1 παράδειγμα, 6 παραπλανητές (10 μονάδες). Κείμενο: (προς το φιλικό) συζήτηση ανάμεσα σε 3-4 άτομα για διάφορα θέματα, καθημερινά, κοινωνικά, επιστημονικά κτλ. (800-900 λέξεις).</p>	<p>1600 λέξεις</p> <p>40 λεπτά</p>
Παραγωγή γραπτού λόγου	20	<p>Α' μέρος: Μία φιλική επιστολή σε φίλο, συγγενή, σε κάποιον λιγότερο γνωστό, σε εφημερίδα, σε φόρουμ, με συμβουλές, πληροφορίες, επιχειρηματολογία κτλ. (250-300 λέξεις) (10 μονάδες).</p> <p>Β' μέρος: Ένα τυπικό κείμενο που να δίνει προσωπικές ή άλλες πληροφορίες, να ζητά αιτιολογημένη άδεια, να εκφράζει αιτιολογημένα παράπονα κτλ. άρθρο σε εφημερίδα με επιχειρηματολογία (300 λέξεις) (10 μονάδες).</p>	<p>600 λέξεις</p> <p>100 λεπτά</p>
Παραγωγή προφορικού Λόγου	20	<p>Α' μέρος: Απλές ερωτήσεις (όνομα, κατοικία, σχολείο, οικογένεια κτλ. για ζέσταμα).</p> <p>Β' μέρος: μονόλογος. Ανάπτυξη απόψεων για ερώτημα που του τίθεται. Πιο απαιτητικό από τα προηγούμενα επίπεδα.</p> <p>Γ' μέρος: συζήτηση με διάρκεια ανάμεσα σε δύο εξεταζόμενους με έντονη επιχειρηματολογία.</p> <p>Σημείωση: Δε δίνεται χρόνος προετοιμασίας στους υποψηφίους. Μόνο στο 3^ο μέρος τους δίνονται 2 περίπου λεπτά για να διαβάσουν το θέμα συζήτησης</p>	<p>20 λεπτά (ανά ζεύγος)</p>

Συνολική διάρκεια γραπτής εξέτασης: 3 ώρες και 45 λεπτά

Επίπεδο Γ2 (Άριστη Γνώση)

Το επίπεδο Γ2 αντιστοιχεί στην ολοκληρωμένη και τέλεια γνώση και αποτελεί τον ανώτατο εξεταστικό στόχο της πιστοποίησης ελληνομάθειας και είναι αντίστοιχο του C2 της εξάβαθμης κλίμακας επιπέδων του Κοινού Ευρωπαϊκού Πλαισίου Αναφοράς του Συμβουλίου της Ευρώπης. Ο υποψήφιος του επιπέδου αυτού αναφέρεται ως «απολύτως ικανός χρήστης» της γλώσσας.

Στην κατανόηση γραπτού λόγου ο υποψήφιος θα πρέπει να μπορεί να κατανοεί, με πολύ μικρές πιθανότητες παρανόησης, όλα σχεδόν τα είδη γραπτών κειμένων, σύνθετα, εξειδικευμένα, λογοτεχνικά. Θα πρέπει να είναι σε θέση να διακρίνει αποχρώσεις ύφους καθώς και άρρητες διαθέσεις του συγγραφέα σε οποιοδήποτε κείμενο. Επίσης, θα πρέπει να εντοπίζει γρήγορα μέσα σε κείμενα τις λεπτομέρειες που τον ενδιαφέρουν, να χρησιμοποιεί τις πηγές πληροφοριών αποτελεσματικά για την πλήρη κατανόηση του κειμένου και να αξιολογεί το υλικό του.

Στην παραγωγή γραπτού λόγου ο υποψήφιος θα πρέπει να είναι σε θέση να γράφει σύνθετα κείμενα με σαφή και ρέοντα λόγο για οποιοδήποτε θέμα και σκοπό. Θα πρέπει να εκφράζεται με σαφήνεια και επιλέγοντας το ανάλογο ύφος είτε σε προσωπικό (φιλικό) είτε σε επαγγελματικό ή άλλο επίπεδο (επίσημο). Επιπλέον, θα πρέπει να μπορεί να επεξεργάζεται κείμενα, να αποτυπώνει τις απόψεις του μέσα από ένα ρεπερτόριο πολύπλοκων γραμματικών δομών, τις οποίες μπορεί να χειρίζεται με άνεση και ακρίβεια, χρησιμοποιώντας ένα ευρύ λεξιλογικό φάσμα.

Στην παραγωγή προφορικού λόγου ο υποψήφιος θα πρέπει να μπορεί να ανταποκρίνεται άμεσα στα γλωσσικά ερεθίσματα που δέχεται κάθε φορά, λαμβάνοντας υπόψη του τις κοινωνικές συνθήκες, τη σύσταση του ακροατηρίου, τις κοινωνικές σχέσεις του με το συνομιλητή/τους συνομιλητές του. Θα πρέπει να μπορεί να συνομιλεί άνετα, είτε σε φιλικό είτε σε επίσημο επίπεδο και να παραθέτει τα επιχειρήματά του για οποιοδήποτε θέμα, σαν να είναι ένας φυσικός ομιλητής της γλώσσας. Θα πρέπει να μπορεί να ανταλλάσσει πληροφορίες και συμβουλές για μια μεγάλη ποικιλία θεμάτων, να κατανοεί λεπτομερείς οδηγίες, να χρησιμοποιεί ένα ευρύτατο και πλούσιο λεξιλόγιο

με μεγάλη ευελιξία και ακρίβεια, χρησιμοποιώντας στοιχεία συνεκτικότητας και να εκφράζεται αυθόρμητα.

Η δομή των εξεταστικών δοκιμασιών του Γ2 είναι η παρακάτω:

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ	ΜΟΝΑΔΕΣ	ΤΥΠΟΛΟΓΙΑ	ΣΥΝΟΛΟ ΛΕΞΕΩΝ & ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΞΕΤΑΣΗΣ
Κατανόηση γραφτού λόγου	20	<p>1. Συμπλήρωση κενών: 10 σωστές απαντήσεις (0,5 μονάδα η σωστή απάντηση) + 1 παράδειγμα, 5 παραπλανητές (5 μονάδες). Κείμενο: αυθεντικό, με χαμηλό επίπεδο τυπικότητας, ενημερωτικό, λαογραφικό, πληροφοριακό κτλ. (500-600 λέξεις).</p> <p>2. Αντιστοίχιση παραγράφων: 10 σωστές απαντήσεις (0,5 μονάδα η σωστή απάντηση) + 1 παράδειγμα, 3 παραπλανητές (5 μονάδες). Κείμενο: αυθεντικό, προς το φιλικό, λογοτεχνικό, θεατρικό, αφηγηματικό (μύθο, παραμύθι-ιστορία), περιγραφικό κτλ. (500-600 λέξεις).</p> <p>3. Πολλαπλή επιλογή με 4 επιλογές: 5 σωστές απαντήσεις + 1 παράδειγμα (5 μονάδες). Κείμενο: τυπικός λόγος, απόσπασμα από δοκίμιο χωρίς ιδιαίτερη ορολογία, περιγραφικό, απόσπασμα από ιστορικό, αποτελέσματα ερευνών κτλ. (800-900 λέξεις).</p> <p>4. Συμπλήρωση λέξεων σε περίληψη (βασίζεται στο προηγούμενο κείμενο): 5 σωστές απαντήσεις + 1 παράδειγμα (5 μονάδες).</p>	2000 λέξεις 55 λεπτά
Χρήση γλώσσας	20	<p>1. Εύρεση της επιπλέον λέξης, της λανθασμένης λέξης ή της λέξης που λείπει (συνδετικά κτλ. υποκείμενα): 5 λάθη ή επιπλέον λέξεις κτλ. + 1 παράδειγμα (5 μονάδες). Κείμενο: φιλικό, αφηγηματικό στο παρελθόν (200 λέξεις).</p> <p>2. Συμπλήρωση κενών σε κείμενο: 5 σωστές + 1 παράδειγμα, 5 παραπλανητές (5 μονάδες). Κείμενο: χαμηλής τυπικότητας, περιγραφικό. (250 λέξεις).</p> <p>3. Συμπλήρωση κενών με λέξεις που είναι παράγωγα ή/και σύνθετα των λέξεων σε πίνακα: 5 σωστές απαντήσεις + 1 παράδειγμα (5 μονάδες). Κείμενο: τυπικό, απόσπασμα ιστορικό (προσοχή: το περιεχόμενό του να είναι ουδέτερο, για να μην ενοχλήσει κανέναν υποψήφιο) πληροφοριακό (λήμματα εγκυκλοπαιδειών, ειδησεογραφικά κείμενα των μέσων, βιογραφίες, 250 λέξεις).</p>	800 - 1000 λέξεις 30 λεπτά

		4. Συνώνυμα – ορισμοί: 5 σωστές απαντήσεις + 1 παράδειγμα (5 μονάδες). Κείμενο: φιλικό, περιγραφικό, απόσπασμα από λογοτεχνικό/θεατρικό/κινηματογραφικό έργο κτλ. (300 λέξεις).	
Κατανόηση προφορικού λόγου	20	1. Σημειώσεις: 10 σημειώσεις + 1 παράδειγμα (10 μονάδες). Κείμενο: (μονόλογος) τυπικό ενημερωτικό, εξιστόρηση γεγονότων, απόσπασμα από λογοτεχνικό έργο, μέρος διάλεξης για ένα κοινωνικό ή άλλο θέμα (850-900 λέξεις). 2. Πολλαπλή επιλογή με 4 επιλογές: 10 προτάσεις + 1 παράδειγμα (10 μονάδες). Κείμενο: (προς το φιλικό) συζήτηση ανάμεσα σε 4-5 άτομα για διάφορα θέματα, καθημερινά, κοινωνικά, επιστημονικά, απόσπασμα από θεατρικό έργο με 4-5 ηθοποιούς κτλ. (850-900 λέξεις).	1800 λέξεις 40 λεπτά
Παραγωγή γραπτού λόγου	20	Α΄ μέρος: Μία φιλική επιστολή σε φίλο, συγγενή, σε κάποιον λιγότερο γνωστό, σε εφημερίδα, σε φόρουμ, με συμβουλές, πληροφορίες, επιχειρηματολογία κτλ. (300-350 λέξεις) (10 μονάδες). Β΄ μέρος: Άρθρο για κάποιο κοινωνικό πρόβλημα. Ένα τυπικό κείμενο που να δίνει προσωπικές ή άλλες πληροφορίες, να ζητά αιτιολογημένα άδεια, να εκφράζει αιτιολογημένα παράπονα κτλ. Άρθρο σε εφημερίδα με επιχειρηματολογία (400-450 λέξεις) (10 μονάδες).	700 – 800 λέξεις 115 λεπτά
Παραγωγή προφορικού Λόγου	20	Α΄ μέρος: Απλές ερωτήσεις (όνομα, κατοικία, σχολείο, οικογένεια κτλ. για ζέσταμα). Β΄ μέρος: μονόλογος. Ανάπτυξη απόψεων για ερώτημα που του τίθεται. Πιο απαιτητικό από τα προηγούμενα επίπεδα. Γ΄ μέρος: συζήτηση με διάρκεια ανάμεσα σε δύο εξεταζόμενους με έντονη επιχειρηματολογία. Σημείωση: Δε δίνεται χρόνος προετοιμασίας στους υποψηφίους. Μόνο στο 3 ^ο μέρος τους δίνονται 2 περίπου λεπτά για να διαβάσουν τα θέματα συζήτησης.	20 λεπτά (ανά ζεύγος)

Συνολική διάρκεια γραπτής εξέτασης: 4 ώρες

Επίσης, είναι σημαντικό να αναφερθεί ότι το Κ.Ε.Γ. διενεργεί εξετάσεις για την Πιστοποίηση Ελληνομάθειας για:

(α) ομογενείς και αλλοδαπούς σε περισσότερα από 100 εξεταστικά κέντρα σε όλο τον κόσμο,

(β) ημεδαπούς και αλλοδαπούς εγκλείστους σε σωφρονιστικά καταστήματα (φυλακές),

(γ) την απόκτηση της ειδικής άδειας οδήγησης Επιβατηγού Δημόσιας Χρήσης αυτοκινήτου, καθώς και για άλλους

επαγγελματικούς σκοπούς (Πιστοποιητικό Επάρκειας της Ελληνομάθειας για Επαγγελματικούς Σκοπούς),

(δ) ανέργους, παλιννοστούντες και πρόσφυγες, μέσω προγραμμάτων που υλοποιούνται από Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης,

(ε) αιτούντες το καθεστώς του επί μακρόν διαμένοντος,

(στ) ΑμεΑ: ειδικά προσαρμοσμένες εξετάσεις ελληνομάθειας (για τυφλούς, κωφούς κλπ.).

2.2. Το Εργαστήριο Διαπολιτισμικών και Μεταναστευτικών Μελετών

Το Εργαστήριο Διαπολιτισμικών και Μεταναστευτικών Μελετών (Ε.ΔΙΑ.Μ.ΜΕ.) είναι ένα από τα παλαιότερα θεσμοθετημένα εργαστήρια του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Κρήτης. Ιδρύθηκε τον Ιούνιο του 1996 με το Π.Δ. 147 (ΦΕΚ 111-10/06/96) και έχει τους εξής βασικούς στόχους:

- Να ερευνά και να προωθεί τα θέματα παιδείας και εκπαίδευσης των Ελλήνων της διασποράς και ιδιαίτερα των αποδήμων Ελλήνων, σε συνάρτηση με την κοινωνικο-οικονομική και πολιτισμική τους κατάσταση στις χώρες που ζουν και με τις πολιτισμικές συνθήκες στις χώρες αυτές.
- Να ερευνά και να προωθεί εκπαιδευτικά θέματα των παλιννοστούντων Ελλήνων και των αλλοδαπών στην Ελλάδα, σε συνάρτηση με τις κοινωνικο-οικονομικές, πολιτικές, πολιτιστικές και εκπαιδευτικές συνθήκες στην Ελλάδα.
- Να καταρτίζει και να επιμορφώνει τους/τις εκπαιδευτικούς που καλούνται να διδάξουν την Ελληνική ως Δεύτερη Γλώσσα σε μαθητές και μαθήτριες ελληνικής και μη ελληνικής καταγωγής στο εξωτερικό, στους Έλληνες παλιννοστούντες και στους αλλοδαπούς μαθητές και μαθήτριες στην Ελλάδα.

- Να παράγει διδακτικό υλικό για την διδασκαλία της Ελληνικής ως Δεύτερης Γλώσσας και για την διδασκαλία του ελληνικού πολιτισμού στις παραπάνω κατηγορίες μαθητών και μαθητριών.

Με βάση αυτούς τους άξονες, και σύμφωνα με τη δυνατότητα παροχής υπηρεσιών όπως περιγράφονται στο ΦΕΚ ίδρυσης του Εργαστηρίου, οι δράσεις του Ε.ΔΙΑ.Μ.ΜΕ. εκτείνονται στην υλοποίηση ερευνητικών προγραμμάτων και στην εκπόνηση μελετών, στην παραγωγή εκπαιδευτικού υλικού, στη διοργάνωση (α) προγραμμάτων επιμόρφωσης εκπαιδευτικών, (β) προγραμμάτων φιλοξενίας μαθητών, και (γ) Θερινών Σχολείων εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας και του πολιτισμού. Επίσης, συμμετέχει ως εταίρος σε πολλές σχετικές δράσεις μέσω των συνεργατών του.

2.2.1. Εκπαιδευτικό Υλικό του Ε.ΔΙΑ.Μ.ΜΕ.

Στην υποενότητα αυτή παρουσιάζονται τα επίπεδα εκμάθησης της ελληνικής ως ξένης γλώσσας, αλλά και πληροφορίες για τα γλωσσικά εγχειρίδια που χρησιμοποιούνται προκειμένου να επιτευχθεί η κατάρτιση της γλώσσας σύμφωνα με το Ε.ΔΙΑ.Μ.ΜΕ.

Πρώτο Επίπεδο

Τίτλος Εγχειριδίου: Μαργαρίτα 1

Το συγκεκριμένο υλικό απευθύνεται σε παιδιά 6-7 χρονών, δηλαδή της πρώτης τάξης του δημοτικού σχολείου στο εξωτερικό. Περιέχει 9 ενότητες με κοινωνικές περιστάσεις επικοινωνίας που επισύρουν αντίστοιχες λεκτικές φράσεις και οι οποίες οδηγούν τους μαθητές στην κατανόηση και χρήση κυρίως του προφορικού λόγου. Στο τέλος αυτού του βιβλίου οι μαθητές κατακτούν τις στοιχειώδεις γνώσεις της ελληνικής γλώσσας.

Τίτλος Εγχειριδίου: Μαργαρίτα 2

Το συγκεκριμένο υλικό απευθύνεται σε παιδιά 8-9 χρονών, δηλαδή της δεύτερης τάξης του δημοτικού σχολείου στο εξωτερικό. Περιέχει 9 ενότητες με κοινωνικές περιστάσεις επικοινωνίας που επισύρουν αντίστοιχες λεκτικές φράσεις και οι οποίες οδηγούν τους μαθητές στο επίπεδο της βασικής γνώσης της ελληνικής γλώσσας.

Τίτλος Εγχειριδίου: Μια φορά κι έναν καιρό (1^ο Τεύχος)

Το συγκεκριμένο υλικό απευθύνεται σε παιδιά ηλικίας 6-8 ετών, δηλαδή των δύο πρώτων τάξεων του Δημοτικού στις παρευξείνιες χώρες. Συνοδεύεται από cd ήχου. Έχει εγκριθεί από το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, έχει εκτυπωθεί από τον ΟΕΔΒ και διανέμεται δωρεάν σε σχολεία του εξωτερικού.

Τίτλος Εγχειριδίου: Μια φορά κι έναν καιρό (2^ο Τεύχος)

Το συγκεκριμένο υλικό απευθύνεται σε παιδιά ηλικίας 6-8 ετών, δηλαδή των δύο πρώτων τάξεων του Δημοτικού στις παρευξείνιες χώρες. Συνοδεύεται από cd ήχου. Έχει εγκριθεί από το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, έχει εκτυπωθεί από τον ΟΕΔΒ και διανέμεται δωρεάν σε σχολεία του εξωτερικού.

Δεύτερο Επίπεδο

Τίτλος Εγχειριδίου: Μαργαρίτα 3

Τίτλος Εγχειριδίου: Μαργαρίτα 4

Τίτλος Εγχειριδίου: Μια φορά κι έναν καιρό (3^ο Τεύχος)

Το συγκεκριμένο υλικό απευθύνεται σε παιδιά ηλικίας 9-10 ετών, δηλαδή της τέταρτης τάξης του Δημοτικού στις παρευξείνιες χώρες. Περιέχει 9 ενότητες οι οποίες με τις αντίστοιχες λεκτικές πράξεις οδηγούν τους μαθητές στην κατανόηση και χρήση του προφορικού και γραπτού λόγου έτσι ώστε να επιτυγχάνουν τη μέτρια γνώση της ελληνικής γλώσσας. Έχει υποβληθεί για έγκριση στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο.

Τρίτο Επίπεδο

Τίτλος Εγχειριδίου: Μαργαρίτα 5

Τίτλος Εγχειριδίου: Μαργαρίτα 6

Τίτλος Εγχειριδίου: Μαργαρίτα 7

Τίτλος Εγχειριδίου: Ελληνικά, γιατί όχι;

Το συγκεκριμένο βιβλίο απευθύνεται σε μαθητές των τελευταίων τάξεων του Δημοτικού και των πρώτων τάξεων του Γυμνασίου που φοιτούν σε σχολεία της Αυστραλίας. Διαρθρώνεται σε 10 ενότητες οι οποίες καλλιεργούν γλωσσικές δεξιότητες και πολιτισμικά στοιχεία. Χρησιμοποιεί την Αγγλική ως μέσο στήριξης και περιέχει δίγλωσσο βασικό λεξιλόγιο και δελτία αυτοαξιολόγησης. Έχει υποβληθεί για έγκριση στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο.

Τίτλος Εγχειριδίου: Ελληνικά, γιατί όχι; II

Τέταρτο Επίπεδο

Τίτλος Εγχειριδίου: Νέα ελληνικά για το GCSE I

Τίτλος Εγχειριδίου: Νέα ελληνικά για το GCSE II

Τίτλος Εγχειριδίου: Τα Ελληνικά ως Γλώσσα Επαφής

Το συγκεκριμένο υλικό απευθύνεται σε παιδιά ηλικίας 6-8 ετών, δηλαδή των δύο πρώτων τάξεων του Δημοτικού στις παρευξείνιες χώρες. Συνοδεύεται από cd ήχου. Έχει εγκριθεί από το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, έχει εκτυπωθεί από τον ΟΕΔΒ και διανέμεται δωρεάν σε σχολεία του εξωτερικού.

Τίτλος Εγχειριδίου: Ισπανοελληνικό - Ελληνοϊσπανικό Σχολικό Λεξικό

Περιέχει 15.000 λήμματα και απευθύνεται σε μαθητές του Δημοτικού και Γυμνασίου σε ισπανόφωνες χώρες της Νότιας Αμερικής. Έχει υποβληθεί για έγκριση στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο.

2.2.2. Επίπεδα Ελληνομάθειας και Δομές των Γλωσσικών Τεστ του Ε.ΔΙΑ.Μ.ΜΕ.

Τα διαπιστωτικά κριτήρια ελληνομάθειας στηρίζονται στο Πρόγραμμα Σπουδών για την ελληνόγλωσση εκπαίδευση στη Διασπορά το οποίο έχει εγκριθεί από το ΥΠ.Ε.Π.Θ. και αναπτύσσονται με σπειροειδή εξελικτική πορεία σε τρία επίπεδα που θα μπορούσαν να αντιστοιχιστούν στα επίπεδα A1 – στοιχειώδης γνώση, A2 – βασική γνώση, B1 – μέτρια ως αρκετά καλή γνώση του Κοινού Ευρωπαϊκού Πλαισίου Αναφοράς για τις Γλώσσες: εκμάθηση, διδασκαλία, αξιολόγηση. Στη συνέχεια παρουσιάζονται αναλυτικά τα κριτήρια, τα οποία έχουν σκοπό να αξιολογήσουν συγκεκριμένες δεξιότητες, όπως την κατανόηση προφορικού λόγου, την παραγωγή προφορικού λόγου, την κατανόηση γραπτού λόγου και την παραγωγή γραπτού λόγου.

Κριτήρια πρώτου επιπέδου (1^ο και 2^ο έτος/τάξη)

Κοινωνικοπολιτισμικοί Στόχοι

Γενικοί στόχοι	Ειδικοί στόχοι
----------------	----------------

<p>Ο μαθητής θα πρέπει:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να αποδεχθεί αρχικά το διαφορετικό πολιτισμικό πλαίσιο που του φέρνει η εκμάθηση μιας άλλης γλώσσας. • Να αποδεχθεί την ετερότητα μεταξύ των ανθρώπων, δηλαδή το διαφορετικό ως ένα πραγματικό γεγονός. • Να μαθαίνει μέσα από το παιχνίδι αξιοποιώντας τη φαντασία του. 	<p>Ο μαθητής θα πρέπει:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να προσεγγίσει βιωματικά μέσα από επικοινωνιακές περιστάσεις τη σύγχρονη ζωή στην Ελλάδα. • Να προσεγγίσει και να κατανοήσει τη γλώσσα του σώματος, όπως αυτή πραγματώνεται στη σύγχρονη Ελλάδα. • Να αναγνωρίζει πολιτισμικά στοιχεία που είναι κοινά στους δύο πολιτισμούς. • Να αναγνωρίζει γεωγραφικές περιοχές και πόλεις της Ελλάδας.
--	--

Προφορικός Λόγος

Ακούω-καταλαβαίνω-απαντώ

Μαθησιακοί στόχοι	Μέσα υλοποίησης στόχων
<p>Ο μαθητής θα πρέπει να μπορεί:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να κατανοεί απλές φράσεις που έχουν σχέση με το άμεσο περιβάλλον του και με την καθημερινή του ζωή. • Να ανταποκρίνεται με απλά γλωσσικά, εξωγλωσσικά και παραγλωσσικά μέσα σε καταστάσεις επικοινωνίας που έχουν σχέση με το άμεσο περιβάλλον του και με την καθημερινή του ζωή. <p>Να περιγράψει με λιτό και στοιχειώδη τρόπο το άμεσο περιβάλλον του.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ακουστικοί διάλογοι • Τηλεφωνικοί διάλογοι • Απλές ανακοινώσεις • Απλές οδηγίες / προτροπές • Ακουστικά κείμενα με παντομίμα • Τραγούδια

Λεκτικές Πράξεις – Γραμματική

Λεκτικές πράξεις	Γραμματική (μορφολογία / σύνταξη)
<p>Ο μαθητής θα πρέπει να μάθει:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να χαιρετά σε οικείο ύφος • Να χαιρετά με τους αντίστοιχους χαιρετισμούς όλες τις ώρες της ημέρας • Να αντιχαιρετά • Να ανοίγει και να διατηρεί μια συνομιλία • Να αυτοσυστήνεται • Να ζητά πληροφορίες για κάτι • Να επιβεβαιώνει μια πληροφορία • Να διαψεύδει μια πληροφορία • Να τοποθετεί αντικείμενα, πρόσωπα, γεγονότα στον χώρο (τι, ποιος, πού) • Να τοποθετεί αντικείμενα, πρόσωπα, γεγονότα στον χρόνο (τι, ποιος, πότε) • Να ζητά και να δίνει πληροφορίες για αντικείμενα • Να προτρέπει κάποιον να κάνει κάτι • Να εκφράζει αρέσκεια και απαρέσκεια • Να ζητά κάτι από κάποιον • Να δίνει απλές εντολές • Να επιβραβεύει κάποιον • Να εκφράζει συγκατάθεση • Να προσκαλεί κάποιον 	<ul style="list-style-type: none"> • Οριστικό άρθρο στην ονομαστική (ο, η, το) και στην αιτιατική (τον, τη(ν), το) στον ενικό αριθμό • Αρσενικά και θηλυκά κύρια ονόματα • Κλητική προσφώνηση των κύριων ονομάτων • Ουσιαστικά στην ονομαστική ενικού και πληθυντικού αριθμού: <ul style="list-style-type: none"> α) αρσενικά σε -ος / -οι β) θηλυκά σε -α / -ες γ) ουδέτερα σε -ο / -α, -ι / -ια • Ουσιαστικά ξένης προέλευσης στην ονομαστική ενικού (π.χ. σάντουιτς) • Επίθετα στον ενικό και πληθυντικό αριθμό: <ul style="list-style-type: none"> α) αρσενικά σε -ος / -οι β) θηλυκά σε -η / -ες γ) ουδέτερα σε -ο / -α • Επίθετα που εκφράζουν χρώματα • Οι προσωπικές αντωνυμίες στο πρώτο και στο δεύτερο πρόσωπο ενικού και πληθυντικού αριθμού: εγώ, εμείς, εσύ, εσείς • Ο αδύνατος τύπος της προσωπικής αντωνυμίας α' και β' προσώπου στον ενικό και

<ul style="list-style-type: none"> • Να προσφέρει κάτι με ευγενικό τρόπο 	<p>πληθυντικό αριθμό: με, μας, σε, σας</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η κτητική αντωνυμία ά και β' προσώπου στον ενικό και πληθυντικό αριθμό: μου, σου, μας, σας • Η ερωτηματική αντωνυμία τι; • Η δεικτική αντωνυμία στον ενικό και πληθυντικό αριθμό: αυτό / -οι, αυτή / -ες, αυτό / -ά • Το βοηθητικό ρήμα είμαι στα τρία πρόσωπα στον ενικό αριθμό • Το βοηθητικό ρήμα έχω στα τρία πρόσωπα στον ενικό αριθμό • Το ρήμα φορώ στο ά και β' πρόσωπο στο ενικό αριθμό • Τα ρήματα πηγαίνω, τρώω, παίζω, διαβάζω, κοιμάμαι στο πρώτο ενικό και στο πρώτο πληθυντικό πρόσωπο της οριστικής ενεστώτα • Το ρήμα τρώω στο ά και β' πρόσωπο στον ενικό αριθμό και στο ά πρόσωπο στον πληθυντικό αριθμό στην οριστική ενεστώτα • Τα ρήματα βλέπω, έρχομαι, φέρνω, δίνω στην προστακτική αορίστου: δεσ, έλα, φέρε, δώσε • Τα τοπικά επιρρήματα εδώ, εκεί, πάνω, κάτω • Επιρρηματικές φράσεις που δηλώνουν τόπο
---	--

	<ul style="list-style-type: none"> • Χρονικοί προσδιορισμοί • Απόλυτα αριθμητικά: 1 – 20 • Δεικτικό μόριο: Να! • Άρνηση με το αρνητικό μόριο δεν • Οι προθέσεις: από + αιτιατική πτώση θηλυκών και ουδετέρων ουσιαστικών και σε + αιτιατική πτώση θηλυκών και ουδετέρων ουσιαστικών • Αιτιατική ως αντικείμενο • Είμαι + ονομαστική
--	--

Κριτήρια δευτέρου επιπέδου (3^ο και 4^ο έτος / τάξη)

Κοινωνικοπολιτισμικοί Στόχοι

Γενικοί στόχοι	Ειδικοί στόχοι
<p>Ο μαθητής θα πρέπει να μάθει:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να προσεγγίζει βιωματικά μέσα από επικοινωνιακές περιστάσεις τη σύγχρονη ζωή στην Ελλάδα • Να συμπεριφέρεται επικοινωνιακά κατά τον τρόπο που φέρονται οι Έλληνες σε συγκεκριμένες κοινωνικές περιστάσεις • Να αναγνωρίζει βασικές οικουμενικές αξίες και ιδέες κοινές στους δύο πολιτισμούς (οικολογία, ειρήνη, αγάπη κ.α.) 	<p>Ο μαθητής θα πρέπει:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να προσεγγίζει βιωματικά μέσα από περιστάσεις επικοινωνίας τα ήθη, τα έθιμα και τις γιορτές στη σύγχρονη Ελλάδα • Να προσεγγίσει και μέσα από τη φαντασία του το ελληνικό περιβάλλον (σπίτια, οικογένεια, αγορά, ελεύθερος χρόνος, ταξίδια κ.α.) • Να παίζει παιχνίδια και να αναπαράγει μικρές ιστορίες και τραγούδια

Προφορικό Λόγος

Ακούω – καταλαβαίνω – απαντώ

Μαθησιακοί στόχοι	Μέσα υλοποίησης στόχων
<p>Ο μαθητής θα πρέπει να μπορεί:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να κατανοεί απλά ακουστικά κείμενα, ενταγμένα σε επικοινωνιακά πλαίσια που ανταποκρίνονται στα βιώματα, τις εμπειρίες και τα ενδιαφέροντα της ηλικίας του • Να αξιολογεί και να αξιοποιεί εξωγλωσσικά και παραγλωσσικά στοιχεία • Να κατανοεί απλά κείμενα • Να κατανοεί διαλόγους με διαφορετικό επιτονισμό • Να κατανοεί το ακουστικό υλικό αξιοποιώντας το οπτικό υλικό που του δίδεται παράλληλα 	<ul style="list-style-type: none"> • Ακουστικοί διάλογοι • Δραματοποιημένοι διάλογοι • Ανακοινώσεις • Οδηγίες/προτροπές • Ακουστικά κείμενα με παντομίμα • Μικρές ιστορίες • Τραγούδια • Μικρά απλά κείμενα

Γραπτός Λόγος

Διαβάζω – καταλαβαίνω

Μαθησιακοί στόχοι	Μέσα υλοποίησης στόχων
<p>Ο μαθητής θα πρέπει να μπορεί:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να διαβάζει με σωστή προφορά λέξεις και με σωστή προφορά και επιτονισμό εκφράσεις, προτάσεις και απλά κείμενα • Να κατανοεί μικρά και απλά κείμενα • Να κατανοεί εικονογραφημένα κείμενα με λεζάντες • Να κατανοεί επιγραφές, σύμβολα και πινακίδες 	<ul style="list-style-type: none"> • Επιστολές • Κάρτες • Διαφημιστικό υλικό • Συνταγές μαγειρικής • Επιγραφές • Σήματα • Ηλεκτρονικά μηνύματα (e-mails) • Παιχνίδια ανάγνωσης • Αφίσες • Λεζάντες, πινακίδες

<ul style="list-style-type: none"> • Να ταξινομεί πληροφορίες 	
--	--

Διαβάζω – καταλαβαίνω – γράφω

Μαθησιακοί στόχοι	Μέσα υλοποίησης στόχων
<p>Ο μαθητής θα πρέπει να μπορεί:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να αντιγράφει ορθογραφικά σωστά: λέξεις, εκφράσεις, προτάσεις, απλά κείμενα • Να γράφει λεζάντες κάτω από εικόνες • Να συντάσσει απλά κείμενα, οδηγίες, μηνύματα και επιστολές • Να παράγει μικρές ιστορίες μέσα από εικόνες • Να παράγει διαλόγους μέσα από εικόνες 	<ul style="list-style-type: none"> • Επιστολές • Κάρτες • Προσκλήσεις • Διαφημιστικό υλικό • Συνταγές μαγειρικής • Επιγραφές, λεζάντες • Ηλεκτρονικά μηνύματα • Κείμενα με κενά • Σταυρόλεξα • Ημερολόγιο • Φωτογραφικά λευκώματα

Λεκτικές Πράξεις – Γραμματική

Λεκτικές πράξεις	Γραμματική (μορφολογία / σύνταξη)
<p>Ο μαθητής θα πρέπει να μπορεί:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να αυτοσυστήνεται • Να προσφωνεί κάποιον • Να ρωτά για το όνομα κάποιου • Να ζητάει και να δίνει πληροφορίες για την καταγωγή, την ηλικία και την ταυτότητα κάποιου • Να ζητάει και να δίνει πληροφορίες για το επάγγελμα κάποιου 	<ul style="list-style-type: none"> • Ουσιαστικά στον ενικό και πληθυντικό αριθμό: α) αρσενικά σε -ας / -ες, β) θηλυκά σε -η / -ες, γ) ουδέτερα σε -ο / -α, -ι / -ια • Επίθετα στον ενικό και πληθυντικό αριθμό: α) αρσενικά σε -ος / -οι, β) θηλυκά σε -α / -ες, γ) ουδέτερα σε -ο / -α • Η προσωπική αντωνυμία στο τρίτο πρόσωπο στον ενικό και πληθυντικό αριθμό: αυτός, αυτή, αυτό, αυτοί, αυτές, αυτά

<ul style="list-style-type: none"> • Να δίνει ευχές για γενέθλια και ονομαστικές γιορτές • Να ζητάει και να δίνει πληροφορίες για τον χρόνο (ημέρες της εβδομάδας) • Να ζητάει και να δίνει πληροφορίες για τον χρόνο (επαναλαμβανόμενες και συνήθεις πράξεις) • Να εκφράζει επιθυμία, αρέσκεια, απαρέσκεια, συμπάθεια, αντιπάθεια, προτίμηση, ανοχή, χαρά/ευχαρίστηση/απόλαυση, επιδοκιμασία, έπαινο, ευγνωμοσύνη • Να ρωτά για την ποσότητα • Να ζητά και να δίνει πληροφορίες για τις επιθυμίες τις δικές του και των άλλων • Να ζητά και να δίνει πληροφορίες σχετικά με το φαγητό • Να δίνει απλές οδηγίες μαγειρικής • Να ζητά και να δίνει πληροφορίες για τον τόπο που βρίσκονται κάποια πρόσωπα ή πράγματα μέσα στο σπίτι • Να ζητά και να δίνει πληροφορίες για οικείες, καθημερινές ενέργειες που λαμβάνουν χώρα στο παρόν μέσα στο σπίτι 	<ul style="list-style-type: none"> • Ο αδύνατος τύπος της προσωπικής αντωνυμίας στον ενικό και πληθυντικό αριθμό: του, της, το, τον, τη(ν), το, τους, τις (τες), τα • Οι κτητικές αντωνυμίες μου, σου, του, της, του • Η ερωτηματική αντωνυμία τι, ποιος, πόσο • Η αόριστη αντωνυμία κάθε • Το β'ενικό και πληθυντικό πρόσωπο της προστακτικής του αορίστου των παρακάτω ρημάτων σε -ω στην ενεργητική φωνή: παίρνω – πάρε – πάρτε, βλέπω – δεξ – δείτε, βάζω – βάλτε – βάλτε, μπαίνω – μπες – μπειτε, φέρνω – φέρε – φέρτε, έρχομαι – έλα – ελάτε, παίζω – παίξε – παίξτε, ρίχνω – ρίξε – ρίξτε, τρέχω – τρέξε (τρέχα) – τρέξτε, δίνω – δώσε – δώστε • Ο στιγμιαίος μέλλοντας ενεργητικής φωνής των ρημάτων: αφήνω – θα αφήσω, παίρνω – θα πάρω, έρχομαι – θα έρθω • Τα συνηρημένα ρήματα: ακούω, λέ(γ)ω, πάω, τρώω στον ενεστώτα • Το β' πρόσωπο ενικού της προστακτικής αορίστου του ρήματος τρώω: φάε
--	---

<ul style="list-style-type: none"> • Να προτρέπει τον συνομιλητή του να κάνουν κάτι μαζί 	<ul style="list-style-type: none"> • Τα απρόσωπα ρήματα για τον καιρό: χιονίζει, βρέχει, βροντά(ει), αστράφτει, φυσάει και οι απρόσωπες εκφράσεις για τον καιρό: κάνει ζέστη / κρύο, έχει ήλιο / συννεφιά • Η παθητική μετοχή σε -μένος, (σ)μένη, (η)μένο, (σ)μένος • Το επίρρημα πότε • Οι προθέσεις: από + αιτιατική π.χ. από την Αλόνησο για + αιτιατική (σκοπός) π.χ. κρέμα για τα χέρια με + αιτιατική (συνοδεία) π.χ. πάει ταξίδι με τους φίλους του • Τα απόλυτα αριθμητικά: 20 – 100 • Ουσιαστικά σε αιτιατική πτώση ενικού και πληθυντικού αριθμού ως άμεσο αντικείμενο • Η κλητική προσφώνηση κύριε./ κυρία.. • Η αιτιατική του χρόνου π.χ. την Τρίτη θα πάμε εκδρομή • Οι εποχές του έτους ως χρονικοί προσδιορισμοί (σε αιτιατική)
---	---

Κριτήρια Τρίτου Επιπέδου (5^ο και 6^ο έτος / τάξη)

Κοινωνικοπολιτισμικοί στόχοι

Γενικοί στόχοι	Ειδικοί στόχοι
<p>Ο μαθητής θα πρέπει:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να διευρύνει ακόμη περισσότερο τις δεξιότητες κατανόησης και 	<p>Ο μαθητής θα πρέπει:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να προσεγγίσει βιωματικά την καθημερινότητα μέσα από απλά

<p>παραγωγής προφορικού και γραπτού λόγου</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να εμπλουτίσει το λεξιλόγιό του στις θεματικές περιοχές και στις περιστάσεις επικοινωνίας που επεξεργάζεται σε όλα τα επίπεδα • Να πλουτίσει τις γνώσεις του για τον ελληνικό πολιτισμό με στοιχεία από την ελληνική πολιτισμική παράδοση και τον σύγχρονο ελληνικό πολιτισμό • Να συμπεριφέρεται επικοινωνιακά κατά τον τρόπο που φέρονται οι Έλληνες σε συγκεκριμένες κοινωνικές περιστάσεις 	<p>κείμενα, διαφημιστικά σποτ, κ.α. που προβάλλονται από τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης ή / και υπάρχουν στον Ημερήσιο Τύπο</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να ευαισθητοποιηθεί στην αισθητική πλευρά της γλώσσας, να ανακαλύψει τις αισθητικές της ποιότητες μέσα από πολιτισμικά αγαθά της σύγχρονης Ελλάδας
--	--

Προφορικός Λόγος

Ακούω – καταλαβαίνω – απαντώ

Μαθησιακοί στόχοι	Μέσα υλοποίησης στόχων
<p>Ο μαθητής θα πρέπει:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να κατανοεί απλές αφηγήσεις και ακουστικά κείμενα, ενταγμένα σε επικοινωνιακά πλαίσια που να ανταποκρίνονται στα βιώματα, τις εμπειρίες και τα ενδιαφέροντα της ηλικίας του • Να αποδέχεται ή να αντικρούει την επιχειρηματολογία του συνομιλητή του υπέρ ή κατά μιας θέσης, άποψης ή γεγονότος 	<ul style="list-style-type: none"> • Μικρές ιστορίες • Δραματοποιημένοι διάλογοι και μονόλογοι • Ακουστικά κείμενα που συνοδεύονται από οπτικό υλικό • Ακουστικά κείμενα που συνοδεύονται από παντομίμα • Διαφημιστικά και ενημερωτικά φυλλάδια • Τηλεοπτικά σποτ • Επιστολές

<ul style="list-style-type: none"> • Να κατανοεί το περιεχόμενο κειμένων, να ταξινομεί πληροφορίες και να συνδέει τα καινούργια στοιχεία με τις γνώσεις που ήδη έχει • Να κατανοεί το ακουστικό υλικό αξιοποιώντας το οπτικό υλικό που του δίδεται παράλληλα 	<ul style="list-style-type: none"> • Τραγούδια
--	---

Γραπτός Λόγος

Διαβάζω – καταλαβαίνω

Μαθησιακοί στόχοι	Μέσα υλοποίησης στόχων
<p>Ο μαθητής θα πρέπει:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να διαβάζει με σωστή προφορά και επιτονισμό κείμενα με διαφορετικά υφολογικά χαρακτηριστικά • Να κατανοεί και να ανταλλάσσει πληροφορίες που βρίσκει σε δημοσιογραφικά κείμενα • Να παράγει γραπτό λόγο αναφερόμενος σε κάποιο θέμα της επικαιρότητας 	<ul style="list-style-type: none"> • Απλά και σύντομα λογοτεχνικά ή άλλα κείμενα • Ποιήματα • Ρίμες • Άρθρα εφημερίδων • Επιγραφές, λεζάντες • Επιστολές • Ηλεκτρονικά μηνύματα (e-mails) • Διαφημιστικά και ενημερωτικά φυλλάδια

Διαβάζω – καταλαβαίνω – γράφω

Μαθησιακοί στόχοι	Μέσα υλοποίησης στόχων
<p>Ο μαθητής θα πρέπει:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να κατανοεί πληροφορίες και να τις σχολιάζει γραπτώς • Να κατανοεί το επίσημο ύφος επιστολών 	<ul style="list-style-type: none"> • Κάρτες • Επιστολές • Ηλεκτρονικά μηνύματα (e-mails) • Διαφημιστικά και ενημερωτικά φυλλάδια

<ul style="list-style-type: none"> • Να κατανοεί οδηγίες και να διατυπώνει γραπτά ερωτήματα ζητώντας διευκρινίσεις • Να γράφει μία (απαντητική) επιστολή • Να γράφει μία ευχητήρια κάρτα • Να γράφει αναφορές και περιλήψεις • Να αιτιολογεί τις απόψεις του 	<ul style="list-style-type: none"> • Σταυρόλεξα • Απλά και σύντομα δημοσιογραφικά κείμενα • Απλά και σύντομα λογοτεχνικά κείμενα • Μύθοι • Παραμύθια
---	---

Λεκτικές Πράξεις – Γραμματική

Λεκτικές πράξεις	Γραμματική (μορφολογία / σύνταξη)
<p>Ο μαθητής θα πρέπει:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να δίνει πληροφορίες για τον εαυτό του που αφορούν το ονοματεπώνυμο, την εθνικότητα, την ηλικία του, τις γνώσεις και τα ενδιαφέροντά του • Να δίνει πληροφορίες για τρίτα πρόσωπα που αφορούν το ονοματεπώνυμο, την εθνικότητα, την ηλικία τους, τις γνώσεις και τα ενδιαφέροντά τους • Να περιγράφει πρόσωπα βάσει των εξωτερικών τους χαρακτηριστικών • Να εκφράζει την ποσοτική διαβάθμιση της απαρέσκειας του π.χ. δε μου αρέσει καθόλου • Να εκφράζει την ποσοτική διαβάθμιση της αρέσκειας του π.χ. μου αρέσει πολύ 	<ul style="list-style-type: none"> • Τα ανισοσύλλαβα ουσιαστικά στον ενικό και πληθυντικό αριθμό: α) αρσενικά σε -άς / -άδες, σε -ες / -έδες, σε -ούς / -ούδες, β) θηλυκά σε -ά / -άδες, -ού / -ούδες, γ) ουδέτερα σε -μα / -ματα • Ουσιαστικά στον ενικό και πληθυντικό αριθμό: α) αρσενικά σε -ης / -ες, σε -ας / -ες, β) θηλυκά σε -η / -ες, γ) ουδέτερα σε -ο / -α, σε -ι / -ια • Τα υποκοριστικά ουσιαστικά ουδετέρου γένους στον ενικό και πληθυντικό αριθμό: σε -άκι / -άκια • Τα επίθετα στον ενικό και πληθυντικό αριθμό: α) αρσενικά σε -ός / -οί, β) θηλυκά σε -ιά / -ες, ουδέτερα σε -ό / -ά

<ul style="list-style-type: none"> • Να ρωτά για την τιμή π.χ. πόσο κάνει; • Να προτρέπει • Να αποτρέπει • Να προσφέρει κάτι με ευγενικό τρόπο • Να εκφράζει απογοήτευση • Να ζητά την άποψη κάποιου • Να κάνει συγκρίσεις • Να εκφράζει δυσάρεστα συναισθήματα για τον εαυτό του • Να δίνει εντολές • Να δίνει ευχές σε ασθενή, σε γενέθλια και σε ονομαστική εορτή • Να δίνει συμβουλές • Να κάνει και να αποδέχεται μια πρόταση για έξοδο • Να εκφράζει συμφωνία ή διαφωνία • Να ζητά διευκρινίσεις • Να απαγορεύει 	<ul style="list-style-type: none"> • Τα παραθετικά των επιθέτων: οι τρεις βαθμοί • Σύγκριση....πιο....από.... • Ο περιφραστικός υπερθετικός βαθμός: ο, η, το πιο... • Οι κτητικές αντωνυμίες μας, σας, τους • Ο παρατατικός του ρήματος είμαι / ήμουν στον ενικό και πληθυντικό αριθμό • Ο παρατατικός του ρήματος έχω / είχα στον ενικό και πληθυντικό αριθμό • Η προστακτική Αορίστου στον ενικό και πληθυντικό αριθμό: κλείσε – κλείστε, άνοιξε – ανοίξτε, γράψε – γράψτε, μίλησε / μίλα – μιλήστε, δεξ – δείτε.. κ.ά. • Η οριστική ενεστώτα των ρημάτων της α΄συζυγίας σε -ομαι: έρχομαι, πλένομαι, σηκώνομαι, κάθομαι, γίνομαι και των ρημάτων σε -άμαι: θυμάμαι, κοιμάμαι, φοβάμαι • Ο στιγμιαίος μέλλοντας των βαρύτονων και των συνηρημένων ρημάτων π.χ. θα φάω...κ.ά. • Ο εξακολουθητικός μέλλοντας των βαρύτονων και συνηρημένων ρημάτων π.χ. θα τρώω..κ.ά.
---	---

	<ul style="list-style-type: none"> • Η υποτακτική αορίστου της ενεργητικής φωνής των ρημάτων της α΄ και β΄ συζυγίας καθώς και βασικών ανώμαλων ρημάτων στον ενικό και πληθυντικό αριθμό π.χ. να αγοράσω, να κόψω, να δω, να δώσω κ.ά. • Ο αόριστος της έκφρασης μου αρέσει / μου άρεσε στον ενικό και πληθυντικό αριθμό • Μην + υποτακτική ενεστώτα π.χ. μην στρίβεις, μην πίνεις κ.ά. • Τα απόλυτα αριθμητικά: 100 – • Τα τακτικά αριθμητικά [ως επίθετα] π.χ. πρώτος -η -ο • Τα τρία γένη των απόλυτων αριθμητικών: ένας – μία – ένα, τρεις – τρεις – τρία, τέσσερις – τέσσερις – τέσσερα • Ο αδύνατος τύπος της προσωπικής αντωνυμίας ως έμμεσο αντικείμενο π.χ. μου/σου κάνει, μου/σου πάει κ.ά. • Συμφωνία ρήματος με το υποκείμενο: π.χ. πόσο κάνει; Εσύ και ο Γιάννης τρέχετε γρήγορα
--	--

Σύμφωνα με το Ε.ΔΙΑ.Μ.ΜΕ. και τα διαπιστωτικά κριτήρια, που παρουσιάστηκαν παραπάνω, το τεστ κατάταξης για τον έλεγχο των τριών επιπέδων ελληνομάθειας μπορεί να διαμορφωθεί ανάλογα με αυτό που θέλει να αξιολογήσει και να διαπιστώσει ο κάθε αξιολογητής. Οι μαθητές και οι μαθήτριες έχουν τη δυνατότητα να συμπληρώσουν ένα μέρος του ή το σύνολο ανάλογα με το επίπεδο της γλωσσομάθειας τους. Με τον τρόπο αυτό μπορεί να διαπιστωθεί όσο το δυνατόν επακριβέστερα το

επίπεδο της γνώσης τους στην ελληνική γλώσσα. Κατά την κλίμακα αξιολόγησης το μεγαλύτερο βάρος δίνεται στις παραγωγικές δεξιότητες, για τον λόγο ότι απαιτούν πιο σύνθετες γνωστικές διεργασίες και καλύτερη γνώση του συστήματος της γλώσσας.

Κλίμακα Αξιολόγησης

Δραστηριότητα	Βαθμός (points)	Βαρύτητα
Κατανόηση προφορικού λόγου	20	20%
Κατανόηση γραπτού λόγου	20	20%
Παραγωγή γραπτού λόγου	24	30%
Παραγωγή προφορικού λόγου	24	30%
Σύνολο	88	100%
Επάρκεια	44	50%

Κατανόηση προφορικού λόγου:

(Α) 0.30' / (Β) 0.30' / (Γ) 0.30'

Κατανόηση γραπτού λόγου:

(Α) 0.30' / (Β) 0.30' / (Γ) 0.30'

Παραγωγή προφορικού λόγου:

(Α) 0.30' / (Β) 0.30' / (Γ) 0.30'

Παραγωγή γραπτού λόγου:

(Α) 0.20' / (Β) 0.30' / (Γ) 0.30'

A= Πρώτο Επίπεδο, B= Δεύτερο Επίπεδο, Γ= Τρίτο Επίπεδο

Ενδεικτικό Τεστ Κατάταξης

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΑΘΗΤΗ / ΤΡΙΑΣ

ΟΝΟΜΑ:

ΕΠΩΝΥΜΟ:

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΓΕΝΝΗΣΗΣ:

ΣΧΟΛΕΙΟ:

ΠΟΛΗ:

ΧΩΡΑ:

1ο ΜΕΡΟΣ

ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ

Α. Ποια εικόνα ταιριάζει;

Θα ακούσεις τέσσερα κείμενα. Κάθε κείμενο δύο φορές. Σε κάθε κείμενο ταιριάζει μία εικόνα.

Σημείωσε τον αριθμό που αντιστοιχεί στη σωστή εικόνα!

(Πηγή φωτογραφιών: <https://www.google.com/search>)

Β. Ποιος μιλάει;

Θα ακούσεις τέσσερα κείμενα. Κάθε κείμενο δύο φορές. Για κάθε κείμενο ταιριάζει μια εικόνα.

Σημείωσε τον αριθμό που αντιστοιχεί στη σωστή εικόνα!

(Πηγή φωτογραφιών: <https://www.google.com/search>)

Γ. Ποιος μιλάει;

Θα ακούσεις τέσσερα κείμενα. Κάθε κείμενο δύο φορές. Για κάθε κείμενο ταιριάζει μια εικόνα.

Σημείωσε τον αριθμό που αντιστοιχεί στη σωστή εικόνα!

(Πηγή φωτογραφιών: <https://www.google.com/search>)

2ο ΜΕΡΟΣ

ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ

Α. Ποια είναι η σωστή απάντηση;

Παρατήρησε προσεκτικά τις εικόνες και διάβασε τις λέξεις στο κάτω μέρος της σελίδας.

Σημείωσε τον αριθμό που αντιστοιχεί στη σωστή εικόνα!

1.Κρεοπωλείο 2.Κατάστημα ρούχων 3.Κατάστημα υποδημάτων 4.Σούπερ μάρκετ

B. Τι ταιριάζει;

Σημείωσε το σωστό γράμμα στην αντίστοιχη εικόνα!

A. Ένα πιάτο με τηγανιτές πατάτες

B. Ένα ποτήρι γάλα και ένα φλιτζάνι τσάι

Γ. Ένα βάζο με πέντε λουλούδια

Δ. Ένα τραπέζι με τέσσερα πόδια

(Πηγή φωτογραφιών: <https://www.google.com/search>)

3ο ΜΕΡΟΣ

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ

Α. Τι βλέπεις;

Β. Τι βλέπεις;

Γ. Τι κάνουν;

(Πηγή φωτογραφιών: <https://www.google.com/search>)

4ο ΜΕΡΟΣ

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ

Α. Τι λείπει;

Συμπλήρωσε!

Ε λ λ δ

Γ ρ μ ν α

Π τ έ ρ ς

Σ π τ

Τ λ φ ω ν

Β. Τι λείπει;

Συμπλήρωσε!

Με λένε και είμαι

Μένω

Το σπίτι μου είναι

Έχει

Είμαι και πηγαίνω στο

Το σχολείο μου είναι και το πολύ.

Πηγαίνω εκεί από μέχρι

Το σπίτι μου είναι μακριά. Πηγαίνω στο σχολείο μου με

Μερικά παιδιά μένουν και έρχονται με

Γ. Τι λέει η πρόσκληση;

Γράψε!

Έχεις γενέθλια και θα κάνεις πάρτι για τους φίλους και τις φίλες σου. Γράψε μία πρόσκληση και κάλεσέ τους. Πες τους ποια μέρα, ποια ώρα και που πρέπει να έρθουν.

Γράψε και ζωγράφισε ό, τι άλλο θέλεις για να κάνεις όμορφη την πρόσκλησή σου.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Κείμενα που διαβάζει ο δάσκαλος στη σειρά που εμφανίζονται παρακάτω.

1ο ΜΕΡΟΣ: ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ

A. Ποια εικόνα ταιριάζει; 55 σελ.

1. Δύο άσπρες γάτες.
2. Ένα δέντρο με φύλλα.
3. Έξι μήλα.
4. Ένα σπίτι με δύο παράθυρα.

B. Ποιος μιλάει;56 σελ.

1. Το όνομά μου είναι Φίλιππος. Μένω στην Αγγλία. Καταλαβαίνω τα ελληνικά. Μιλώ πολύ καλά αγγλικά.
2. Εμένα με λένε Ελένη και είμαι από την Αυστραλία. Η μαμά μου είναι από την Ελλάδα. Μένω στο Σίδνεϊ.

3. Με λένε Αντρέα. Είμαι από τη Θεσσαλονίκη. Μιλώ ελληνικά και αγγλικά.

4. Είμαι η Τατιάνα από τη Ρωσία. Μένω στη Μόσχα. Μιλώ μόνο ρωσικά.

Γ. Ποιος μιλάει;57 σελ.

1. Είμαι η Άννα από την Κρήτη. Μένω στο Ρέθυμνο σε ένα ωραίο σπίτι. Το σπίτι μας έχει αυλή με μία μεγάλη πόρτα και ψηλά δέντρα.

2. Εγώ είμαι η Ελένη από την Ουκρανία. Μένω στο Κίεβο. Το σπίτι μου είναι δίπλα σε μία εκκλησία. Υπάρχει ένα μεγάλο πάρκο μπροστά στο σπίτι μου.

3. Με λένε Θωμά και είμαι από την Ελλάδα. Μένω στην Αθήνα. Το σπίτι μας είναι μεγάλο. Είναι κάτω από την Ακρόπολη. Δεν υπάρχουν δέντρα μπροστά στο σπίτι μας. Υπάρχει μία πλατεία με ένα περίπτερο.

4. Είμαι ο Τζόνι από την Ολλανδία. Εγώ μένω στο Άμστερνταμ. Το σπίτι μου είναι δίπλα σε ένα κανάλι. Είναι ένα διαμέρισμα στο δεύτερο πάτωμα. Στο μπαλκόνι μας έχουμε πολλά λουλούδια.

2.3. Το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο / Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Το Ι.Ε.Π. είναι ο επιτελικός επιστημονικός φορέας που υποστηρίζει το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων και τους εποπτευόμενους φορείς του στα θέματα που αφορούν την πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση, τη μεταλυκειακή εκπαίδευση, τη μετάβαση από τη δευτεροβάθμια στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών και την αντιμετώπιση της μαθητικής διαρροής και της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου, με στόχο τη διασφάλιση του δικαιώματος όλων των παιδιών στην εκπαίδευση. Για οποιαδήποτε συναφή πρωτοβουλία ή δράση υπηρεσιών του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων ή εποπτευόμενων φορέων του, απαιτείται συνεργασία με το Ι.Ε.Π.

Ο σκοπός του Ι.Ε.Π. είναι η επιστημονική έρευνα και η μελέτη των θεμάτων που αναφέρθηκαν παραπάνω, αλλά και η διαρκής επιστημονική και τεχνική υποστήριξη του σχεδιασμού και της εφαρμογής της εκπαιδευτικής πολιτικής στα θέματα αυτά.

Για την εκπλήρωση του σκοπού του, το Ι.Ε.Π. ασκεί, ιδίως, τις παρακάτω αρμοδιότητες:

α) Γνωμοδοτεί ύστερα από σχετικό ερώτημα του /της εκάστοτε Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων ή εισηγείται αυτεπαγγέλτως προς τον/την Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων για θέματα σχετικά με: τη διαμόρφωση, το διαρκή εκσυγχρονισμό και τη βέλτιστη εφαρμογή της εκπαιδευτικής πολιτικής σε όλους τους τύπους των σχολικών μονάδων, καθώς και τον προγραμματισμό και την αποτίμηση του εκπαιδευτικού έργου των σχολικών μονάδων, τα προγράμματα σπουδών της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, τα σχολικά βιβλία, αλλά και για όλα τα διδακτικά μέσα, είτε αυτά είναι έντυπα είτε και ψηφιακά, την ορθή κατάρτιση και επιμόρφωση των εκπαιδευτικών, την επιλογή των εκπαιδευτικών μέσω του Ανώτατου Συμβουλίου Επιλογής Προσωπικού (Α.Σ.Ε.Π.), του προγράμματος υποτροφιών του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών (Ι.Κ.Υ.) ως προς τις επιστήμες της εκπαίδευσης (αγωγής) και των εκπαιδευτικών αδειών των εκπαιδευτικών με τους σκοπούς και τους στόχους της εκπαιδευτικής πολιτικής, την αξιολόγηση των διοικητικών και εκπαιδευτικών δομών της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, στοχεύοντας στη βελτίωση της ποιότητάς τους, τη λειτουργία των ελληνικών σχολείων του εξωτερικού, την εκπαίδευση των ομογενών, μεταναστών/μεταναστατριών και προσφύγων, καθώς και τη διαπολιτισμική εκπαίδευση, την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας, δευτεροβάθμιας και μεταλυκειακής εκπαίδευσης, όπως είναι ο σχεδιασμός της πολιτικής για την επιμόρφωση και την πιστοποίηση των επιμορφωτικών φορέων, ο συντονισμός και η παρακολούθηση των διαδικασιών υλοποίησης, πιστοποίησης και αποτίμησης της επιμόρφωσης, η σύσταση μητρώων επιμορφωτών/επιμορφωτριών με διαμόρφωση των κριτηρίων ένταξης, η εκπόνηση μελετών για θέματα επιμόρφωσης ή η ανάθεση σε τρίτους/ τρίτες σχετικών ερευνών, η οργάνωση εκδηλώσεων δημοσιότητας και διάχυσης αποτελεσμάτων των δράσεων επιμόρφωσης, καθώς και η μέριμνα για την ανάπτυξη και τη βιωσιμότητα δράσεων επιμόρφωσης.

β) Διερευνά και εντοπίζει αλληλεπικαλύψεις σε ερευνητικές ή πειραματικές δραστηριότητες διαφορετικών φορέων σε θέματα εκπαίδευσης και γνωμοδοτεί ή εισηγείται για τους τρόπους αποφυγής των αλληλεπικαλύψεων αυτών και τη βέλτιστη αξιοποίηση των πόρων στα θέματα αρμοδιότητας του Ι.Ε.Π.

γ) Μελετά με συστηματικό τρόπο: τα θέματα που σχετίζονται με τη σχολική ζωή και γνωμοδοτεί ή εισηγείται τρόπους με τους οποίους μπορεί να επιτευχθεί η βελτίωσής της, τα θέματα και τους παράγοντες που συνδέονται με τη μαθητική διαρροή και την πρόωγη εγκατάλειψη του σχολείου και γνωμοδοτεί ή εισηγείται για τους τρόπους αντιμετώπισής τους, τα θέματα της ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης, καθώς και των εκπαιδευτικών αναγκών συγκεκριμένων ομάδων του μαθητικού πληθυσμού και γνωμοδοτεί ή εισηγείται για τους τρόπους ικανοποίησης και αντιμετώπισής τους, τους παράγοντες που άμεσα ή έμμεσα επηρεάζουν το χαρακτήρα, τη λειτουργία και την αποτελεσματικότητα των σχολικών μονάδων, όπως τη δομή της εκπαίδευσης, το οργανωτικό - διοικητικό σύστημα και τις υλικοτεχνικές υποδομές και γνωμοδοτεί ή εισηγείται για τις βέλτιστες αναγκαίες παρεμβάσεις, τα θέματα που σχετίζονται με το σχεδιασμό, την υλοποίηση και την ανάπτυξη εκπαιδευτικής πολιτικής για την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών και των σχετικών δράσεων.

δ) Σχεδιάζει και υλοποιεί υποστηρικτικές δράσεις στα θέματα των ανωτέρω αρμοδιοτήτων του, στο πλαίσιο της εφαρμογής νέων εκπαιδευτικών πολιτικών.

ε) Σχεδιάζει την εθνική στρατηγική για την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών και παρακολουθεί την υλοποίησή της στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του.

στ) Εισηγείται σχετικά με τα μέτρα και την πολιτική για τη στήριξη και την αποτίμηση της λειτουργίας των σχολείων.

2.3.1. Γλωσσικά Τεστ του Ι.Ε.Π.

Στην υποενότητα αυτή παρουσιάζονται ενδεικτικά δείγματα διαπιστωτικών γλωσσικών τεστ για την αρχική εκτίμηση του βαθμού κατοχής της ελληνικής γλώσσας σύμφωνα με το Ι.Ε.Π.

ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟ ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΦΥΛΛΑΔΙΟ ΓΙΑ ΤΟ ΜΑΘΗΤΗ

ΕΠΙΠΕΔΟ 1
ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ
Ι. ΑΚΡΟΑΣΗ

Ακούω και δείχνω.

II. ΟΜΙΛΙΑ

Πες μου τι είναι αυτό;

ΓΡΑΠΤΟΣ ΛΟΓΟΣ

III. ΑΝΑΓΝΩΣΤΙΚΗ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ

Διαβάζω και διαλέγω

Αναγνωρίζω τα γράμματα:

N

K

M

X

Φ

Ενώνω τα μικρά με τα κεφαλαία γράμματα:

Ξ

σ

α

δ

γ

ρ

A

Δ

Ξ

Γ

P

Σ

Κοιτάζω την εικόνα, διαβάζω και βάζω σε κύκλο τη σωστή λέξη:

αλεπού

αγελάδα

άλογο

γάλα

γάτα

γάντι

λαγός

λαιμός

λάμπα

φωλιά

φωτιά

πουλιά

ελέφαντας

ελάφι

ελιά

ψωμί

ψέμα

ψάρι

IV. ΓΡΑΠΤΗ ΕΚΦΡΑΣΗ

Γράφω

Συμπληρώνω:

Όνομα:

Επώνυμο:

Διεύθυνση:.....

Τηλέφωνο:.....

Γράφω τα ονόματα των ζώων:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Γράφω τα ονόματα των φρούτων που γνωρίζω:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Ακούω και γράφω:

.....

.....

.....

(Πηγή φωτογραφιών: <https://www.google.com/search>)

ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟ ΚΡΙΤΗΡΙΟ
ΦΥΛΛΑΔΙΟ ΓΙΑ ΤΟ ΜΑΘΗΤΗ
ΕΠΙΠΕΔΟ 2
ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ
Ι. ΑΚΡΟΑΣΗ

1. Ακούω και δείχνω

2. Ακούω και κάνω

.....

.....

.....

.....

.....

II. ΟΜΙΛΙΑ

Πες μου τι είναι αυτό;

ΓΡΑΠΤΟΣ ΛΟΓΟΣ

III. ΑΝΑΓΝΩΣΤΙΚΗ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ

1. Διαβάζω και διαλέγω

1.1. ΝΑΙ ή ΟΧΙ;

Διαβάζω τις ερωτήσεις και απαντώ:

	ΝΑΙ	ΟΧΙ
Μπορεί ένα πουλί να πετάξει;	☐	☐
Το πρωί λέμε «καληνύχτα»;	☐	☐
Το σουβλάκι είναι φρούτο;	☐	☐
Ζουν τα ψάρια έξω από το νερό;	☐	☐

1.2. Διαβάζω και διαγράφω μία λέξη που δεν ταιριάζει με τις άλλες.

ΦΡΟΥΤΑ	ΗΜΕΡΕΣ	ΧΡΩΜΑΤΑ	ΡΟΥΧΑ
μήλα αχλάδια κεράσια μολύβια	Δευτέρα Τρίτη Μάρτιο Πέμπτη	κόκκινο θάλασσα κίτρινο πράσινο	κουτάλι σακάκι παντελόνι πουκάμισο

1.3. Πώς θα τελειώσουν οι προτάσεις;

Υπογραμμίζω τη σωστή λέξη ή φράση.

Π.χ. Η ώρα είναι πέντε ακριβώς. Σε μία ώρα θα είναι έξι.
οχτώ.
εφτά.

Το φθινόπωρο είναι ένας από τους 12 μήνες του χρόνου.
μία από τις 4 εποχές του χρόνου.
μία από τις πολλές γιορτές του χρόνου.

Ο φίλος μου είναι άρρωστος. Του εύχομαι «καλή επιτυχία».
«χρόνια πολλά».
«περαστικά».

Πονάει το δόντι μου. Πρέπει να πάω στον

οδοντίατρο.

οφθαλμίατρο.

παθολόγο.

IV. ΓΡΑΠΤΗ ΕΚΦΡΑΣΗ

1.1. Συμπληρώνω:

Όνομα:

Επώνυμο:

Όνομα πατέρα:

Όνομα μητέρας:

Διεύθυνση:

1.2. Γράφω το επάγγελμα που δείχνουν οι εικόνες:

.....

.....

1.3. Συμπληρώνω με ό,τι ταιριάζει:

- Πρέπει να πάρω ομπρέλα. Έξω
α) φυσάει β) βρέχει γ) κάνει ζέστη
- Ο φίλος μου φεύγει ταξίδι. Του εύχομαι
α) καλή όρεξη β) καλό ταξίδι γ) καλώς όρισες
- Το αυτοκίνητο χάλασε. Θα το πάμε στο
α) ιατρείο β) ζαχαροπλαστείο γ) συνεργείο
- Η σαλάτα είναι αρμυρή. Έριξα
α) λίγη ζάχαρη β) πολύ λάδι γ) πολύ αλάτι

(Πηγή φωτογραφιών: <https://www.google.com/search>)

3^ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για τις Γλώσσες

3.1. Ορισμός του Κοινού Ευρωπαϊκού Πλαισίου Αναφοράς

Το Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς (ΚΕΠΑ) για τις γλώσσες, γνωστό και στην αγγλική γλώσσα ως *Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment* (CEFR), δίνει τη δυνατότητα της ύπαρξης μιας κοινής βάσης για την ανάπτυξη προγραμμάτων διδασκαλίας γλωσσικών μαθημάτων, οδηγιών για τη σύνταξη σχετικών προγραμμάτων σπουδών, εξετάσεων, διδακτικών εγχειριδίων, κτλ. για ολόκληρη την Ευρώπη. Περιγράφει με αναλυτικό τρόπο τι πρέπει να μάθει να κάνει ο μαθητής μιας ξένης γλώσσας για να χρησιμοποιήσει μια γλώσσα για επικοινωνία, καθώς και ποιες γνώσεις και δεξιότητες πρέπει να αναπτύξει ώστε να μπορεί να λειτουργεί αποτελεσματικά. Η περιγραφή καλύπτει επίσης και το πολιτισμικό περιεχόμενο, στο οποίο εντάσσεται η γλώσσα. Επιπλέον, το ΚΕΠΑ καθορίζει τα επίπεδα γλωσσομάθειας, με τα οποία μπορεί να πραγματοποιηθεί η μέτρηση της προόδου των μαθητών σε κάθε στάδιο της εκμάθησης και σε όλη τους τη ζωή.

Το ΚΕΠΑ παρέχει στους υπεύθυνους εκπαίδευσης, στους σχεδιαστές μαθημάτων, στους διδάσκοντες, στους επιμορφωτές των διδασκόντων και στις εξεταστικές αρχές τα μέσα για να σκεφτούν την τρέχουσα πρακτική προσέγγισή τους, έχοντας ως σκοπό να καθορίσουν και να συντονίσουν τις προσπάθειές τους και να εξασφαλιστεί η ανταπόκρισή τους στις πραγματικές ανάγκες των μαθητών για τους οποίους είναι υπεύθυνοι.

Το ΚΕΠΑ ενισχύει τη διαφάνεια των μαθημάτων, των αναλυτικών προγραμμάτων διδασκαλίας και των τίτλων γλωσσομάθειας, προωθώντας τη διεθνή συνεργασία στον τομέα των σύγχρονων γλωσσών. Η θέσπιση αντικειμενικών κριτηρίων για την περιγραφή της γλωσσικής επάρκειας διευκολύνει την αμοιβαία αναγνώριση των τίτλων γλωσσομάθειας που απονέμονται σε διαφορετικά εκπαιδευτικά πλαίσια και συνακόλουθα θα βοηθήσει την κινητικότητα στην Ευρώπη (http://www.pi-schools.gr/lessons/english/pdf/cef_gr.pdf).

3.2. Η απαραίτητη ύπαρξη του Κ.Ε.Π.Α.

Σύμφωνα με το Διακυβερνητικό Συμπόσιο που πραγματοποιήθηκε στο Rüschtikon της Ελβετίας, το Νοέμβριο του 1991, με πρωτοβουλία της Ομοσπονδιακής Κυβέρνησης της Ελβετίας, με θέμα «Διαφάνεια και συνοχή στη γλωσσική εκμάθηση στην Ευρώπη: Στόχοι, αξιολόγηση, πιστοποίηση» προκύπτουν τα παρακάτω συμπεράσματα:

1. Είναι απαραίτητη η περαιτέρω εντατικοποίηση της γλωσσικής εκμάθησης και διδασκαλίας στις χώρες μέλη προς χάριν της μεγαλύτερης κινητικότητας, της αποτελεσματικότερης διεθνούς επικοινωνίας σε συνδυασμό με το σεβασμό της ταυτότητας και της πολιτισμικής ποικιλότητας, της καλύτερης πρόσβασης σε πληροφορίες, της εντατικότερης προσωπικής συναλλαγής, της βελτίωσης των σχέσεων εργασίας και της βαθύτερης αμοιβαίας κατανόησης.

2. Για την επίτευξη αυτών των στόχων είναι απαραίτητο η γλωσσική εκμάθηση να αποτελεί μια δια βίου διαδικασία, που να προωθείται και να διευκολύνεται σε όλα τα στάδια των εκπαιδευτικών συστημάτων, από την προσχολική εκπαίδευση μέχρι την εκπαίδευση ενηλίκων.

3. Είναι επιθυμητή η ανάπτυξη ενός Κοινού Ευρωπαϊκού Πλαισίου αναφοράς για τη γλωσσική εκμάθηση σε όλα τα επίπεδα, έχοντας ως στόχο να προωθήσει και να διευκολύνει τη συνεργασία ανάμεσα στα εκπαιδευτικά ιδρύματα διαφορετικών χωρών, να αποτελέσει μια στέρεη βάση για την αμοιβαία αναγνώριση τίτλων γλωσσομάθειας, να βοηθήσει τους μαθητές, τους διδάσκοντες, τους συντάκτες προγραμμάτων σπουδών, τις εξεταστικές αρχές και τους υπεύθυνους εκπαίδευσης να προσδιορίσουν και να συντονίσουν τις προσπάθειές τους (http://www.pi-schools.gr/lessons/english/pdf/cef_gr.pdf).

3.3. Οι χρήσεις που προορίζεται το Κ.Ε.Π.Α.

Οι χρήσεις του Κ.Ε.Π.Α. περιλαμβάνουν:

Α. Τον σχεδιασμό προγραμμάτων γλωσσικής εκμάθησης, αναφορικά με:

- τις παραδοχές τους σχετικά με τις προηγούμενες γνώσεις και την αρθρωτή σύνδεσή τους με την προηγούμενη μάθηση, ιδιαίτερα στα σημεία επαφής ανάμεσα στην

πρωτοβάθμια, κατώτερη δευτεροβάθμια, ανώτερη δευτεροβάθμια και ανώτατη / μεταδευτεροβάθμια εκπαίδευση·

- τους γενικούς μαθησιακούς στόχους τους·
- το περιεχόμενό τους.

Β. Το σχεδιασμό της πιστοποίησης γλωσσομάθειας, αναφορικά με:

- την αναλυτική παρουσίαση των περιεχομένων των εξετάσεων·
- τα κριτήρια αξιολόγησης, με όρους θετικής επίδοσης και όχι αρνητικών αποτελεσμάτων.

Γ. Το σχεδιασμό της αυτό - καθοδηγούμενης εκμάθησης, που συμπεριλαμβάνει:

- την ανάπτυξη της επίγνωσης των μαθητών ως προς την τρέχουσα κατάσταση των γνώσεών τους·
- τον καθορισμό από τον ίδιο τον μαθητή εφικτών και αξιόλογων στόχων·
- την επιλογή των υλικών·
- την αυτό - αξιολόγηση.

Τα προγράμματα εκμάθησης και η πιστοποίηση μπορεί να είναι:

- *Σφαιρικά*, όταν βελτιώνουν το μαθητή από όλες τις απόψεις της γλωσσικής επάρκειας και της επικοινωνιακής ικανότητας·
- *Τμηματικά*, όταν αυξάνουν την επάρκεια του μαθητή σε μια περιορισμένη περιοχή για έναν συγκεκριμένο σκοπό·
- *Ετεροβαρή*, όταν κατά την εκμάθηση δίνουν έμφαση σε συγκεκριμένες κατευθύνσεις και δημιουργούν ένα «προφίλ» στο οποίο κάποιες περιοχές της γνώσης και των δεξιοτήτων βρίσκονται σε επίπεδο ανώτερο από άλλες·
- *Επιμέρους*, όταν αφορούν μόνο συγκεκριμένες δραστηριότητες και δεξιότητες (π.χ. κατανόηση) και δεν ασχολούνται με τις άλλες.

Το Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς έχει σχεδιαστεί με τέτοιο τρόπο ώστε να καλύπτει όλους αυτούς τους τύπους (http://www.pi-schools.gr/lessons/english/pdf/cef_gr.pdf).

3.4. Τα Κριτήρια που πρέπει να ικανοποιεί το Κ.Ε.Π.Α.

Το Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς πρέπει να είναι περιεκτικό, διαφανές και συνεκτικό.

Με τον όρο ‘περιεκτικό’ εννοούμε ότι το Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς πρέπει να επιδιώκει να καθορίσει ένα όσο το δυνατό πληρέστερο φάσμα γνώσεων, δεξιοτήτων και χρήσης της γλώσσας (χωρίς φυσικά να προσπαθήσει να προβλέψει a priori όλες τις πιθανές χρήσεις της γλώσσας σε όλες τις περιστάσεις, έργο ακατόρθωτο άλλωστε), και ότι όλοι οι χρήστες θα πρέπει να είναι σε θέση να περιγράψουν τους στόχους τους κτλ., με αναφορά σε αυτό. Το Κ.Ε.Π.Α πρέπει να διαφοροποιεί τις ποικίλες διαστάσεις με τις οποίες περιγράφεται η γλωσσική ικανότητα και να παρέχει μια σειρά σημείων αναφοράς (επιπέδων ή βημάτων) ως προς τα οποία να μπορεί να βαθμονομηθεί η πρόοδος της εκμάθησης. Πρέπει να έχουμε υπόψη ότι η ανάπτυξη της επικοινωνιακής επάρκειας περιλαμβάνει και άλλες διαστάσεις εκτός των αυστηρά γλωσσικών (π.χ. την κοινωνιοπολιτισμική συνείδηση, την εμπειρία της επινόησης, τις συναισθηματικές σχέσεις, την εκμάθηση του τρόπου εκμάθησης κτλ.).

Με τον όρο ‘διαφανές’ εννοούμε ότι οι πληροφορίες πρέπει να είναι σαφώς και ρητά διατυπωμένες, διαθέσιμες στους χρήστες και εύκολα κατανοητές.

Με τον όρο ‘συνεκτικό’ εννοούμε ότι η περιγραφή δεν παρουσιάζει εσωτερικές αντιφάσεις. Ως προς τα εκπαιδευτικά συστήματα, η συνεκτικότητα απαιτεί να υπάρχει αρμονική σχέση ανάμεσα στα παρακάτω συστατικά τους:

την αναγνώριση των αναγκών

τον καθορισμό των στόχων

τον προσδιορισμό του περιεχομένου

την επιλογή ή τη δημιουργία υλικού

την καθιέρωση προγραμμάτων διδασκαλίας/εκμάθησης

τις μεθόδους διδασκαλίας και εκμάθησης που χρησιμοποιούνται

την αποτίμηση, τον έλεγχο και την αξιολόγηση.

Η κατασκευή ενός περιεκτικού, διαφανούς και συνεκτικού πλαισίου γλωσσικής εκμάθησης και διδασκαλίας δε σημαίνει επιβολή ενός και μόνου ομοιόμορφου

συστήματος. Αντίθετα, το πλαίσιο πρέπει να είναι ανοιχτό και ευέλικτο, έτσι ώστε να μπορεί να εφαρμοστεί, με όσες προσαρμογές χρειαστούν, σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση. Το Κ.Ε.Π.Α. πρέπει να είναι:

- παντός σκοπού: να μπορεί να χρησιμοποιηθεί για όλους τους στόχους που μπορεί να περιλαμβάνονται στον προγραμματισμό και στην παροχή μέσων γλωσσικής εκμάθησης
- ευέλικτο: να μπορεί να προσαρμόζεται για χρήση σε διαφορετικές περιστάσεις
- ανοιχτό: να μπορεί να δεχτεί περαιτέρω επέκταση και επεξεργασία
- δυναμικό: διαρκώς εξελισσόμενο, ανταποκρινόμενο στα αποτελέσματα της χρήσης του
- φιλικό προς το χρήστη: να παρουσιάζεται σε μια μορφή εύκολα κατανοητή και χρησιμοποιήσιμη από αυτούς στους οποίους απευθύνεται
- μη δογματικό: να μην είναι αμετάκλητα και αποκλειστικά προσηλωμένο σε κάποια από τις ανταγωνιστικές θεωρίες ή πρακτικές της γλωσσολογίας ή της εκπαίδευσης (http://www.pi-schools.gr/lessons/english/pdf/cef_gr.pdf).

3.5. Τα Κοινά Επίπεδα Αναφοράς

Υπάρχει μια ευρεία συναίνεση ως προς τον αριθμό και τη φύση των επιπέδων που είναι κατάλληλα για την οργάνωση της γλωσσικής εκμάθησης και τη δημόσια αναγνώριση της επίδοσης. Ένα γενικό πλαίσιο έξι ευρέων επιπέδων προσφέρει ικανοποιητική κάλυψη του μαθησιακού χώρου που αφορά μαθητές ευρωπαϊκών γλωσσών για αυτούς τους σκοπούς:

- **Breakthrough**, που αντιστοιχεί σε αυτό που ο Wilkins ονόμασε ‘Formulaic Proficiency’ («επάρκεια τυποποιημένων γνώσεων») στην πρόταση που παρουσίασε το 1978 και που ο Trim αποκάλεσε ‘Introductory’ («εισαγωγικό»)
- **Waystage**, με βάση τις αντίστοιχες προδιαγραφές περιεχομένου του Συμβουλίου της Ευρώπης.
- **Threshold**, με βάση τις αντίστοιχες προδιαγραφές περιεχομένου του Συμβουλίου της Ευρώπης.

- **Vantage**, με βάση το τρίτο επίπεδο προδιαγραφών περιεχομένου του Συμβουλίου της Ευρώπης, ένα επίπεδο που ο Wilkins το περιέγραψε ως ‘Limited Operational Proficiency’ («περιορισμένη διαχειριστική επάρκεια») και ο Trim ως ‘adequate response to situations normally encountered’ («επαρκή ανταπόκριση σε συνηθισμένες καταστάσεις»).

- **Effective Operational Proficiency**, που ονομάστηκε ‘Effective Proficiency’ («αποτελεσματική επάρκεια») από τον Trim, ‘Adequate Operational Proficiency’ («επαρκής διαχειριστική επάρκεια») από τον Wilkins, και αντιπροσωπεύει ένα προχωρημένο επίπεδο ικανότητας, κατάλληλο για πιο πολύπλοκα καθήκοντα εργασίας και μελέτης.

- **Mastery** (Trim: ‘Comprehensive Mastery’ («ολοκληρωμένη τέλεια γνώση»), Wilkins: ‘Comprehensive Operational Proficiency’ («ολοκληρωμένη διαχειριστική ικανότητα»)), αντιστοιχεί στον ανώτατο εξεταστικό στόχο του συστήματος που υιοθετήθηκε από την ALTE (Association of Language Testers in Europe). Θα μπορούσε να επεκταθεί για να συμπεριλάβει την πιο αναπτυγμένη διαπολιτισμική ικανότητα που ξεπερνά το επίπεδο εκείνο που επιτυγχάνεται από πολλούς επαγγελματίες της γλώσσας.

Τα έξι επίπεδα αντιστοιχούν στις ανώτερες και κατώτερες εκδοχές της κλασικής διαίρεσης σε βασικό, μέσο, και προχωρημένο.

A	B	Γ
Βασικός χρήστης	Ανεξάρτητος χρήστης	Ικανός χρήστης
A1 (Breakthrough)	B1 (Threshold)	Γ1 (Effective Operational Proficiency)
A2 (Waystage)	B2 (Vantage)	Γ2 (Mastery)

Στη συνέχεια παρουσιάζονται αναλυτικά τα έξι επίπεδα:

- Το Επίπεδο A1 (Breakthrough) – θεωρείται το χαμηλότερο επίπεδο γενετικής γλωσσικής χρήσης – το σημείο στο οποίο ο μαθητής μπορεί να συνδιαλέγεται με απλό τρόπο, να θέτει και να απαντά σε απλές ερωτήσεις σχετικές με τον ίδιο, το πού μένει, τους ανθρώπους που γνωρίζει, τα πράγματα που του ανήκουν, να ξεκινά και να ανταποκρίνεται σε απλές δηλώσεις που αφορούν άμεσες ανάγκες

ή πολύ οικεία θέματα, αντί να στηρίζεται αποκλειστικά σε ένα πολύ συγκεκριμένο, προβαρισμένο, λεξικά οργανωμένο ρεπερτόριο φράσεων που χρησιμοποιεί σε συγκεκριμένες περιστάσεις.

- Το Επίπεδο A2 φαίνεται να αντανakλά το επίπεδο στο οποίο αναφέρονται οι προδιαγραφές του Waystage. Σε αυτό το επίπεδο συναντούμε το μεγαλύτερο ποσοστό των περιγραφητών που δηλώνουν κοινωνικές λειτουργίες, όπως το να χρησιμοποιεί απλούς καθημερινούς ευγενικούς τρόπους χαιρετισμού και προσφώνησης, να χαιρετά, να ρωτά τι κάνουν οι συνομιλητές του και να αντιδρά στο άκουσμα ειδήσεων, να χειρίζεται πολύ σύντομες κοινωνικές συναλλαγές, να θέτει και να απαντά σε ερωτήσεις για το τι κάνουν οι συνομιλητές στη δουλειά και στον ελεύθερο χρόνο τους, να απευθύνει και να δέχεται προσκλήσεις, να συζητά τι πρόκειται να κάνουν, πού να πάνε και να κανονίζει συναντήσεις, να απευθύνει και να δέχεται προσφορές. Εδώ επίσης βρίσκονται περιγραφητές για το πώς να κυκλοφορεί: η απλοποιημένη εκδοχή του συνόλου των προδιαγραφών συνδιαλλαγής του ‘Threshold Level’ για ενήλικες που ζουν στο εξωτερικό, όπως: να κάνει απλές συναλλαγές σε μαγαζιά, ταχυδρομεία ή τράπεζες, να παίρνει απλές πληροφορίες σχετικά με ταξίδια, να χρησιμοποιεί δημόσια μέσα μεταφοράς: λεωφορεία, τρένα και ταξί, να ζητά στοιχειώδεις πληροφορίες, να ζητά και να δίνει οδηγίες και να αγοράζει εισιτήρια, να ζητά και να παρέχει καθημερινά αγαθά και υπηρεσίες.
- Η επόμενη ζώνη αντιπροσωπεύει μία επίδοση ενός ενισχυμένου επιπέδου Waystage (A2+). Αυτό που παρατηρούμε εδώ είναι ότι η συμμετοχή στη συνομιλία είναι περισσότερο ενεργητική (με κάποια βοήθεια και υπό ορισμένους περιορισμούς), για παράδειγμα: να ξεκινά, να συντηρεί και να τερματίζει μια απλή, περιορισμένη πρόσωπο-πρόσωπο συνομιλία, να κατανοεί αρκετά ώστε να μπορεί να χειριστεί απλές ανταλλαγές ρουτίνας χωρίς υπερβολική προσπάθεια· να γίνεται κατανοητός και να ανταλλάσσει ιδέες και πληροφορίες πάνω σε οικεία θέματα και σε προβλέψιμες καθημερινές περιστάσεις, υπό την προϋπόθεση ότι ο συνομιλητής του τον βοηθά αν χρειαστεί, να επικοινωνεί με επιτυχία γύρω από στοιχειώδη θέματα εφόσον μπορεί να ζητήσει βοήθεια για να εκφράσει αυτό που θέλει· να αντιμετωπίζει καθημερινές περιστάσεις με προβλέψιμο περιεχόμενο, αν και γενικά θα χρειαστεί να απλοποιήσει το μήνυμά και να ψάξει για λέξεις· να συναλλάσσεται

με αρκετή άνεση σε δομημένες περιστάσεις, με δεδομένη κάποια βοήθεια, αλλά η συμμετοχή του σε ανοιχτή συνομιλία είναι αρκετά περιορισμένη· επιπλέον να έχει σημαντικά μεγαλύτερη ικανότητα να συντηρεί μονολόγους, για παράδειγμα: να εκφράζει με απλά λόγια πώς νιώθει· να δίνει μια εκτενή περιγραφή των καθημερινών πτυχών του περιβάλλοντός του, π.χ. των ανθρώπων, των τόπων, μιας εμπειρίας στη δουλειά ή στις σπουδές· να περιγράφει δραστηριότητες του παρελθόντος και προσωπικές εμπειρίες· να περιγράφει συνήθειες και ρουτίνες· να περιγράφει σχέδια και προγραμματισμούς· να εξηγεί τι του αρέσει ή δεν του αρέσει σχετικά με κάτι· να δίνει σύντομες, στοιχειώδεις περιγραφές γεγονότων και δραστηριοτήτων· να περιγράφει κατοικίδια ζώα και πράγματα που του ανήκουν· να χρησιμοποιεί απλή περιγραφική γλώσσα για να μιλήσει με συντομία για αντικείμενα και πράγματα που του ανήκουν και για να τα συγκρίνει.

- Το Επίπεδο B1 αντανakλά τις προδιαγραφές του Threshold Level για έναν επισκέπτη σε μια ξένη χώρα και ορίζεται βασικά από δύο χαρακτηριστικά. Το πρώτο χαρακτηριστικό είναι η ικανότητα να συντηρεί τη συνδιαλλαγή και να περνά το μήνυμα που θέλει, σε ένα φάσμα περικειμένων, για παράδειγμα: γενικά να αντιλαμβάνεται τα κύρια σημεία μιας εκτεταμένης συζήτησης γύρω του, υπό την προϋπόθεση ότι η ομιλία αρθρώνεται καθαρά και στην πρότυπη διάλεκτο· να δίνει ή να ζητά προσωπικές απόψεις και γνώμες σε μια ανεπίσημη συζήτηση με φίλους· να διατυπώνει αυτό που θέλει να πει με κατανοητό τρόπο· να αξιοποιεί ένα ευρύ φάσμα απλών γλωσσικών στοιχείων με ευελιξία για να εκφράσει πολλά από αυτά που θέλει· να συντηρεί μια συνομιλία ή συζήτηση (αλλά μπορεί μερικές φορές να γίνεται δυσνόητος όταν προσπαθεί να πει ακριβώς αυτό που θα ήθελε)· να συνεχίζει με κατανοητό τρόπο, ακόμα και αν είναι ιδιαίτερα εμφανές πως κάνει παύσεις για γραμματικό και λεξιλογικό σχεδιασμό και αποκατάσταση, ειδικά σε εκτενέστερα τμήματα ελεύθερης παραγωγής. Το δεύτερο χαρακτηριστικό είναι η ικανότητα να διαχειρίζεται με ευελιξία προβλήματα στην καθημερινή ζωή, για παράδειγμα να αντεπεξέρχεται σε λιγότερο συνηθισμένες περιστάσεις στα δημόσια μέσα μεταφοράς· να χειρίζεται τις περισσότερες καταστάσεις που πιθανόν να προκύψουν όταν κανονίζει ένα ταξίδι μέσω ενός πράκτορα ή όταν ταξιδεύει· να μπαίνει απροετοίμαστος σε συζητήσεις για γνωστά θέματα· να υποβάλλει ένα παράπονο· να παίρνει κάποιες πρωτοβουλίες σε μια συνέντευξη ή συνεργασία

(π.χ. για να εισαγάγει ένα νέο θέμα) ενώ εξαρτάται κατά πολύ από το συνομιλητή· να ζητά από κάποιον να διευκρινίσει ή να αναλύσει αυτό που μόλις είπε.

- Η επόμενη ζώνη μοιάζει με ένα ενισχυμένο επίπεδο Threshold (B1+). Τα ίδια δύο κύρια χαρακτηριστικά εξακολουθούν να υπάρχουν, με την προσθήκη ενός αριθμού περιγραφητών που επικεντρώνονται στην ανταλλαγή ποσοτήτων πληροφοριών, για παράδειγμα: να κρατά μηνύματα που ζητούν πληροφορίες ή που εξηγούν προβλήματα, να δίνει συγκεκριμένες πληροφορίες που ζητούνται σε μια συνέντευξη/συνεργασία (π.χ. να περιγράφει συμπτώματα σε ένα γιατρό) αλλά με περιορισμένη ακρίβεια· να εξηγεί γιατί κάτι αποτελεί πρόβλημα· να κάνει περίληψη και να δίνει τη δική του γνώμη για ένα διήγημα, ένα άρθρο, μια ομιλία, μια συζήτηση, μια συνέντευξη ή ντοκιμαντέρ και να απαντάει σε ερωτήσεις για περαιτέρω λεπτομέρειες· να διεκπεραιώνει μια προετοιμασμένη συνέντευξη, ελέγχοντας και επιβεβαιώνοντας πληροφορίες, παρόλο που μπορεί κατά διαστήματα να ζητά επανάληψη αν η απάντηση του άλλου είναι πολύ γρήγορη ή μακροσκελής· να περιγράφει πώς γίνεται κάτι, δίνοντας λεπτομερείς οδηγίες· να ανταλλάσσει με κάποια αυτοπεποίθηση πληροφορίες για γνώσεις που διαθέτει πάνω σε γνωστά θέματα, συνηθισμένα ή όχι, της ειδικότητάς του.
- Το Επίπεδο B2 αντιπροσωπεύει ένα νέο επίπεδο που βρίσκεται τόσο πιο ψηλά στην κλίμακα από το B1 (Threshold) όσο πιο χαμηλά βρίσκεται το A2 (Waystage) από το B1. Ο στόχος του είναι να αντανάκλα τις προδιαγραφές του Vantage Level. Η μεταφορά είναι πως, έχοντας προχωρήσει αργά αλλά σταθερά πέρα από ένα ενδιάμεσο επίπεδο/στάδιο, ο μαθητής διαπιστώνει πως έχει φτάσει κάπου, και τα πράγματα μοιάζουν διαφορετικά, καθώς αποκτά μια νέα προοπτική και μπορεί να δει τα πράγματα τριγύρω του με νέους τρόπους. Πράγματι η έννοια αυτή φαίνεται να προκύπτει σε μεγάλο βαθμό από τους περιγραφητές που βαθμονομούνται σε αυτό το επίπεδο. Αντιπροσωπεύουν ένα σημαντικό ορόσημο ως προς το περιεχόμενο μέχρι τώρα. Για παράδειγμα, στο χαμηλότερο άκρο της ζώνης δίνεται έμφαση στην αποτελεσματική επιχειρηματολογία: εξηγεί και στηρίζει τις απόψεις του σε μια συζήτηση δίνοντας σχετικές εξηγήσεις, επιχειρήματα και σχόλια· εξηγεί μια άποψη πάνω σε ένα σημαντικό ζήτημα δίνοντας τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα των διαφόρων επιλογών· δημιουργεί μια αλυσίδα λογικών επιχειρημάτων·

αναπτύσσει ένα επιχειρήμα δίνοντας λόγους υπέρ ή κατά μιας συγκεκριμένης άποψης· εξηγεί ένα πρόβλημα και ξεκαθαρίζει ότι ο αντίπαλός του σε μια διαπραγμάτευση θα πρέπει να κάνει μια παραχώρηση· κάνει υποθέσεις σχετικά με αιτίες, συνέπειες, υποθετικές καταστάσεις· συμμετέχει ενεργά σε ανεπίσημες συζητήσεις σε οικεία συμφραζόμενα, σχολιάζοντας, διατυπώνοντας ξεκάθαρα την άποψή του, αξιολογώντας εναλλακτικές προτάσεις, κάνοντας υποθέσεις και απαντώντας σε υποθέσεις. Κατά δεύτερο λόγο, υπάρχουν δύο νέες εστίες ενδιαφέροντος που διατρέχουν αυτό το επίπεδο. Η πρώτη είναι η ικανότητα να κάνεις κάτι περισσότερο από το να είσαι απλά αυτοδύναμος στον κοινωνικό λόγο: π.χ. συνομιλεί με φυσικότητα, με ευχέρεια και με αποτελεσματικότητα· καταλαβαίνει λεπτομερώς ό,τι του λένε σε πρότυπο προφορικό λόγο ακόμα και σε θορυβώδες περιβάλλον· ξεκινά τη συζήτηση, παίρνει το λόγο όταν ταιριάζει και τερματίζει τη συνομιλία όταν του είναι απαραίτητο, αν και μπορεί να μην το κάνει πάντοτε με κομψό τρόπο· χρησιμοποιεί στερεότυπες φράσεις (π.χ. «Αυτό είναι ένα δύσκολο ερώτημα») για να κερδίσει χρόνο και να διατηρήσει το λόγο καθώς επεξεργάζεται το τι θα πει· συναλλάσσεται με ένα βαθμό ευχέρειας και αυθορμητισμού που επιτρέπει άνετα την ομαλή συνδιαλλαγή με φυσικούς ομιλητές χωρίς ιδιαίτερο κόπο από κανένα μέρος· προσαρμόζεται στις αλλαγές της κατεύθυνσης, του ύφους και της έμφασης που συνήθως συναντώνται στη συνομιλία· διατηρεί σχέσεις με φυσικούς ομιλητές χωρίς να τους διασκεδάζει ή να τους εκνευρίζει άθελά του ή να τους ζητάει να συμπεριφέρονται διαφορετικά από ό,τι θα συμπεριφέρονταν σε φυσικούς ομιλητές. Η δεύτερη εστία ενδιαφέροντος είναι ένας νέος βαθμός γλωσσικής επίγνωσης: διορθώνει λάθη αν έχουν οδηγήσει σε παρανοήσεις· σημειώνει τα «αγαπημένα λάθη» του και συνειδητά παρακολουθεί την ομιλία για να τα εντοπίσει· γενικά διορθώνει παραδρομές της γλώσσας και λάθη εφόσον τα συνειδητοποιήσει· σχεδιάζει τι πρέπει να πει και τον τρόπο που θα το πει, λαμβάνοντας υπόψη την εντύπωση που θα προκαλέσει στους συνομιλητές. Συνολικά, φαίνεται πως αυτό αποτελεί ένα νέο κατώφλι που ο μαθητής της γλώσσας πρέπει να περάσει.

- Στην επόμενη ζώνη, που αντιπροσωπεύει μία ισχυρή επίδοση του επιπέδου Vantage (B2+), συνεχίζεται η έμφαση στην επιχειρηματολογία, στην αποτελεσματική κοινωνική συναλλαγή και τη γλωσσική επίγνωση που εμφανίζεται στο B2 (Vantage). Η έμφαση πάντως στην επιχειρηματολογία και

στην κοινωνική συναλλαγή μπορεί επίσης να ερμηνευθεί και σαν μια νέα εστία ενδιαφέροντος στις δεξιότητες του συνεχούς λόγου. Αυτός ο νέος βαθμός ικανότητας του συνεχούς λόγου φανερώνεται στη διαχείριση της συνομιλίας (συνεργατικές στρατηγικές): δίνει αναδραστικές πληροφορίες σε δηλώσεις και συμπεράσματα άλλων ομιλητών ή τα επεκτείνει βοηθώντας έτσι την εξέλιξη της συζήτησης· σχετίζει τη δική του συμβολή με αυτές των άλλων ομιλητών. Είναι επίσης εμφανής σε σχέση με τη συνοχή και τη συνεκτικότητα: χρησιμοποιεί έναν περιορισμένο αριθμό συνεκτικών μηχανισμών για να συνδέσει με ομαλό τρόπο προτάσεις ώστε να αποτελούν ξεκάθαρο, συνδεδεμένο συνεχή λόγο· χρησιμοποιεί αποτελεσματικά μια ποικιλία συνδετικών λέξεων για να σημαδέψει τις σχέσεις ανάμεσα στις ιδέες, αναπτύσσει ένα επιχειρήμα συστηματικά τονίζοντας κατάλληλα τα σημαντικά σημεία και τις σχετικές λεπτομέρειες που τα υποστηρίζουν. Τέλος, σε αυτή τη ζώνη βρίσκεται ένα πλήθος στοιχείων διαπραγμάτευσης: το να συντάξει μια υπόθεση αποζημίωσης, χρησιμοποιώντας πειστική γλώσσα και απλά επιχειρήματα για να απαιτήσει ικανοποίηση· το να δηλώσει ξεκάθαρα τα όρια μιας υποχώρησης.

- Το Επίπεδο Γ1, η επόμενη ζώνη, ονομάστηκε Effective Operational Proficiency – Αποτελεσματική Λειτουργική Ικανότητα. Το επίπεδο αυτό φαίνεται πως χαρακτηρίζεται από καλή πρόσβαση σε ένα ευρύ γλωσσικό φάσμα, που επιτρέπει την άνετη, αυθόρμητη επικοινωνία, όπως δείχνουν τα παραδείγματα που ακολουθούν: Μπορεί να εκφραστεί άνετα και αυθόρμητα, σχεδόν χωρίς προσπάθεια. Κατέχει ένα ευρύ λεξιλογικό ρεπερτόριο που του επιτρέπει να υπερβαίνει άνετα τα κενά με περιφράσεις. Υπάρχει ελάχιστη φανερή αναζήτηση εκφράσεων ή χρήση στρατηγικών αποφυγής· μόνο ένα γνωσιακά δύσκολο θέμα μπορεί να εμποδίσει τη φυσική, ομαλή ροή της γλώσσας. Οι δεξιότητες του συνεχούς λόγου που χαρακτηρίζουν την προηγούμενη ζώνη εξακολουθούν να φαίνονται και στο Επίπεδο Γ1, με μεγαλύτερη έμφαση στην ευχέρεια, για παράδειγμα: επιλέγει μια κατάλληλη φράση από ένα ευρύ ρεπερτόριο λειτουργιών του συνεχούς λόγου για να προλογίσει τα σχόλιά του ώστε να πάρει το λόγο, ή για να κερδίσει χρόνο και να διατηρήσει το λόγο καθώς σκέφτεται· παράγει ξεκάθαρο λόγο με ομαλή ροή και δομή, επιδεικνύοντας ελεγχόμενη χρήση των οργανωτικών σχημάτων, των συνδετικών στοιχείων και των μηχανισμών συνοχής.

- Το Επίπεδο Γ2, αν και έχει ονομαστεί ‘Mastery’ – «Τέλεια γνώση», δεν έχει σκοπό να υπονοήσει ικανότητα του φυσικού ομιλητή ούτε οιονεί ικανότητα του φυσικού ομιλητή. Ο στόχος είναι να χαρακτηρίσει το βαθμό ακρίβειας, καταλληλότητας και άνεσης με τη γλώσσα που εμφανίζεται στην ομιλία αυτών που υπήρξαν εξαιρετικά επιτυχημένοι μαθητές. Οι περιγραφητές που βαθμονομούνται εδώ περιλαμβάνουν: μεταδίδει λεπτές σημασιολογικές αποχρώσεις με ακρίβεια χρησιμοποιώντας επιτυχώς ένα ευρύ φάσμα τροποποιητικών μηχανισμών· κατέχει ιδιωματικές εκφράσεις και όρους της καθομιλουμένης με επίγνωση του συνδηλωτικού επιπέδου της σημασίας· ανατρέχει και αναδιαρθρώνει για να ξεπεράσει κάποια δυσκολία τόσο ομαλά που ο συνομιλητής δύσκολα το αντιλαμβάνεται (http://www.pi-schools.gr/lessons/english/pdf/cef_gr.pdf).

4ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Σύγκριση Κοινού Ευρωπαϊκού Πλαισίου Αναφοράς για τις Γλώσσες με τα Ελληνικά Γλωσσικά Τεστ

Στο προηγούμενο κεφάλαιο της εργασίας παρουσιάστηκαν αναλυτικά τα ελληνικά Γλωσσικά Τεστ, που αποτελούν υλικό για την αξιολόγηση των ατόμων που μαθαίνουν την ελληνική γλώσσα ως ξένη. Έγινε αντιληπτό ότι και τα τρία Γλωσσικά Τεστ πληρούν σε μεγάλο βαθμό τις προϋποθέσεις που είναι σύμφωνες με το Κ.Ε.Π.Α. Πιο αναλυτικά θα ακολουθήσει μια σύγκριση του Κοινού Ευρωπαϊκού Πλαισίου Αναφοράς για τις Γλώσσες με τα συγκεκριμένα Γλωσσικά Τεστ.

- Ε.ΔΙΑ.Μ.ΜΕ.

Αρχικά, είναι σημαντικό να αναφερθεί ότι το Ε.ΔΙΑ.Μ.ΜΕ. διαθέτει ένα καταρτισμένο Εκπαιδευτικό Υλικό του προγράμματος «Παιδεία Ομογενών», το οποίο μπορεί να χρησιμοποιηθεί από τους εκπαιδευτικούς προκειμένου να προετοιμάσουν τους μαθητές τους για τις εξετάσεις γλωσσομάθειας. Το συγκεκριμένο πρόγραμμα περιέχει υλικό που αντιστοιχεί στα επίπεδα του Κ.Ε.Π.Α.

Σχετικά με την αξιολόγηση παρατηρήθηκε ότι οι γλωσσικές δεξιότητες (κατανόηση και παραγωγή γραπτού και προφορικού λόγου) οι οποίες αξιολογούνται μέσα από τα τεστ του Ε.ΔΙΑ.Μ.ΜΕ. για την ελληνική ως ξένη γλώσσα είναι ξεκάθαρες. Πιο συγκεκριμένα, υπάρχουν ασκήσεις που διαχωρίζονται με ευκρίνεια σε εκείνες που προορίζονται για την αξιολόγηση της κατανόησης προφορικού και γραπτού λόγου και σε εκείνες που προορίζονται για την αξιολόγηση της παραγωγής προφορικού και γραπτού λόγου. Επίσης, οι θεματικές περιοχές/ενότητες εμπεριέχουν επικοινωνιακές καταστάσεις, που καθορίζονται με βάση τη συχνότητα εύρεσής τους στην κοινωνική ζωή και τα ενδιαφέροντα των υποψηφίων, οι οποίοι συμμετέχουν στην αξιολόγηση.

Ωστόσο, εντοπίστηκε ότι δεν γίνεται ακριβής αναφορά του αριθμού των ασκήσεων σε ένα γλωσσικό τεστ. Επιπρόσθετα, οι εικόνες και τα σχήματα που χρησιμοποιούνται απευθύνονται περισσότερο σε άτομα μικρής ηλικίας, με αποτέλεσμα να μην καλύπτεται ένα ευρύ φάσμα ηλικιών.

- Κ.Ε.Γ.

Σύμφωνα με τις αναφορές που συλλέχθηκαν σχετικά με το διδακτικό υλικό και τα διαπιστωτικά κριτήρια του Κ.Ε.Γ. διαπιστώθηκε ότι αποτελεί το μοναδικό εργαλείο που υπάρχει για την πιστοποίηση της ελληνικής γλώσσας το οποίο συμπεριλαμβάνει μια λεπτομερή περιγραφή των γενικών και ειδικών στόχων για κάθε μία από τις τέσσερις γλωσσικές δεξιότητες (κατανόηση και παραγωγή προφορικού και γραπτού λόγου), αλλά και των επικοινωνιακών καταστάσεων και των γραμματικών-συντακτικών-λεξιλογικών στοιχείων, που πρέπει να έχει κατακτήσει ο ομιλητής ανά επίπεδο. Τα εξεταστικά θέματα απευθύνονται σε κοινό με γενικές γλωσσικές ανάγκες, το περιεχόμενό τους είναι γενικού ενδιαφέροντος και ο προσανατολισμός τους είναι επικοινωνιακός. Τα κείμενα με τη μορφή διαλόγου ή συνεχούς λόγου, σε τυπικό ή καθημερινό/φιλικό ύφος, στα οποία καλούνται να εξεταστούν οι υποψήφιοι, είναι αυθεντικά ή διασκευασμένα και ανταποκρίνονται σε ευρύ φάσμα ενδιαφερόντων. Τα εξεταστικά θέματα πλησιάζουν πάρα πολύ τις πραγματικές καταστάσεις, στις οποίες καλούνται οι υποψήφιοι να ανταποκριθούν, όπως θα έκαναν σε καθημερινές εκδηλώσεις τους, χρησιμοποιώντας τη γλώσσα-στόχο. Είναι σημαντικό να αναφερθεί ότι η επικοινωνιακή προσέγγιση στην αξιολόγηση δίνει έμφαση όχι μόνο στη γραμματική ακρίβεια και ορθότητα, αλλά και στην ικανότητα του εξεταζόμενου να λειτουργήσει αποτελεσματικά μέσα από τη γλώσσα σε ορισμένο χώρο και σ' ένα συγκεκριμένο γλωσσικό περιβάλλον, φιλικό ή τυπικό. Διαχωρίζονται οι δεξιότητες που εξετάζονται, διατυπώνονται με σαφήνεια ο τρόπος και το μέσο με τα οποία γίνεται η εξέταση, ο τρόπος με τον οποίο καλούνται να απαντήσουν οι εξεταζόμενοι και δηλώνεται ο αριθμός και η έκταση των ορθών απαντήσεων. Επιπρόσθετα, στα γλωσσικά τεστ χρησιμοποιούνται έγχρωμες εικόνες με έντονα χρώματα, σχήματα και σχέδια που δημιουργούν μια ευχάριστη διάθεση στους υποψήφιους.

Τα επίπεδα του Πιστοποιητικού Ελληνομάθειας του Κ.Ε.Γ. αντιστοιχίζονται πλήρως με τα επίπεδα που περιγράφει το Κ.Ε.Π.Α. Επίσης, είναι απαραίτητο να αναφερθεί ότι διαθέτει και γλωσσικά τεστ για ιδιαίτερες κατηγορίες υποψηφίων, όπως τα μικρά παιδιά ηλικίας 8 – 12 ετών που μπορούν να εξεταστούν στο επίπεδο Α1 (Στοιχειώδης Γνώση) και οι αλλοδαποί ενήλικες που επιθυμούν να εργαστούν στην Ελλάδα και είναι απαραίτητο να αποδείξουν τη σχετική επάρκεια ελληνομάθειάς τους και εξετάζονται στο επίπεδο Α2 (Ειδικό Επαγγελματικό Σκοπό).

- I.E.Π.

Σχετικά με τα διαπιστωτικά κριτήρια ελληνομάθειας του I.E.Π. που μελετήθηκαν, διαπιστώθηκε ότι τα γλωσσικά τεστ καλύπτουν μόνο το πρώτο και το δεύτερο επίπεδο των υποψηφίων. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα να μην αντιστοιχούν σε όλα τα επίπεδα και τις προδιαγραφές του Κ.Ε.Π.Α. και να μην αποτελούν αντιπροσωπευτικό δείγμα του. Ωστόσο, αξιολογούνται και οι τέσσερις γλωσσικές δεξιότητες (κατανόηση και παραγωγή προφορικού και γραπτού λόγου), οι οποίες είναι εμφανώς διαχωρισμένες. Επίσης, στις ασκήσεις υπάρχουν ασπρόμαυρες εικόνες, οι οποίες απευθύνονται κυρίως σε κοινό παιδικής ηλικίας. Είναι σημαντικό να αναφερθεί ότι ήταν αρκετά δύσκολη η εύρεση πληροφοριών σχετικά με την αξιολόγηση της ελληνικής ως ξένης γλώσσας στην ιστοσελίδα του I.E.Π.

Συμπερασματικά, από τη βιβλιογραφική ανασκόπηση που πραγματοποιήθηκε για τη μελέτη των αξιολογητικών και διαπιστωτικών κριτηρίων για την ελληνική ως ξένη γλώσσα προέκυψαν τα παρακάτω. Η εκμάθηση της ξένης γλώσσας προηγείται της αξιολόγησης και αποτελεί καθοριστικό κομμάτι της. Η διαδικασία μάθησης της ελληνικής ως ξένης γλώσσας είναι μια δυναμική διαδικασία που θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη την ηλικία και τα ιδιαίτερα γνωστικά, γλωσσικά και πολιτισμικά χαρακτηριστικά του κάθε μαθητή, αλλά και να αξιοποιεί όλες τις προηγούμενες εμπειρίες τους. Καθοριστικό ρόλο στην προσπάθεια αυτή των μαθητών έχει η κατάλληλη επιμόρφωση των εκπαιδευτικών σχετικά με τη διγλωσσία. Με την ορθή και κατάλληλη εκπαίδευση ο μαθητεύομενος θα επιτύχει τον στόχο του κατά την αξιολόγηση του.

Τα διαπιστωτικά κριτήρια ελληνομάθειας ποικίλουν. Από την έρευνα παρατηρήθηκε ότι κάποιοι από τους φορείς, όπως το Κ.Ε.Γ. πληρούν σε μεγαλύτερο βαθμό τα κριτήρια του Κ.Ε.Π.Α. συγκριτικά με άλλους φορείς, όπως το I.E.Π. Είναι σημαντικό να αναγνωριστεί η προσπάθεια που έχει γίνει από τους διάφορους φορείς του ελληνικού κράτους, που αναφέρθηκαν στην εργασία, σχετικά με την αξιολόγηση της ελληνομάθειας, ωστόσο υπάρχουν περιθώρια βελτίωσης. Η διάγνωση του επιπέδου της ελληνικής γλώσσας θα πρέπει να γίνεται με επίκεντρο τους ίδιους τους μαθητές σε συγκεκριμένα θεματικά πλαίσια.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Αρχάκης, Α., & Κονδύλη, Μ. (2002). *Εισαγωγή σε ζητήματα κοινωνιογλωσσολογίας*. Αθήνα: Νήσος.
- Αντωνοπούλου, Ν. & Μανάβη, Δ. (2001). *Η διδασκαλία της νέας ελληνικής ως ξένης/δεύτερης γλώσσας. Εγκυκλοπαιδικός Οδηγός για τη γλώσσα*. Θεσσαλονίκη: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας.
- Βαρλοκόστα, Σ. & Τριανταφυλλίδου Α. (2003). *Η Ελληνική ως Δεύτερη Γλώσσα Καθορισμός Επιπέδων Γλωσσομάθειας του Προφορικού Λόγου Αλλοδαπών Μαθητών*. Αθήνα: Κέντρο Διαπολιτισμικής Αγωγής Πανεπιστημίου Αθηνών.
- Γρίβα, Ε., & Σέμογλου, Κ. (2016). *Ξένη γλώσσα και παιχνίδι, Κινητικές δραστηριότητες δημιουργικής έκφρασης στην Πρωτοσχολική εκπαίδευση*. Αθήνα: Κυριακίδη
- Δαμανάκης, Μ. (2004/ 2005). *Η εκπαίδευση των Παλιννοστώντων και Αλλοδαπών μαθητών στην Ελλάδα: Διαπολιτισμική Προσέγγιση*. Αθήνα: Gutenberg.
- Παναγιωτίδης, Φ. (2017). *Μίλα μου για γλώσσα*. Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης.
- Παπαπούλου, Α. (1997). *Ψυχολογικές διαστάσεις της Διγλωσσίας. Στο: Θέματα Διγλωσσίας και Εκπαίδευσης*. Επιμ. Ε. Σκούρτου. Αθήνα: Νήσος.
- Παπαχρήστος, Κ. (2005-2006). *Εισαγωγή. Πολυπολιτισμικότητα και Εκπαίδευση*. Αθήνα.
- Σελλά – Μάζη, Ε. (2015). *Η διγλωσσία στην Ελλάδα. Στο: Διγλωσσία και Διδασκαλία της ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας*. Επιμ. Ε. Σκούρτου – Β. Κούρτη Καζούλλη. Αθήνα: Ελληνικά Ακαδημαϊκά Ηλεκτρονικά Συγγράμματα και Βοηθήματα. www.kallipos.gr
- Σκούρτου, Ε. (2011). *Η διγλωσσία στο σχολείο*. Αθήνα: Gutenberg.
- Τριάρχη – Hermann, Β. (2000). *Η διγλωσσία στην παιδική ηλικία: Μια ψυχολογολογική προσέγγιση*. Αθήνα: Gutenberg.
- Υψηλάντης, Γ. & Μουτή, Α. (2015). *Ατομικές διαφορές στην απόκτηση/εκμάθηση δεύτερης γλώσσας: σιλ και στρατηγικές μάθησης*. Αθήνα: Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών. Ανακτήθηκε από <https://repository.kallipos.gr/handle/11419/4998> στις 11/6/2020.

Διαδίκτυο

Εργαστήριο Διαπολιτισμικών και Μεταναστευτικών Μελετών, Παιδεία Ομογενών. *Η Ελληνική ως Ξένη Γλώσσα, I-III.*

Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας, Πιστοποίηση Ελληνομάθειας. *Διδακτικά Βιβλία. Ελληνόγλωσσο Εκπαιδευτικό και Υποστηρικτικό Υλικό για τη Διδακτική της Ελληνικής ως Δεύτερης / Ξένης Γλώσσας.*

Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας, Πιστοποίηση Ελληνομάθειας. *Επίπεδα Ελληνομάθειας*

Συμβούλιο για την Πολιτιστική Συνεργασία, Επιτροπή Παιδείας, Τμήμα Σύγχρονων Γλωσσών, Στρασβούργο. (http://www.pi-schools.gr/lessons/english/pdf/cef_gr.pdf)